

ప్రతి దిన ము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 29-వ తేది బుధవారము } No. 128
Vol. 16 } శ్రీ విభవరామ సంపత్కర నిజశ్రావణమాస శుద్ధ త్రయోదశి } సంచిక ౧౨౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
జ్యోతిర్మతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
జొవును. పార్శ్వపునొప్పుల తొలగించును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంటుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేళము
లతో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నొప్పులకు సంతవివంతిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 12-0-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండు
అమృతాంజనం డిస్కం
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మల్ల
తేజ
109, ఫ్రేరింగ్స్ట్రీట్, భారత్

మురళీకృష్ణ.

ద్యాపరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనవ్యూహంబున యవతరించి, తన్ను నేడించు భక్తాగ్రణ్యులను, పూజిం
చు పుణ్యాత్ములను, యాదరించుచు, తన కృపారసంబున తృప్తపరులు గొడవోర్చుట నీడేర్చుచుండెడి వాడని
భాగవతాది పురాణముయందు విని యున్నారము ఈ కలియుగమున మన మెల్లరమ్ము నేర్పించి ముక్తిని బొందు
పాదసమగ "శ్రీ మురళీకృష్ణుని" రూపము, చిత్రకళ ప్రదర్శనములయందును, మహారాజాలయము, జమిందారాలయ
నను, ౭౦ గాడపతకలకు, గొప్పబహుమతులను బొంది శ్రద్ధాభివక్షసిన చిత్రకళాకలకు, యాక. గోపాలరావుగారిచే
చిత్రంపబడి, జర్మనీయం దచ్చొత్తింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-కి రు)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28×20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రంపబడి
జర్మనీలో అచ్చ
త్తింపబడిన యితర
పటములు
శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28×20" 2- 0-0
పులూచి అర్జున , 20×14" 0-12-0
రాధా మనోహర , 20× 4" 0-12-0
వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును
యన్. గోపాలరావు, } కృష్ణవిక్టర్ గౌరవు,
ప్రాప్రయిటరు } 5060 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

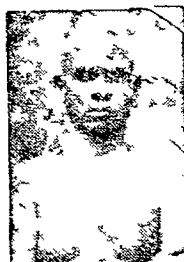
అత్యద్భుతము! ఆశ్చర్యము!! ఆమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగువ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, విని యుండరు
లవ్వడే సగముభాగము విక్రయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు
సహితము ఒకదఫా చూచి ఆనందింపుడు. గాన ప్రతియొక్కరు ఒకదఫా మా ప్రదర్శనశాలకు రా
గోరెదము.

బహుమతి నివ్వలేని బంగారు గడియారములు, ఇమిటేషన్ దంతం బ్రష్టు, డబ్బానలు, అద్దములు, కట్టలు, పెండ్లి ఫోటో
ఫ్రేములు, సవినరకము పెండ్లి బీ, కాఫీ పెట్టు మున్నగు మేలైన సరకులు పరసముగా విక్రయించబడుచున్నది.
కంఠివిలాసము } ఉమ్మి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
"ఉమ్మిడియార్" } నగలవర్తకులు, 25 వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు,
తెలిఫోను నం 2802

ప్రపంచమును భ్రమింపజేసిన డె
వీరి మహా బౌద్ధధర్మములు అనుభవింప
శ్రీస్వామి సీతారాంగా

మహాత్మ్య మత్యద్భుతము

స్వస్థానానికం, కలిగినకం
అగ్ని, గంధక (దావకము), కట్టు
పాములు, యినుపముక్కలు భృం
కురు అగ్నిజ్వాలలపై రుద్దిన
మహారాజులు, దాక్షరులు, శ్యామ వా
ర్తలు పరీక్షించి మంచి అనేక యోగ్య
తావత్రములు సిపంగియున్నారని తెలి

బౌద్ధధర్మములు, వరప్రసాదములు ఒకతూరి ఉపయోగించిన
మాపురాతన వీడితవ్యాధి మాయమయిపోవును. లాభము ధన్య
మునకు ఉపయోగించబడును.

1. వజ్రకల్పము రక్తపుష్పి, సరములకీ, మేనా
పుంసత్వము యిచ్చుటయేకాక, ఏనుగపండిబలమును, ఆశ్వము
పండి వేగమును, చంద్రునిపండి కాంతిని కొనుగొను శక్తిని
యందు వ్యాధిరాక కాపాడును 4 రూ॥ బుడ్డి 8-0-0
2. మహా అండతైలం పక్షవాతము, అమవాయము,
ఉరుస్థగధవాతము, ధమర్వాతము, లక్ష్మ్య కీర్ణవాతము, అ
వాతము, యిడ్చులు, వీటికివైద్యాయుధము 60 సగవర్తము
గా పుపయోగింపుబడి అనేకవిండు రోగులు స్వారీ గా నుండు
చెందియున్నారు
లోపల బౌద్ధం 8-0-0 బయటపూత్రైలం 2 0-0
3. మహాగంధక రసాయనం కుస్తీరోగము, క
మేను, గ్రంధికంఠము, భగంధరము, తీగ ప్రవాహము
పాడలు వీటికి అత్యద్భుత బౌద్ధం బుడ్డి 1-కి 3-0-0
4. జీర్ణకల్పం అశీర్ణము, గుల్మము, కడుగు, ప
జామహాభేదము, ఉబ్బనము, వారి, యింకా అనేక జుర
రోగముల అతి శ్రేష్ఠమయిన బౌద్ధం బుడ్డి 1-కి 1-
5059 స్వామి సీతారాం ఆయాశ్వేష డిపో,
2/174 బ్రాజ్ఞే, ముచు

చెన్నపురి కార్మి రేషను

అట్టింగు రెవిన్యూ అఫీసరు నియోజనము

“ గొప్ప గారడీ ”

చెన్నపురి సాయంత్రము చాల తీవ్రము చర్మ జరిగినది. కార్మి రేషను పథకం అత్యధిక సంఖ్యాకులచే పి. శివభూషణ మొదలయినారు. కార్మి రేషను అఫీసరుగ నియమించబడిన, వీరికి 17 వోటులు వారి ప్రభుత్వము ఎస్. నువ్వులపూర్ణి చెట్టిగారికి 14 వోటులు వచ్చుచే మొదటివారే చెన్నపురి న బడి ర ని ప్రకటింప బడినది. ఇందును ఈ విషయమునే చర్చించుటకుగాను నిన్న సాయంత్రము 5 గం. 15 నిల కొకటియు, 6 గంటల కొకటియు మొత్తము రెండుసార్లు జరుగనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. అందు మొదటిది, అట్టింగు రెవిన్యూ అఫీసరు నియోజనమును గురించి కార్మి రేషను పథకము గావించిన తీరును మై ప్రభుత్వము వారిని, యా త్రువును చర్చించునని, అధ్యక్షునిచే సమావేశపరచబడినది. రెండవది, కార్మి రేషను పథకము వారిని నివారించునని తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారి మాదిరియై ఆలస్యము జరుగుచున్నది. గనుక, ప్రభుత్వము వారి యుత్తరపు ఎప్పుడుకా తాత్కాలికముగ శివభూషణ మొదలయినారుగాని వెంటనే చార్జీపుర్వకంగాని పనిచేయవలెనని తీర్మానించుటగాను, 11 మంది సభ్యుల కొకకే అధ్యక్షునిచే సమావేశపరచబడినది.

ఎవరిని నియమించవలెను

మొదటిసారి 5 గం. 15 నిల లకు సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుని ప్రకటనను, మాటలాడుచు తత్సమావేశమందు శ్రద్ధ గలపరిచయము నివలించిరి. సభ్యులు అగడ్త 1-వ తేదీన సమావేశమై పి. శివభూషణ మొదలయినారుగాని తాత్కాలికముగ రెవిన్యూ అఫీసరుగ నియమించుటకు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వము వారి మాదిరించి ననే గాని ఈ తీర్మానము ముందులోనికి వచ్చుటకు వీలులేదు. కాని సభ్యుల భావకార్యక్రమములో చిన్న పొరబాటు జరిగినది. కానిని సమర్థించి సంప్రదించు తామనియోజనము నామోదించుటకు వీలులేదనియు ప్రభుత్వము వారి శివభూషణ మొదలయినారుగాని ఇది, అధ్యక్షుడు యొక్క, పి. శివభూషణ మొదలయినారుగాని “ అట్టింగు రెవిన్యూ అఫీసరుగ నియమించబడుటకు ఎక్రముగా ఎన్నుకొని బడిరి.” అని ప్రకటించిరి. కాని ఈపదవికి, “ఎన్నిక” అని నియమింపబడుట కావలెనని గణపించెను. నియోజనమును గావించుటకు శివభూషణ మొదలయినారు, సక్రమముగా తీర్మానముగాని యొకటి ఉండవలెను. అట్టి తీర్మానము లేనిది ప్రభుత్వము వారి విషయమై చర్చ దిను కొన బాలకు వచ్చెను. కార్మి రేషను సభ్యుల తీర్మానము నియోజనమున ర్చి నపుడు అమోదార్పమై ప్రభుత్వమువారికి పంపవలెను అని ప్రభుత్వమువారు తమ యుత్తరపుతో బడిరి. అందుచే అట్టింగు రెవిన్యూ అఫీసరు పదవికి తిరిగి క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరుగవలెను.

సామి వెంకటాచలకెట్టిగారు:—అట్టింగు రెవిన్యూ అఫీ సరు పదవికి, నుంట్ల నుబ్రహ్మణ్యకెట్టిగారిని నియమించవలెనని దని నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

పరిణామము:—నేనీ ప్రతిపాదనను బలపరచుచున్నాను.

ఎస్. బి. రంగరామనుజమగారు:—పి. శివభూషణ మొదలయినారుగానిని నియమించవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

సభ్యుల సామి చెట్టిగారు:—బలపరచిరి.

ఒక శాస్త్రీయ ప్రశ్న

సభ్యుల సామి రేషనుయనున లేచి వైరెండు ప్రతిపా దనములు శాస్త్రీయమైనవే నని ఆశ్చర్యమందు నిట్లుపడినది. ప్రభుత్వము వారి యుత్తరపునుగించి చర్చించుట కీసభ వీలు లేదు. బడియల ప్రకటనలో గలను. అంతయుగాని, రెవిన్యూ అఫీసరు పదవికి ఎన్నికలు జరుగనని బయపలేదు. అందుచే సభ్యులకు నుంట్ల బడిపక్షండా ఇచ్చడి క్రొత్తవిషయము నిజ ట చర్చించుట, ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు నామోదించుట యో, కార్మి రేషనులయొక్క మాత్రమే ఇప్పుడు జరుగవలెనుగాని హాకో విషయమును చర్చించవలెనని.

అధ్యక్ష:—ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపుతో రెవిన్యూ అఫీసరు నియోజనమునుగించియే కలదు గనుక వైరెండు ప్రతిపాదనలు శాస్త్రీయమైనవే.

రేడుగారు:—వోటింగునకు వచ్చినయెడల తాను మొదటి ప్రతిపాదనను బలపరచెదనని బడిరి. కాని, ఈనియోజనము ఇక ఆరువారములవరకే యుండును. ఈ స్వల్పకాలముకొరకు ఈ ఇద్దరు బద్ధులు అర్హులగునని చర్చించి అనవసర విద్వేషముల రగిల్పాలనుపుట మంచిదిగాదు. కనుక ఈవిష

యము నింతటితో వదిలివేసి, ప్రస్తుతము రెవిన్యూ అఫీసరుపని చూచుచున్నవారినే మిగతాకాలముగూడ పనిచేయవలెననిదని గోరుట యుత్తము.

ఈ విషయమున తెరల చాటున చాలా గారడీ జరుగ చున్నది. ఆ విషయముల నన్నిటి నీచుట వలెదంప వీలులేదు. ఈ అధ్యక్షులకును సభ్యులకును కలసి సమావేశమును గా రుటకు వచ్చినవారిలో సభ్యులు వేగలేకున్నారు. అట్టి కావాసింగు చాల ఆసక్తికరము. ఈ విషయము నింతటితో వదిలి వేయవలెనని గోరుచున్నాను.

కోవాగారు:—సవరణను బలపరచిరి.

ఇ. ఎల్. అయ్యంగారు:—రేడుగారు చెప్పినట్లు గా రడీ జరుగుచున్న విషయము నిజమేనని అంగీకరించిరి. కాని శివభూషణ మొదలయినారుగాని నివారించు కొకమా రెన్యూకొనిరి గనుక, తిరిగి అరిచినే ఎన్నుకొనవలెననిదనియు, ఇప్పుడాని విడనాడుట మంచిదిగాదనియు నుడిచిరి.

వి. చక్రరమ్యుచెట్టిగారు మాటలాడుచు, అధ్యక్షులు కావాసింగు చేయుటలో అనినీతికర మైయు గన్పించ దని.

అధ్యక్ష:—ఇదివరకే సామి నేనును జరిగినవి గనుక ఈ సమయమున రేడుగారి ప్రతిపాదన శాస్త్రీయమైనదిగాను.

సభ్యుల సామి రేషను:—ఈ విషయమై చర్చను నిలిపియుం చ వలెననిదనియు ఈలోగా అధ్యక్షుల అర్హులగునని అట్టింగు కమిషనరుగారి అభిప్రాయముల నడుగవలెనని దనియు ప్రతి పాదించుచు ఇట్లు నడిచిరి. ఉద్వేగములతో ప్రతిదినము వ్యవ హరించుచు వారిచే పనిచేయవలెనని వారు కార్మి రేషను కమిషనరు. అందుచే ఇట్టియద్వేగములకు నియోజనము జరుపు నపు డాతని అభిప్రాయమును గనుగొనుట వసరము. ప్రస్తుత అధ్యక్షులలో శివభూషణ మొదలయినారు గారి కి యద్వేగము సగరదనియు కమిషనరు జే. వెంకటారాయణమాయుడు గారు తీవ్రముగా వ్రాసియున్నారు. కమిషనరుగారి సదుద్దేశ్యం ల నెవరును ఆశ్చర్యపడలేదు అట్టివారు, మూడు సంవత్సరముల కాలము శివభూషణమొదలయినారుగానిని బాగగ గనిపెట్టి, అంతటి అనర్హుడు, మరియొకరుండవలెననియు, అతనికింద చాల అవినీతి కార్యములు నడుచుచుండెననియు బడి పెను. కమిషనరు ఇంత తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచున్నపుడు, అతనివాక్యముల నిర్లక్ష్య మొనర్చి, ఈ అధ్యక్షుని నియమించిన యెడల కార్మి రేషను పథకమున కమిషనరుయెడల గౌరవముగాని, క్రమశిక్షణముగాని యుండబాలదు. అవి సంపూర్ణముగ భంగమగును. శివభూషణ ము గారిని గురించి ఇట్లు లు నడిచినది కమిషన రొక రే గారు రెవిన్యూ అఫీ సరు గు జిండా సా హెబుగా రీతనిగురించి వ్రాయుచు ఇంత అసహ్యుని వనియెడల నిర్లక్ష్యభావంతో ఆలసని బద్ధుని తన 20 వత్సరముల ఉద్వేగ కాలములో నెచ్చటను బాడలేదని బడి పెను. కలప మోసపు కేసులో శివభూషణము గారుగూడ దోషులనని ఉపసంఖ్యులు వారు నిర్ణయించిరి. అనిర్ణయమున సభ్యులుగూడ అంగీకరించిరి. అట్టి వానిని ప్రతిఘటికారులు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచుండ, రెవిన్యూ అఫీసరు పదవికి నియమించుట అనివారము మరి యొకటి లేదు. అటులచేసినచో తరువాత పశ్చాత్తాపపడెదర

అధ్యక్ష:—సభ్యుల సామి ప్రతిపాదన కీపుకువీలులేదు.

రేడుగారు:—సభ్యుల కమిటీగారి, అధ్యక్షుల యర్హ తానర్హులగునని చర్చించవలె నని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

అధ్యక్ష:—ఆ ప్రతిపాదనగూడ శాస్త్రీయమే.

అధ్యక్షుడు పిమ్మట వోటుల దీసికొనగా శివభూషణ మొదలయినారుగారికి 17 వోటులు, నుబ్రహ్మణ్యకెట్టిగారికి 14 వోటులు వచ్చెను. అప్పటికి 6 గం. 10 నిల యయ్యెను.

జరుగుచున్నది ఏసభ ?

సభ్యుల సామి రేషనుయనున లేచి, 6 గంటలకు మరి యొక ప్రత్యేకసభ జరుగనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించె ననియు, అప్పుడు 6 గంటలు చాలెను గనుక, అప్పుడు జరు గుచున్నది రెండవసభగాని మొదటిసభకాదనియు, మొదటి సభాకార్యక్రమము తాలూకు వ్యవహారముల నపుడు వరిక్కు రించుటకు వీలులేదనియు ఆశ్చర్యపడిరి.

అధ్యక్ష:—ఇంకను 5 గ. 15 నిల లకు సమావేశమైన సభ యే ఇంకను జరుగుచున్నది. నేనింకను ఆసభను ముగింప లేదు.

అధ్యక్షుడు పిమ్మట శివభూషణ మొదలయినారుగాని అట్టింగు రెవిన్యూ అఫీసరుపదవికి ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించి సభను ముగించిరి.

రెండవ సభ

పిమ్మట రెండవసభ సమావేశమైనట్లు అధ్యక్షుడు ప్రక టించెను. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు వచ్చువరకు - వెంటనే తాత్కాలికముగ రెవిన్యూ అఫీసరు పదవిని పుచ్చుకొని మునినీ పలు అప్పు 54 నెక్కునుక్రింద పనిచేయవలెనని శివభూషణ మొదలయినారుగానిని నియమించవలెనని వి. చక్రరమ్యుచెట్టిగారు ప్రతిపాదించిరి.

వై ప్రతిపాదన శాస్త్రీయమైనదనియు, ఇప్పు డెవ రో యొకరు తాత్కాలిక రెవిన్యూ అఫీసరు పనిని చూచు చున్నార గనుక కాళీ లేదనియు, కాలియన్నపుడు గావించ దగు నియోజనములకే 84 వ నెక్కునున రించవలెననియు నుడిచిరి. కాని అధ్యక్షుడు సద రాజీహాను త్రోసివేసిరి.

మరికొందరు సభ్యులు నేర్పేరు ఆశ్చర్యములను బేగా అధ్యక్షుడు వాని నన్నిటిని త్రోసివేసెను.

సామి వెంకటాచలకెట్టిగారు:—84 నెక్కును 42 క్లాసుల యందుదవారింపబడిన రీతిని ఇంత. పూర్వమే నియోజనము జరిగెను. అట్టినియోజనము జరిగెనని మారంగీకరింతురా?

అధ్యక్ష:—అవును.

సా. వెం. కెట్టిగారు:—112 క్లాసులందలి నియోజనము జరిగియున్నయెడల నె 84, 4 వ క్లాసు వర్తింపదు. చెక్కిరై చెట్టిగారి ప్రతిపాదన మక్లాసుక్రింద వచ్చునని తీర్మానములో గలదు. కనుక ఇది శాస్త్రీయము.

అధ్యక్ష:—అవును చెక్కిరై చెట్టిగారి ప్రతిపాదన శాస్త్రీయమైనదే.

అధ్యక్షుడు డెంట్ల పశ్చాత్తాపకమును మరే విషయము లేకపోవుటచే సభను ముగించెను.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(29-8-28)

నీమజపురి దినుసులు
ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు
కాకికామల్లు—22 X 22 మంగిసూదు (లి) 8-12-0
సరాసరికము 7-12-0
కాకికామల్లు— 22 X 22 “మూటాచుకెట్టు” (లి) రు 8-6-0
సరాసరికము (20 X 20) రు 7-6-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు 14-11-0 గ్లాస్ గా 9000
రు 12-1-0 1708 రు 11-4-0 ఎల్. ఎల్ 78,
78, రు 8-4-0 68/888 రు 12-12-0;

నూలు
40 నెంబరు పీస్ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 6-8-0
చలవ (హాం) రు 7-8-0; చలవ (“అట్టికెట్టు”) రు 6-11-0.
చలవ (నాగవత్స) 7-0-0 చలవ (గుడ్డి) రు 6-15-0 చలవ (గడ్డకెట్టు) రు 7-14-0 వచ్చుగరము (ఎర్ర) రు 7-8;
40 జపాకా (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కల్ బాల్ రు 12-8-0 నెమలి
60 పీస్ (5 పానులకట్టులు)—అడకతెర రు 14-14-0,
రాట్టుము (ఎర్ర) రు 12-0-0; రుద్రారము రు 8-14-0 ఎర్ర
గడియారము రు 8-15-0

ఇత్తిరేకులు—(డిబ్ మేక్) రు 225.
డిబ్ (క్రాసాయర్) రు 228
రాగిరేకు రు 275.

సిమెంట్ పీస్ వెల:—
గిల్ గా పీస్ (“వెయ్యి”) రు 11-2,
జర్మన్ నెమలి 10-0 0

చక్కెరములయొక్క ధర—
జావా “రెడీ” రు 26-14-0 నెట్టుబరు, అక్టోబరు 28-9-0
వేరుసెనగ నూనె

“ఇంగ్లీషు బాదపధరలు—గానుగ రు 115
(విరురుపట్టి) పీసలలో రు 108.

ఆముదము
(జిల్ బెరిరి) రు 102-0-0

పదునుచేసినతోలు రు 1-3 ధరలు

అవుతోలు (7 లు 7½) “అవకంబేసె” రు 1-4 9, 1-6-6
,, (8 లు 8½) ,, రు 1-4-8 లు 1-4-8
,, (లేలిక) ,, రు 1-7-0 లు 1-7-9
,, (6½ లు 7) బెంబూడు రు 1-4-8 లు 1-4-8
,, (7 లు 7½) ,, రు 1-5-0 లు 1-5-6
,, (లేలిక) ,, రు 1-7-6 లు 1-8-6
,, (8 లు 8½) బెజవాడు రు 1-4-0 లు 1-4-8
,, (6½ లు 7) ,, రు 1-5-5 లు 1-5-9
,, (7 లు 7½) విజయనగరము రు 1-5-6 లు 1-6-0
,, (6½ లు 7½) ,, రు 1-6-0 లు 1-6-6
,, (7 లు 7½) శిలకారు రు 1-5-9 రు 1-6-8
గరెతోలు రు 0-14 9 లు 0-15-1
గరెదూడతోలు రు 1-8 0 లు 1-9-8
అవుదూడతోలు రు 1-15-0 లు 2-1 6

మద్రాసు శాసనసభ

3-9-1928 తేది సోమవారం మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు జరుగు సమావేశము యొక్క కార్యక్రమము.

నూతన సభ్యులు

ఈక్రింది నూతనసభ్యులు తమస్థానముల శాక్రమింతురు.
శ్రీయుతులు కె. పి. రామమూనా, ఖా॥ బి॥ పి. ఖతీఫుల్లా సాహెబు బహదూరు, సి. దబ్బు, ఐ. కాటన్, సి. వి. ఇ. బి. ఎస్, సి. పి. పొటన్, బి. సి. ఎస్., ఎఫ్. బి. వాధెను గార్డు

చైర్మన్ల పేర్లజాబితా

అధ్యక్షునిచే శాసనసభ కార్యదర్శన నలుగురు చైర్మన్లు పేర్ల జాబితా అధ్యక్షునిచే సభవారికి ప్రకటించబడును.

గవర్నరుజనరలుచే నామోదించబడిన చట్టములు ఈక్రింది చట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరు జనరలు గారిచే నామోదించబడిన అధ్యక్షుడు ప్రకటించును:—

1 మద్రాసు క్రైస్తవ వివాహముల అనుమతి చట్టము (1928 15-3-1928.)

2. జగ్గంపేట ఏ. డి. యెస్టేట్స్ ఇంపార్టివిల్ యెస్టేట్స్ చట్టము (1928) 22-5-1928.

3 మద్రాసు బాలిబాలికల పవరణచట్టము (1928) 26-5-1928

4 మాపిల్ల వియ్యచట్టము (1928) 30-5-1928.

గవర్నరుగారిచే నామోదించబడిన చట్టములు

ఈక్రిందిచట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరుగారిచే నామోదించబడిన అధ్యక్షుడు ప్రకటించును.

1 జగ్గంపేట ఏ. డి. యెస్టేట్స్ ఇంపార్టివిల్ యెస్టేట్స్ చట్టము (1928) 30-4-1928.

2 మద్రాసు బాల బాలికల పవరణచట్టము (1928) 3-5-1928

3 మాపిల్ల వియ్యచట్టము (1928) 9-5-1928.

శాసనసభకుచేరిన జాబులు

1. 1928 మార్చిలో అంతమొందిన క్యార్యరులో గావించబడిన రూ 500/ తేక అంతకెక్కువ నెలదీతముగల ఉద్యోగముల జాబితాడును.

2 1928 మార్చి 12 న 15 వ తేదీలందు జరిగిన ప్రాసా కమిటీ (1928-28) యొక్క 16 వ, 17 వ సమావేశముల యొక్క కార్య ఇవరణమును.

కార్యదర్శిచే సభ యెదుటబెట్టబడును.

కార్యదర్శి యీ క్రిందివానిని సభయెదుట బెట్టును.

1. కృష్ణా తూర్పు రైల్వేయొక్క నీటిపారుదలగల ఆయ కట్టులో చేర్చబడి భూములనుగూర్చి జి. ఓ. నెం. 1028, తేది 10-5-1928.

2 భారాకోట యెస్టేటులో అడవులను రిజర్వచేయుట గూర్చి గంపాం కలక్టరు రిపోర్టు.

3 కర్నూలు జిల్లాలో కొన్ని చెరువులకు సప్లయ కాలనల మరమ్మత్తుగూర్చి రిపోర్టు.

ప్లాట్యూటర్ కమిషనులో జాయింటు సమావేశము జరుపుటకు కమిటీయెన్నిక

గా॥ సర్ శార్మక మాజ్డోరిబ్యాంకుగా రీక్రిడితీర్యా న ముపరిచింతురు:—

"6-6-28 తేది" న సాంఘికవిమన చైర్మనుకు వంక బడిన జాబునందును, 23-6-28 తేదిన ఇండియా ప్రభుత్వముచే గావించబడిన ప్రకటనయందును, గలవరతుల ప్రకాశముప్లాట్యూటర్ కమిషనులో జాయింటు సమావేశము జరుపుటకుగాను, సింగిల బ్రాన్సు రెజిట్రేషన్లు జరగని యెన్నికలు జరుపుటకు 77 వ స్టాంకింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము అధ్యక్షునిచే గావించబడిన నిబంధ నల ననుసరించి యేడుగురు ప్రతినిధులను యీసభవారు యెన్ను కోవలెను"

ఇండియను ఫిషరీసు చట్టము 1897 యొక్క

సవరణచట్టము

దీనిని విచారించుటకు నియమించబడిన సెలెక్షన్ కమిటీ యొక్క రిపోర్టును గా॥ సేతురత్నమయ్యగారు సభయెదుట బెట్టెదరు

సెలెక్షన్ కమిటీ సవరించబడిన రీతిగా సవర చట్టము విచారించబడి కాసింపబడవలెనని గా॥ సేతురత్నమయ్యగారు ఉపసాదించెదరు.

30 ఏండ్ల క్రితము

లాలింబీలోహీలు కొనినవారలు, ఇండియన్ మార్కెట్లో ఆవి చాల శ్రేష్టమైన వని చెప్పియున్నారు. ఇప్పుడుకూడ ప్రజల అదే మాదిరి పట్టుచున్నారు. కారణమేమన, మాకునచ్చు వస్తువులను మేమునలే తయారొనర్చుము. నూటికి నూరువంతులు మంచి ఊలుగలిగి, అందముగానుండి, చిరకాలము మన్నునది, చౌక ధరగలదైన లాలింబీ లోహీనికొని తృప్తిపొందుదు. ఇంతకంటే శ్రేష్టమైనది మరెవ్వము కానరాదు.

ధరలు

నెం	3 లోహీలు (తెలుపురంగులు)	పొడుగు	వెడల్పు	ధర
		X అం	X అం	రు. అ.
26	"	3-0	1½-0	7-9
26	"	2-15	1-6	6-6
26	"	2½-0	1¼-0	5-0
418	"	2-12	1-5	5-4
316	"	2-15	1-6	7-0
26	" చెక్కు	2-15	1-6	7-0
60	తెలుపు రంగులు.	3-0	1-6	12-8

లాలింబీ వశెన్సి:—

మెసర్స్. కపూర్ చంద్ అండు కో
చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ

THE CAWNPORE WOLLEN Mills CO.,
(Branch of the British India Corporation Ltd.)
Post Box No. 5, CAWNPORE.

LALIMI
PURE WOOL

మద్రాసు స్టేటు ఎయిడుటు ఇండస్ట్రీసు

ఆర్టు (1922) యొక్క సవరణచట్టము

గా॥ సేతురత్నమయ్యగారిచే ప్రవేశపెట్టబడును.

పదరు చట్టము వెంటనే విచారించబడి కాసింపబడవలెనని గా॥ సేతురత్నమయ్యగారు ఉపసాదించెదరు.
కోర్టుఫీజు చట్టము (1870) యొక్క సవరణచట్టము గా॥ బి॥ బి॥ కృష్ణసునాయుడుగారిచే ప్రవేశపెట్టబడును. సదరు చట్టము వెంటనే విచారించబడవలెనని కృష్ణసునాయుడుగారు ఉపసాదించెదరు.

జి. హరిహర్ శాస్త్రి తమరావుగారు యీ క్రింది సవరణ ముపసాదించురు:—

2 వ క్లాజుయొక్క 1 వ పరుషలో 4-11 పంక్తులలో "పదరు చట్టముక్రింద యేవ్యాజ్యములో నయినను" అను పదములకు బదులుగా "స్వ్యాంకాజు కోర్టులచే విచారించబడవలెన యేవ్యాజ్యములో నయినను కోర్టుయెదుట బెట్టబడిన" అనుపదము లుండవలెను.

సదరు చట్టము కాసింపబడవలెనని గా॥ కృష్ణసునాయుడుగారు ఉపసాదించురు.

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయచట్టము గా॥ డా॥ పి. కుబ్జరాజుగారిచే ప్రవేశపెట్టబడును. సదరు చట్టము సెలెక్షన్ కమిటీ విచారణకు బెట్టబడవలెనని గా॥ కుబ్జరాజుగారు ఉపసాదించురు.

మద్రాసు సెలెక్షన్ కమిటీ తీర్మానము

శ్రీయుత దొర్ల రాజాగారి తీర్మానమును సవరించుటకు ఆర్. శ్రీనివాస (ఎం. ఎల్. సి.) గా రొక తీర్మానమును బెట్టుటకు వోటీసు పంపియున్నారు. ఈ సవరణ తీర్మానమును సుదటి తీర్మానముతో సూచించబడిన కమిటీ సభ్యులగా నిర్ణయించుటకు సూచించుచున్నది.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.,
BANGALORE CITY.
WANTED.

General and District Agents in all important centres of the Madras Presidency, Travancore & Cochin. Liberal contracts covering definite territory with Head Office connection and with power of appointment of Sub-Agents. Request details for our Remunerative proposition.

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.

General Secretary, Bangalore City.
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

చివర్ లెట్

ఇండియా అభిప్రాయమే
ప్రపంచమందు ఆమోదింపబడుచున్నది.

ఇండియాయందు స్వల్పభరలో పొందదగిన
కారులలో చివర్ లెట్ ఎక్కువ ప్రశంశాపాత్రను
పొందుచున్నది. ప్రపంచమందు దంతటను యీ
మాదిరినే గౌరవింపబడుచున్నది.

ప్రపంచమందే మూలనైనను, అందము
చక్కదనమే, ముఖ్యముగా గమనించు చోట్లను
లేక గట్టితనము సామర్థ్యత పరికించు చోట్లనుకూడ
చివర్ లెట్ అన్నిటిని సమాధానపరచి నిరంతర నేవ
యొనర్చుచున్నది.

చివర్ లెట్ కారుతో సంతృప్తినిొందిన
వారు 157 దేశములలో, 30 లక్షల కుటుంబము
లకు మించియున్నారు. చివర్ లెట్ యొనర్చిన నేవ
కిదియే అమూల్య బహూమానము.

ఇండియాయందును, మిగతా ప్రపంచమందు
దంతటనుకూడ చివర్ లెట్ అందరి ఆదరణకు
లోనగుటకు, దానియొక్క విశేషగుణాతిశయములే
కారణములు చిరకాలము చక్కగా నేవయొనర్చుట,
ప్రవగమనము మొదలైనవి.

for Economical Transportation

Impson & Co., Ltd.

Madras and Ootacamund.

గృహమునందు ఆత్మోపశ్యక్తముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము ఆత్మదృఢతము!!

లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలను

తెప్పించి, ఒకదఫా వాడిన మీర మీక్కిరి తృప్తిచెందదని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతినడు అడుగకడ
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలేనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పివధలు మొదలగునవి చేర్చి కాస్తూరి మాత్రముగా రచన
చేయబడినది. తాంబూలములో గాని, ఇడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలుపుములు, ద్రవ్యము, కీరము
ఆవర్తము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడినెము, క్రక్కల శుద్ధు, అగ్నిహృదయము, మదజడ
ను బలహీనత మొదలగువాటికి వ్రజాయుధమువలె వనిచేయును. స్త్రీలు వనిపిల్లలను మానసికాదు మొదలగువారికి
అమృతసమానము. కాలింతలకు ఒక గొప్ప వరప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0
పోస్తు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 కి. పోస్తు ఖర్చుతో 6 పహి రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 3-8-0.

భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, పొప్పైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

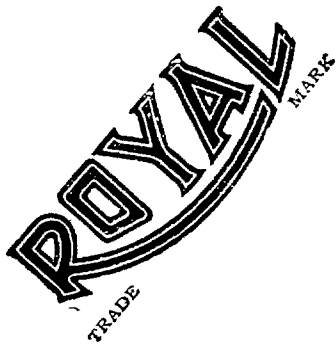
నైమనుకమిషను

నెహూరూ కమిటీ

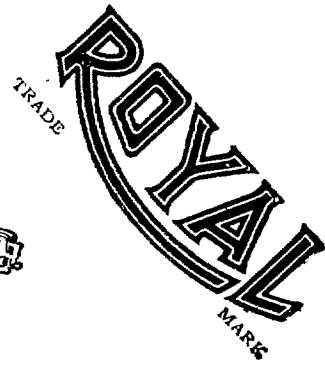
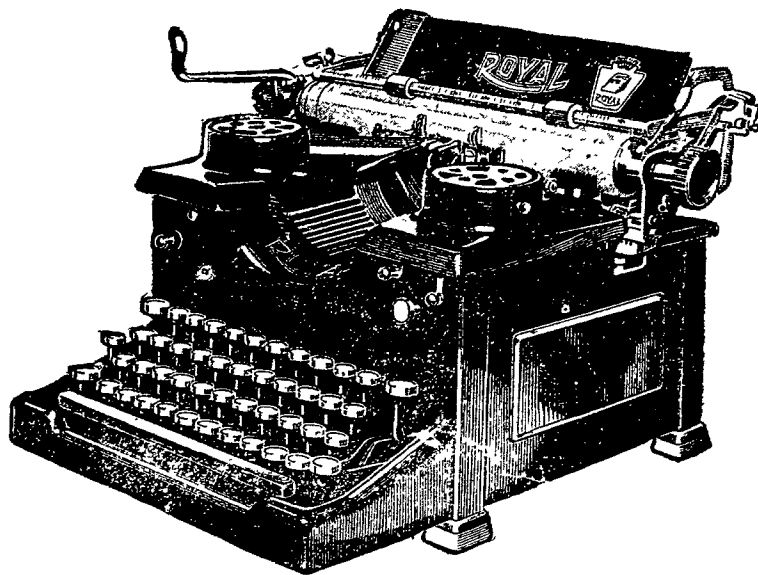
నెహూరూ కమిటీవారి రిపోర్టుకు, దం కొ రుము ముఖ్య
కారణమున, మరికొందరు హైందవ నాయకులను, కొన్ని
అత్యంతలను లక్ష్యనగరములో చేప్పినప్పటికి, మెజారిటీవారి
చేత యేవియో కొన్ని కొద్దిపరచలతో అది ఆమోదింపబడు
ను. ఈరిపోర్టును ఆగ్రేములు నిరాకరించకమానక. సయమును
కమిషనువారు పోలీసుతో దీనిని తృప్తికరించి కొన్ని సంస్క
రణలకు శిఫారసుచేయుదురు. వానిని అధికారికముతో పాస్
మొంటు పిన్సుకొని మన రాజ్యాంగవిధానముతో కొద్దిమార్పులు
చేసి, మనవారిచేతనే రాజ్యపరిపాలనను మనువటివలెనే నడి
పించగలరు. ఇట్లు జరుగకుండచేయుటకును, యీ నెహూరూ
కమిటీ రిపోర్టుకు జలమొసంగుటకును, దాని నమలుతో పెట్టుట
కిక, దీనివలన ఒకకొరడా (Sanction) యుండలేను
గదా! అది యేదీ!

మందుగా ప్రజలచేత సయముకమిషను బహిష్క
రించబడవలెను. ఇది యిదివరకు జరిగినదా! ఇప్పటికే కొన్ని
రాష్ట్రములలో కాసనపథలు సయముకమిషనుతో తోడ్పడు
టకు కమిటీల నేర్పరచివి. దానిని నిరాకరించిన కాసనపథ్య
లు చేయవలసిన ప్రతిక్రియ నాలోచించక మానము వహించిరి.
మన చెన్నరాష్ట్రములోకూడ అటులే జరగవచ్చునని మన
పత్తము రిగారు మొదలగు నాయకులు భయపడుచున్నారు.
ఒకవేళ అట్టి కమిటీ యొక్కడనుకూడ యేర్పడినయెడల దానిని
నిరసించిన కాసనపథ్యులు, తమ పథ్యత్వములకు రాజీనామాల
నిచ్చి, ప్రజల కప్పిలు చేసెదరా? వీరే తిరిగి యెన్నకొనబడిన
యెడల, యీకమిషను ప్రజలచేత నిరాకరింపబడినదని స్పష్ట
ముగను కదా! కమిటీల నేర్పాటుచేయుట కంగీకరించిన ప్రజా
ప్రతినిధులజిల్లాలలో, వారియందు నియోజకగణమునకు నమ్మ
కము పోయినదనియు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయవలసిన
దనియు తీర్మానము చేయించి, వారి నియోజకగణముచే దప్ప
కుచేసిన మహాజనులు, వారికిని కాసనపథ్యవారికిని వంపుటకు ప్ర
యత్నించెదరా? లేక రాబోవు యెన్నికలవరకు నేచియుండె
దరా? ప్రజల అసమృత్తిని జూపుటకు యిదియొక విధానము.
మన స్వరాజ్యనాయకులు, యితర కాసనపథ్యులును యిప్పుడు
కట్టాపిరితోనున్న కాంగ్రెసు సంఘములద్వారానైనను, ప్రజ
లకు సమావేశపరచి ప్రతిగ్రామములోను నైమనుకమిషను బహి
ష్కార తీర్మానముచేసి, లక్షలకొలది దప్పకులు పెట్టించి
కాసనపథ్యలకు వంపుదురా? ఇది రెండవవిధానము. ఇట్టి పోరా
త్వదేయిందోళనలను చేయుటకు మన కాసనపథ్యులకును
నాయకులకును ఓపికలేదు, సమర్థతలేదు, తీరికలేదు, స్వార్థ
రాపిత్యములేదు. పోనిండు. ప్రాగ్భేదధానమును మహాత్ముని
నిర్మాణ కార్యక్రమమందు ముగ్గులగు
దురా! దానియందు వీరికి నమ్మకమేలేదు. దానిని నెస్కరిగను
ఓపికతోను ఆచరణలో పెట్టుటకు వీరికి సావకాశమే దొర
కను. నైమనుకమిషను రెండుమాడు విధానములలో దీనిని ఆచర
ణలో పెట్టవలెనన్నను తమతమ జిల్లాలలో పలుకుబడి గలిగిన
యీ కాసనపథ్యులు చాలా ద్రవ్యమును ప్రోగుచేసి నెల జీత
ములవిద అనేకమంది యువకులను విద్యాధికులను నియమించి
ప్రజాసమావేశములను తమ నియోజక గణముల గ్రామములన్ని
టిలో చేయవలసి యుండును. ఈ వనిని మన కాసనపథ్యలలోని
మొంబలైతెనను జరిగించిరా? ఇప్పుడు జరిగించెదరా? పలుకు
బడిగల ప్రతి నాయకుడును యీ పనికి తక్కువగా యితరులను
తక్కు పెట్టుకొమ్మని చెప్పేవాడే. కాసన పథ్యత్వమునకు
మాత్రము అందరిని దేవురించువాడే. మన ప్రజాప్రతినిధులు
పేదకొరకు పెనుగులాడి కాసనపథ్యలలో గ్రుడ్డివ్యవస్థయైన
అధికారమైనను ప్రజలకు చేయబాలక అప్పుడప్పుడు ఆయా
పట్టణములలో వేదికలపై నెక్కి పెడగొప్పములు కొట్టుచు
తక్కిన కాలములయందు తమ సంపాదనకై విక్కిరి పాలుకుడు
చుండును. ఈ నిర్మాణ కార్యక్రమమును పలుకుబడి లేనివారిని
చిన్నవాళ్లను చేయవలసినదని ప్రజాభిమతముందరు ఇప్పుడై
నను మన ప్రతినిధులు నిజముగా ప్రజాప్రతినిధులమని యని
పించుకొనదలచిన యెడల తక్షణము కాసనపథ్యలలోని తమ పద
వులకు రాజీనామాల నిచ్చి తమతమ జిల్లాలలో నైమనుకమిషను
విధానములలో నొకదానిని త్రికరణ శుద్ధి గ పట్టవలెను.
అట్లు చేయనిచో వీరు తమ కర్తవ్య కార్యములను జరుగవని
ఒట్టి బూటకపు వాండ్రనియు స్వవంచకులు పరవంచకులనియు
ప్రజలు అనుకొనుటలో తప్పేమియు లేదని విరందరికి మనవి
చేయుచున్నాను. ఇట్టి సక్రమాందోళనల నైనను చేయబాలని
నాయకులను కాసనపథ్యలకు వంపుట మన బుద్ధిహీనతకే నల్ల
డించును. సామ్యయుద్ధము చేయుటకు కాసనపథ్య ప్రవేశము
అవశ్యముని గాంధీగారితో పోరాడి కాసనపథ్యతో ప్రవేశించిన
స్వరాజ్యవాదులు తమ వాదానములకు వ్యతిరేకముగ వాని
నంటిపెట్టుకొని యెన్నపుడు మనకు స్వరాజ్య మెట్లు
కలుగును?

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

సులభముగా పనిచేయు టైప్ రైటర్

కంట్రాప్టు పద్ధతి ననుసరించి మద్రాసు గవర్నమెంటు, మైసూరు, తిరువేండ్రము మొదలగు స్థలములందు సరఫరా చేయబడుచున్నది.

కారేజికి రూ 20 యిచ్చిన మీ ఆధీనమగును.

హిందూదేశమునం దంతటను ప్రధాన టెక్నికల్ సంస్థలచే నుపయోగించబడుచున్నది.

ఫూర్తిసైజు టైప్ రైటరు కావలసిన వారికి ఇటీవల రాయల్ పోర్ట్ లుక్ మెషినులయందు చేయబడిన ఉదారమైన విక్రయమును విస్తరించి స్టాండర్డు రాయల్ ను ప్రతియొక్కరి అందు బాటులోనికి తేబడినది. టెక్నికల్ సంస్థలకు, వర్తకులకు, వక్తృలకు, కాబిస్తులకు మొదలగువారి కిదియొక గొప్పవగముగా నున్నది.

30-9-1928 తేది వరకు మాత్రమే

ఫూల్సుకాప్ సైజు నూతన మోస్తరు రాయల్ టైప్ రైటరు కారేజిలో నెల 1 కి రూ 20 లు వంతున 18 నెలలో రూ 360 లను నికరముగా చెల్లించుపద్ధతిపైన సరఫరా చేయబడును.

రాయల్ కొనినవారలకు ఈ ధరలతోబాటు 14 క్యారెట్ గోల్డ్ పాల్వీతో అమర్చబడిన ఒక మంచి ఫ్రాన్ టెన్ కలము బహుమతిగా నివ్వబడును. మరియు కొన్ని వారములలోనే రూ 200 లను సంపాదించుటకు వివరములు కూడ తెలుపబడును.

ఆలశ్యముచేయక, ఈకూపనునునింపి మాకు తక్షణమే వాసనుచేయుడు.

ఇక్కడ చింపుడు

ఇక్కడ చింపుడు

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్, మద్రాసు

30-9-28 తేదికి తరువాత ఈ కూపను చెల్లదు

రాయల్ స్టాండర్డు టైప్ రైటరు విషయమై తెలుపుపూర్తి వివరములను, 30-9-28 తేదిలోగా రూ 200 లను గడించుపద్ధతిని తెలుపు వివరముల పత్రమును దయచేసి పంపగోరెదము.

పేరు _____

విలాసము _____

మీరు ఈ సంగతులన్నియు మీ స్నేహితుల కెవ్వరికైన తెలియజేయవలెననిన వారి పేరును, విలాసమును వ్రాసి పంపిన తరువాత, విషయమంతయు మేమే నిర్వహించగల వారము.

వినాహ వయోనిర్ణయము

బాలురకు 18 బాలికలకు 14 యుండవలెను

బొంబాయి ఆంధ్రుల తీర్మానము

బొంబాయి, ఆగస్టు 28:—కళ్యాణానందు ఆంధ్రపంథు మువారి యజమాన్యమునజరిగిన బహిరంగపథియందు బాలికలకు 14, బాలురకు 18 ఏండ్లు వినాహార్త సయస్సుగ నిర్ణయింప వలెననియు, అంతకు తక్కువవయస్సుగల బాల బాలికలకు పునఃసంధానము జరపు పాఠశాలలకు తలిదండ్రులకు శిక్షవిధించవలెననియు తీర్మానించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

యుద్ధబహిష్కారపు సంద్ధి

భారతదేశము తరపున భారతీయుడు లేకుండుట

లండనులో భారతీయుల నిరసనము

బొంబాయి, ఆగస్టు 28:—నేడు సారిసుగ్ల పంతుకము లగుచున్న యుద్ధబహిష్కార సంద్ధియందు భారతదేశము తరపున భారతీయుడు పంతుకము జేయ జాలకుండుటకు లండనులోని భారతీయులు కడకముక చెందిరి అని ఇండియను డెయిలీ మెయిన్ లండను విశేషి (వాయుయన్నాడు. ఇట్టిచారిత్రక ప్రాముఖ్యతగల సమయమున భారతీయుని పంపక భారతీయుల తరపున ఆంగ్లేయునిచే పంతుకము చేయించుట ఇండియా ప్రభుత్వమువారి బుద్ధిహూన్యతకు తెలియజేయుచున్నదని విమర్శించిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

సింగపూరు, ఆగస్టు 28:—సింగపూరు నౌకాశయము ఒక్క సింగపూరు రక్షణమునకేగాక పాత్రాజ్య రక్షణమునకు గావలసి యున్నదనియు అందుచే ఇతర దౌమినియనులు అధినికేతములు ఎంత ఇచ్చునో తాముగూడ అంతముత్తమునే ఇచ్చెదముగాని ఎక్కువ ఇవ్వజాలమని సింగపూరు కాపనసభ్యులు దెలుపుచున్నారు.

చేపలను పట్టుకొనుటకు వీలగు చేగోళములను (అగ్నిగోళములు) ఒక యువకడుకన తలిదండ్రులకు పోస్టులో బంపుటచే నాటిని పరిశీలించుచుండ ప్రేలి తలిదండ్రులు ననిపోయిరి. ఇల్లు తగులబడినది.

వృత్తాంతలేఖలు

పెద్దాపురము

28 తేదీ రాత్రి ముప్పవ సోమరాజు అండు పిర్రాజు భారతి బంగారంలో వారి యింటిలో నిద్రపల జరిగిన వివాహానంతరము వారు శ్రీ పువ్వల బసరాజుగారిచే వారి కథ చెప్పించి ప్రమాదంపై ముంచి శ్రీవాసుగారికి రు 25) లు విలువ గల భుజి వస్తులను బహుమానముగా నిచ్చిరని తెలియచేయుటకు ఎంపయో పంతోపించుచున్నాము. (పురవాసి)

యలమంచిలి వార్తలు

1. మహారాజశ్రీ తాల్లూరి గోపాలకృష్ణయ్య చాదరి గారు బాల్గోలైతుల జయమున కభినందించుచు ముప్పదిరూపయ్యలకు వసూలుచేసి పంపించిరి.
2. కలకత్తా రాజభానిలో నున్న బెల్లూరి గాటులో కడవుచేత భాగవము భాగ్యలను పిల్లల నమ్మకొనుచు కొందఱు చనిపోవుచున్నారని వారియొక్క కష్టనివారణములకు గాను ముప్పది రూపయ్యలను ఎంపయోచేసి పంపిసారు. (ఒక విలేఖరి)

నంద్యాల

(ఒక విలేఖరి)

కలరా

ఆగస్టు 28: కలరానంద్యాలను మూడుబడిక కోర్టు వాసువారి 27-8-28 తెలియచేసెను. మూడు ఇంకను తీయలేదు. గ్రామంలో కలరా పూర్తిగా విడువలేదు. 10/12 తగు చూడు 4/5 ఖచ్చి యాసీరిలో యున్నది.

కోటమంట్ల తాలూకాకు చేరిన గోస్వామి గ్రామంలో కలరా చెలరేగినది. దం 1 కి 7/8 కేసులు తగులు 5/6 ఖచ్చి. ప్రవృత్తములు బాటిగాలేదు. ఆ గ్రామంలో నొక రైతిగారి యింట కలరా ప్రవేశించినతోడనే కోటమంట్ల గ్రామమునకు వెళ్లి దాక్టర్ గారిని పిలిచి పిలుచుకొచ్చి మందులు ఇప్పించిరి. 24-8-28 తేదీ గా. హాస్పాల్ తరువాత గారు కైఫియతు బహుభాగ్యశ్రీ (భిషగ్వర) గారి, ఆ గ్రామమునకు వెళ్లి కలరాతగిన ఇంజనీరియనుచు పరీక్షించి ఎల్లరకును ఔషధములు పోసగి రాత్రి 9 ఘంటలవరకు అచ్చటనే యుండి ఇద్దరి పెద్దమనుష్యులచేతికి కొన్ని ఔషధములు ఇచ్చి జవలించిరి. గ్రామముంతయు చాలా బీభత్సలో యున్నది.

నూజివీడు

ఈ నెల 23 వ తేదీన జిల్లా విద్యాధికార్లు శ్రీ రాజారంగయ్యగారు బహుమూలవారి హైస్కూలు వాతావలంబును పర్యేసిరి.

23, 24, 27, వ తేదీలయందు వజ్రగా శాంధ్యభిల ప్రవర్తనము, దేశీయవ్యాధులను విద్యలు విద్యార్థులచే నతి మనోహరముగ చూపబడెను.

25 వ తేదీ శనివారముందు ఘనము 2-30 గంటలకు ప్రస్తుత విద్యాపంపు సభ్యులెల్లరును, యువాభ్యాసకులెల్లరును కృష్ణాజిల్లా విద్యాధికారియగు మహారాజశ్రీ చావలి సూర్య ప్రకాశరావు బి. యె. ఎల్. టి. గారియాధిపత్యము క్రింద పరీక్షాక్షేమైరి.

ప్రార్థనాసంతరము "కుంభకర్ణ" విభీషణులలో నుత్తము "లె" రను బర్చనీయంకమును ప్రారంభించి వ్యాసముడగు తాడే పల్లి బాలకృష్ణరావుగారు సహితముగ కుంభకర్ణజేయుత్తమునని చెప్పుచు భారతయుద్ధముందు పాల్గొనిన భీష్మ (ద్రోణ) కర్ణుల రాజభక్తికి విశేషించెను. ఖండకోపవ్యాసమును విభీషణుని పరాభివమువిభీషణుని విష్ణుభక్తికి చెప్పుచు వివరించెను. సంఘసభ్యులెల్లరు వివిధకారములు నిరూపించుచు కుంభకర్ణజేయుత్తము దినిరి. ఉపాధ్యాయులు సుపన్యసించిరి.

పిదప శ్రీ విద్యాధికార్లు తమ మృదుమధుర వాక్య ప్రాశస్త్యములతో విద్యార్థులకు విం దొసగిరి. తుదకు విద్యాధికార్లు కుంభకర్ణజేయదలించిరి. వోట్లు కుంభకర్ణుని పక్ష మెక్కువయెను. విద్యాపంపుకార్యదర్శి విద్యార్థుల పక్షమున పరీక్షాప్రదముగ, మనోరంజకముగ, జరిపినందులకు విద్యాధికార్లుకు మనఃపూర్వకపంధనశతము లందిచ్చెను. (ఒక విలేఖరి)

వెద్దాపురం శిల్ప బట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ } చాలకాలము వుండునట్టివి

{ నాణ్యమైనసరకులు. } నరనమైనధరలు.

మైనూరు, పూనా, మద్రాసు, నూరత్, తంజావూరు, కంజీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలందు లోను మహారాజులవల్ల నామకలనలను బంగారపతకములను యోగ్యతాపత్రములన్ను పొంది యున్నాము.

మా యొక్క పరకల శాస్త్రమునకును తక్కువ ధరలనున్న మేము పొందిన బహుమానపతకములు యోగ్యతాపత్రములే నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు (వతిగ్రామములోను వతిబట్టలపాపులోను దొరకును. మా పేరుగల ప్రేడునూర్కునుచూచి బట్టలు తీసుకొనవలెను.

మావద్దను అన్నిరంగులలోను అన్ని పైజాలులోను శిల్పకండునాలు, దోపతులు, పేటాలు, శారమడి, పాత్తుపంచలు, వర్డింగు, కోటింగు, శిల్పాలన్ను వేస్తుకొని కోటింగు, కండునాలు, దుప్పట్లున్ను నెం 100 రు లగాయును 200 వర్కు నాలు జరిబట్టలున్ను దొరకును. వివరములకు యీ తిగున యడ్రనుకు వ్రాయుడు.

తెలిగ్రాఫిక్ యడ్రను. } వెనల సుబ్బారాయుడు అందు కో, శిల్పం. } శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్సు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, పెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం.

NOTICE.

THE RAJAHMUNDY ELECTRIC LICENSE 1928

Short Title:—The Rajahmundry Electric License Amendment 1928

Notice is hereby given, pursuant to Rule 22 of the Indian Electricity Rules, that an application, for the grant of extension of time, for the completion of compulsory work, for one year from 25th August, 1928, mentioned in clause 8 (a) of the license, to 25th August 1929 has been made to the Secretary to the Government of Madras, Public Works Department on 6th August 1928, by the Rajahmundry Electric Supply Corporation Ltd., Rajahmundry.

Every local authority, company or person, desirous of making any representation, with reference to the above mentioned application to the Local Government, may do so by letter addressed to the Secretary to the Government of Madras P. W. D. Madras within three months of (27-8-28) the date of this newspaper containing the first advertisement.

N. SUBBARAU,
Chairman.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూసిసిఫల్ ఎన్నికలు

కాకినాడ, ఆగస్టు 28: ఈనెలవరకు కలెగు మ్యూసిసిఫలు కాన్సిలు కాన్ఫరెన్సులను ఎన్నికలు పెట్టెంబరు 14వ తేదీని జరుపబడునని యిడవరలో తెలియపరుపబడినది. రెండవ వార్డుకు ఎన్నికలుకాడ ఆలేదీనే జనపుటకు నిర్ణయించబడినది. రెండవ వార్డుకు తప్ప తక్కిన వార్డులకు నిన్ను నామినేషన్లు చేయబడినవి. ఈనెల 31వ తేదీని సదరు వార్డులకు నామినేషను దరఖాస్తులు తీసికొనబడును. ఈక్రింద తెలిపబడినదిరిది ఆయా వార్డులకు అర్హునిదరఖాస్తు వచ్చినవి. ఈయన్ని కలెగు పూర్వమువలె రాజకీయపక్షము లేర్పవలెను.

1వ వార్డునకు:— (1) పులం చినమెంకల శారాయగారు (ప్రస్తుతము సభ్యుడు). (2) గోబుమర్తి చినరఘువతి రావుగారు. (3) పం గూరి సూర్యప్రకాశరావుగారు. (4) వింజమూరి కృష్ణరసింహారావుగారు.

4వ వార్డునకు:— (1) పాతుపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు (ప్రస్తుతము కాన్సిలరు) (2) వల్లూరి సూర్యప్రకాశరావుగారు (కాలేజీ టీచరు)

12వ వార్డునకు:— (1) కొయ్య అర్జునస్వామిగారు (ప్రస్తుతపు సభ్యుడు) (2) యడ్ల అమృతరామయ్యగారు.

14 వ వార్డునకు:— (1) మండపాక రంగయ్యగారు (ప్రస్తుతము సభ్యుడు). (2) బొగవరపు పత్మశారాయణమ్మగారు. (3) గుండు శ్రీరాములుగారు.

17 వ వార్డునకు:— (1) బమ్మ శుబ్బారావుగారు (ప్రస్తుత సభ్యుడు). (2) పలివెల శుబ్బారావుగారు. (3) గుంకర సూర్యశారాయణగారు. (4) పాంతుల వెంకటస్వామిగారు. (5) గుండు శ్రీరాములుగారు.

28 వ వార్డునకు (1) పులవర్తి భీమలింగ మూర్తిగారు. (ప్రస్తుత సభ్యుడు) (2) సారంగురెడ్డి చింతులుగారు.

24 వ వార్డునకు—గుడిమెట్ల రామచంద్ర మూర్తిగారు, పాటిలేదు.

సర్వపక్షస్వరాజ్యప్రకాశిక

దీనినిగురించి మొత్తంమీద అతివాదలయొక్క అభిప్రాయములో ఆనుకూలముగాలేదు. స్వయంశ్రద్ధ యమునకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యార్హతకును భింగము కలిగించెనని అభిప్రాయము. శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు సర్వపక్ష సభకు వెళ్ళలేదు. స్వరక్ష సభకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపక్షమున ఎన్నుకొన్నట్లు ఆయనకు అధికారికత్యా తెలుపబడలేదు. అట్లు వచ్చియుండినచో ఆయన వెళ్ళకపోవుట తటస్థమనవచ్చును ఆయన రాజీనామాయించి మరెవ్వరకు ఆయన స్థానే నియోజితులగుటకు అవకాశ విచ్చియుండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు దిగిపోవడమియు భారతీయులు తమ మీదనే ఆధారపడవలెననియు శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యగారు చెప్పిన అభిప్రాయమున కిప్పటి విశేష అమోదము కలదు. శ్రీ బంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంపూర్ణ ధృక్పథయెండి గత 18 వ తేదీని ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునందు స్వరాజ్యప్రకాశిక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుసరించుచుండవలెనను తీర్మానమును సమర్థించి దేశమున ఆయభిప్రాయమును వ్యాప్తముచేయుచు దృఢీకరింపకపోవుట అశ్చర్యముగను శోచనీయముగను ఉన్నది.

నీల్ విగ్రహ సత్కారములు

శాగపుర వాస్తవ్యులైన హర్నాల్ సింగుగారు రాజ్ కోలు తాలూకా వాస్తవ్యులైన కాశీభట్ల జగన్నాథంగారును నీల్ విగ్రహ సత్కారహామలో జైలునకు వెళ్లి వచ్చిసారు. వారు ఉధియలును యిక్కడ ఉంటున్నార. ఎన్ వి. సోమయాజులుగారు (నీల్ సత్కారహామలో) శేపటి కిక్కడను వస్తురు. ఒక బహిరంగపథకాడ జరుగును.

ఆస్తి అమృతం

మద్రాసు, గోవిందప్పగారిని పిథిలో 89 నెం గల ఆశ్మశాలలో కూడిన పెద్ద యిల్లును, అమ్మబడును. వివరములకు:—మెసర్స్ గోకల్ ఛాన్ మగ్నలో అందు కోరి ఏకాంబరీశ్వర అగ్రహారం, పి. టి. మద్రాసు.

నెల్లూరు

(స్వీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రప్రకృతి వైద్యసమేళనము

ఈ వైద్యసమేళనమున 19 లేదా సాయంకాలము శ్రీ యుతులు కె. యల్. శర్మగారు తుయరోగమును గూర్చి కొంతవిపులముగ నుపన్యసించిరి. ప్రథమమున శర్మగారు తుయ వ్యాధి యొకటియే రోగమునయ్యును, జ్వరము మున్నగునవి రోగములు కావనియు తెలుపుచు, ఈ రోగముయొక్క కారణము తెలుగు భాషనచో అదిలేకుండ ప్రయత్నించవచ్చుననిరి.

కారణములు

అంగ్లవైద్యులు, మనమృనియందు తుయక్రిములుచేరి ఈరోగమును కలుగజేయుచున్నవని తెలుపుచున్నారు. అది పుష్టవైజ్ఞానికము. ప్రథమమున తుయవ్యాధి జనించు తరుపరి క్రిములు ఉత్పత్తియగుచున్నవి. క్రిములవల్ల రోగము జనించుటలేదు. కొందరు తుయరోగులలో ప్రప్రథమమున తుయములు జనించుటలేదు. కడపటి దశయందు ఈక్రిములు గోచరమగుచున్నవి. కాన వైద్యులు మిగుల జాగ్రత్తతో ఈరోగమును కనుగొనవలయును. అంగ్లవైద్యులలో విద్య యొక్కవగు కొందఱు ధర్మసంకటములు అనుమానములు అధికమగుచున్నవి. కాని ప్రస్తుతము వీరి అభిప్రాయములు మారుచున్నవి. క్రిమి సిద్ధాంతము మార్చుచుచున్నది. ఈరోగమును చికిత్సకులు మిగుల అనుభవజ్ఞులు నగు డాక్టరు మతుకారాన, తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొని, తుయరోగమునకు ప్రకృతియే శరణ్యము అని ప్రపంచమునకు చాటుచున్నారు.

ఈరోగము తల్లిగర్భమునందీ జనించుచున్నది. కాని యది అసృశ్యమగునన్నది. అన్నిటికిని ముఖ్యకారణము అపరిశుద్ధత యితరపదార్థములు లోనజేరట.

ప్రారంభదశ

ప్రారంభదశయందు ఈరోగము చాల తక్కువగా నుండును. జ్వరము, తలనొప్పి, రక్తవిరేచనములు, మున్నగు రూపమున అది బయటపడును. కొద్దిదినములే యందును. అస్పృహదా రములు మన శరీరములో తగ్గక అది రోగముకూడ నశించిపోవును. అది ముఖ్యముగా ఉపవాసముచే లభించును అట్లుగాక, వైద్యునిచే ఔషధము యొసంగినచో, ఈరోగము పైపొంగు తగ్గనేకాని లోన దాగియుండును. మరొక కాలమున వేరురూపమున మరల గోచరమగును. కావున వైద్యులయందు మనకు గల సమ్యక్మే ఈరోగమునకు ప్రథమకారణము.

రెండవదశ:—ఇది వ్యాధి దీర్ఘ కాలముగా నుండు సమయము.

మూడవదశ:—ఈసమయమున తుయరోగము ప్రారంభించును. లీవర్ (యకృత్), పేగులు, ఊపిరిత్రులు మున్నగువానియందు ప్రారంభించును. అప్పుడును మనకు ఆలోచన వైద్యులయందే నమృతము. వారి సలహా లే బ్రహ్మవాక్యములు.

రెండవ కారణము:—వైద్యులయొడ మనకుగల సమ్యక్మము. వారి ఔషధోపయోగము.

మూడవ కారణము:—టీకాలువేయించుకొనట యనునది, ఈతుయరోగమును శరీరములో ప్రవేశ పెట్టుటయే. ఈ విషయమునుగూర్చి ఆంగ్లదేశమునగూడ గొప్ప ఆందోళము జరుపుచున్నారు. 1888 సంవత్సరమున నిర్బంధముగ టీకాలు వేయవలయునను చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. అంతకు 10 సంవత్సరములకు పూర్వము 68204 మంది తుయరోగముచే మరణించుచుండిరి. కాని టీకాలువేయుట నిర్బంధించినపిమ్మట 12 వత్సరములలో మృత్యు 2,25,000 మంది తుయరోగముచే మరణము జరిగిరి. కాన ఈ నిర్బంధమును ఆపుచేసినచో నూటికి 50 మంది బ్రతుకగును. ఈ నిర్బంధవిధానమునకు మనమెంత కాలము దానులమయ్యెదమో అంతవఱకు మనకు ఆరోగ్యము చక్కదు. దీనిని నిరూపించుటకుగా ప్రాంతీయదేశమున గుప్ర సిద్ధులగు యిరువురు వైద్యులు విచారణసలుపుచు, పరిశోధించిరి. టీకాలువేసిన 188 మంది బిడ్డలలో, తుయవ్యాధిచే మృత్యు 80 మంది పైగా చనిపోయిరి. టీకాలు వేయించుకొనని 90 బిడ్డలను చరిత్రచూచిరి. వారిలో 80 మందిమాత్రము ఈ తుయరోగముచే మరణించిరి. దీనివల్ల టీకాలువేయించుకొననివారే ఆరోగ్యవంతులుగా నుండిరియు, టీకాలవల్ల ప్రాణాపాయమే కాని, లాభమేపాటియు గానరాదు. కాబట్టి ప్రజలెల్లరు ఏకాభిప్రాయమై, టీకాలు వేయించుకొను పద్ధతిని మానివేయవలయును. ప్రపంచమున ఈ అభిప్రాయములను ప్రబోధము సలుపుటకై, ఆంగ్లదేశమున కొన్ని సంఘములును ఏర్పడియున్నవి. మీరును ఏకమగుచో జయము పొందగలరు.

రాజకుమారుల ఆహారము.

నీబిడ్డ రాజకుమారుడే!

నీ నాతడు పెద్దవాడైనతర్వాత, మానవులలో రాజకుమారునివలె నుండుటకు కోరుదువు.

రాజకుమారులు పోషింపబడు 'గ్లాక్సో' తోడనే ఈతమను పోషింపబడిన, చూచుట కందముగను, అవయవములు చక్కనుగ ఉండును.

5 రాజకుమారులచాలయములలో నుపయోగింపబడు నాహార మిది ఒక్కటియే.

"గ్లాక్సో"

విటమిన్ పాల ఆహారము.

3

Glaxo

ఆల్ఫ్రెడ్ యంగు లెండు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

రెహలెట్ట నెం, 40 మదరాసు.

370.

చికిత్స

చికిత్స విధానమును కొద్దిగా నూచించుచు నిట్లునుడిచిరి:—ప్రథమమున ఆహారమును చాల కొద్దిగా నేవించవలయును. ఉత్స, చింతపండు, ఉపయోగము తగ్గించవలయును. దీనివలన శరీరములోని శక్తి, తగ్గుతుండును. ప్రాణాయామము అభ్యసించవలయును వారమున కొకతూరియైన Sun-bath 2 ఘంటాకు తగ్గుతుండునట్లు చేయవలయును.

స్నానము:—ప్రారంభదశయందు, మనమృనికి తగుబలము కలిగియుండినచో చచ్చిటిస్నానము చేయవచ్చునగాని, కడపటి దశయందు బలము తగ్గినపుడు చచ్చిటి స్నానము చేయరాదు. ఎండలో కొంతకాలము గడుపుట ముఖ్యము.

ఆహారము

ఆహారము కొద్దిగా భుజించవలయును. మజిల్యము నిషేధము. (పాకశక్తి నొసంగు ఆహారమును ముఖ్యముగా భుజించవలయును. ఫలములు, కొబ్బరికాయ నీరు, పొట్లకాయలు, లేత వెండకాయలు మున్నగు కాయగూరలు ఉపయోగించవలయును.

నిద్ర:—బహిరంగ ప్రదేశములో నిద్రించుట అవశ్యకము—అనగా మనశరీరమంతయు బహిరంగముగ నుండుట నావశ్యము. నాశికారంధ్రము మాత్రము, బహిరంగముగ నుండి, పరిశుభ్రమైన వాయువునే ఉపయోగించుచుండవలయును.

ఇట్లు నియమముల పాటించి ఆచరణయందు వెట్టుచుండినచో ఈ తుయవ్యాధి సంపూర్ణముగ నివారకాగలదు—45 దినములలో వ్యాధి నశించిపోవును. కావున ఎల్లరును ఆశ్చర్యచేయు ఈ ప్రకృతిచికిత్స నాచరించి ఆరోగ్యమును పొందుదురుగాక" అని ప్రార్థించుచున్నాను" అని నుడిచిరి.

శ్రీయత శర్మగారు ఈ గ్రామమున అనేకలకు సలహాల నొసంగుచు యుచునే యున్నారు. నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ వారి యాజమాన్యమున—"ఆహారము, ఆరోగ్యము" అనువిషయముగూర్చి కొన్ని ఉపన్యాసముల నొసంగుచున్నారు.

ప్రకటన

తిరుమలతిరుపతి శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామివారి పేరను ధర్మార్థముగా శ్రీవారికైంకర్యములు జరుగుటకై అనేకజిల్లాలలోని భక్తులు భూములనున్న, రొక్కములనున్న యింతకుముందున్న ఇష్టమున్న దానముచేసియు చేయుచున్న యున్నారు. వాటివివరములు మాకు తెలియకపోవుటచే అట్టి వరుమానమును తెప్పించి శ్రీవారికి వినియోగపరచుట కసాధ్యముగా నున్నది. అప్పుడప్పుడు కొన్ని కేసులుమాత్రము మాకు తెలియుచున్నది. ఇందుచేత మాకు తెలియనివి అనేకము యీలాటికేసులు అన్ని జిల్లాలలోను యున్నవని చెప్పవలసియున్నది. శ్రీవారి భక్తులగువా రెల్లరును యీవిధమైన ధర్మములు వారివారి గ్రామములలో తెలిసినంతవరకు యుండగల యీనాములు భూములు వగైరా సిఠులనుగురించి విచారించి వాటిని రాబట్టుటకు కావలసిన తపసీశ్శు మాకు తెలియజేయకొరుచున్నాము. ఈఘనకార్యము జేయువారు శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామి వారి నిత్యకైంకర్యపరులనియు వారి కృపాకటాక్షమునకు పాత్రులగుదురని వేరుగా జెప్ప నక్కరలేదని తలంచెదము.

తిరుపతి (Sd.) శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసు జీ, 20-7-28

తిరుమలపరి రికపరివైరా దేశస్థానముల విచారణకర్త.

హైదరాబాదు వార్తలు

నల్లగొండ సభలు
(ఒక విలేఖరి)

మునుగు నెలపడి హైదరాబాదు దినములక్రిందనే నల్లగొండలో 27, 28 ఆగస్టు తారీఖులలో రాజ్యాంగోత్సవములను సభలు పరచుచున్నది. నీ ప్రతికలలో ప్రకటనయగుట ఆరంభమయ్యెను. ఆయినను ఇన్నిదినములు చూచుచుండి, మూడు దినముల క్రింద నల్లగొండ పోలికలు మొహతమియు (నూపరింపెంజెంటు) గారు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శికి "ప్రభుత్వమువారి అంగీకార ముపొందనిది సభలు జరుపవల" దని నోటికు కంపిరి. దీని పైన ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిగారు యం. నారాయణరెడ్డి నకిలుగాను హైదరాబాదు వచ్చి పోలీసు వాజుగారు ఆ రాష్ట్రాన్నింగారివద్ద దరఖాస్తుయిచ్చి, యిట్టిసభలకు నెలపు అప సరచులేదని చూపిరి. వాజుగారు 2, 3 గంటలవరకు ఆలోచనలపల్చి, తుదకు కార్యదర్శిగారికి "హాము సెక్రెటరీగారి వద్ద రాజ్యాంగవిషయములను చర్చింపమని నమ్మకము యిచ్చిన పక్షమున సభలు జరుపుకొన నిచ్చెన" రని వ్రాతపూర్వక ముగ మిమాయిచ్చిరి. తుదనాడు కార్యదర్శిగారు టాస్కరు వార పోలీసు కాఫీసుంత్రి గారిని, నవాబు జలదర్జును (పోలీసుకాఫీ కార్యదర్శి)గారిని చూచి దరఖాస్తు యిచ్చుకొనిరి. అందుపైన సభలు జరుపుటకు ఆటంకములేదని అజ్ఞయైనట్టును ప్రభుత్వ సభవారి అంగీకారము సంపాదించుకొనటకు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారు చర్యజరుపుచున్నట్టును తెలిసినది. విద్యా సాంఘిక పథలవిషయమున ఇంత గంభీరము జరుగుట చూడ గా ఈ రాష్ట్రములో జనులకు వాక్స్వారంత్వము ఎంతకల దో తెలిసికొనవచ్చును! ఇంతటి నాగరికమగుకాలమున పోలీసుకాఫీ యూరపియనుల చేతులలో నున్న కాలమునను ఇట్టి ఆటంకములు కలుగుచుండుట సిగ్గుచేటుని చెప్పవలసియున్నది.

సభలవివరము

నల్లగొండలో వార్తాసభలు జరుగును :- 1. సానిక గ్రంథాలయవారి కోత్తవము, 2. కృషీనలులపథ, 3. సంఘసంస్కారపథ, 4. వర్తకులపథ- దీనికి క్రమముగా 1. రామచంద్ర నాయకు ఎం.ఎ. బారీపథగారు, 2. జిల్లా కలెక్టరు గారు, 3. నురవరము ప్రభావరెడ్డి బి. ఏ. బి ఎల్. గారు, 4. గౌరవ కేంకలు రామయ్య వర్తకసంఘాధ్యక్షులు (విద్యాలయము) గారు ఆధ్యక్షులుగా చేర్చబడి యున్నారు. సానిక వ్యాపకప్రముఖులు సభల జరుగదముగా జేయ యత్నించుచున్నారు. హైదరాబాదునుండి పలువురు విద్యాధికలు సభలకు వెళ్లనున్నారని తెలియుచున్నది.

గణపత్యుత్సవములు

ఈ రాష్ట్రములో ముఖ్యముగా మహారాష్ట్ర జిల్లాలందు గణపత్యుత్సవములు చాల వైభవముగా జరుగును. ఇకనోకూడ మునుకు ఈ యుత్సవము లారంభమగును. ఒక హైదరాబాదు పరమనందే (50) సార్వజనీన గణేశోత్సవములు జరుగుచుండును. ఈ దినములలో హిందువులందు ఎంతో యుత్సాహము ధర్మాభిమానము వ్యక్తమగుచుండును. ఇట్టి యుత్సాహము భంగముచేయు చుష్ట్రయత్న మొకటి యారంభమైనది. ప్రభుత్వమంతాఖిలారు గణపత్యుత్సవము సాగించువారిలో ప్రతి యొకరును 5 ముగ హిందువులవరకు ముచ్చిలికాలువ్రాసి యియ్యవలసియుండునని ఆజ్ఞాపించివారట. ఈ కారణమువలన వీరు హిందేకు, పర్యవీక్షకు (12) మహారాష్ట్ర ప్రాంతములవారు హైదరాబాదునకువచ్చి ఆర్కప్రాంగుగారిని టాస్కరుగారిని చూచి ఈ విషయమున వ్యాధియు పొందుటకు యత్నించుచున్నారు. మహమ్మదీయులు తమ ఉత్సవముల నిరర్థకమగుగా సాగించుకొనదుండ హిందువుల వ్యాధియును హక్కును దోషముగ పరిగణించి ముచ్చిలికాలు వుచ్చుకొనట ప్రారంభించి హిందువులందరూ భాదించుచున్నారు. అధికారులు ఏమిచేసెదరో చూడవలసియున్నది!

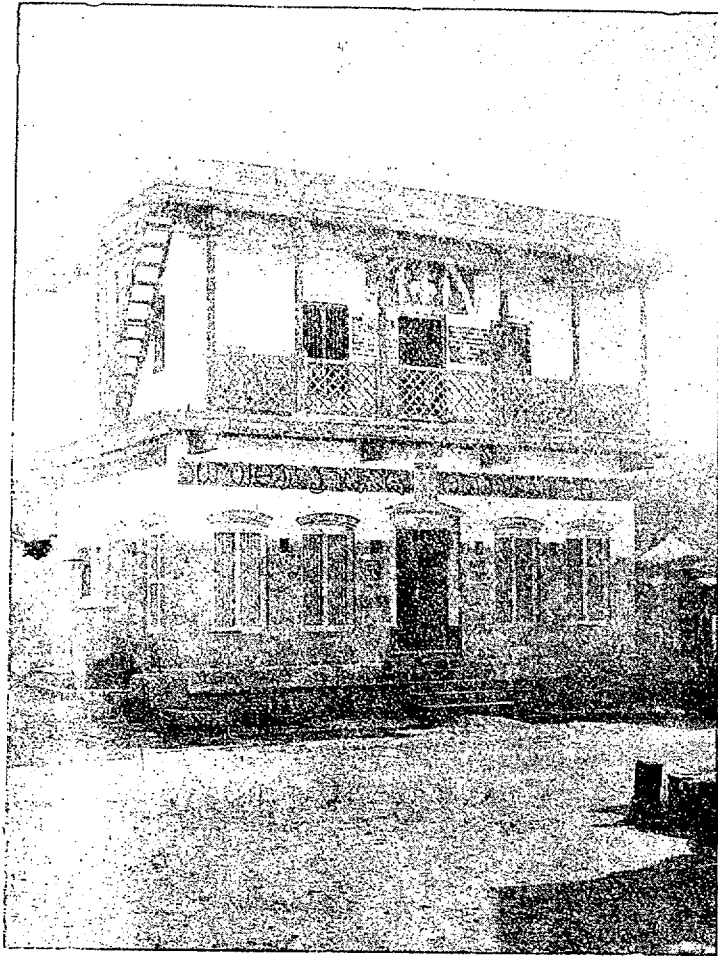
హైకోర్టువార్త.

వ్యాధికాఖిలందలి అధికారులు ఉద్యోగములను ఎట్టి యోగ్యతగలవారి కియ్యవలయునో ఆవిషయమున నియమములు నిర్దేశించబడి ప్రకటించబడినవి. ఇచ్చట సివిలసర్వీసు ప్యాపైన వారికి మొదటియనకాశము బారీపథగారు వ్యాధివాదియై తినవలించినవారికి చెండయనకాశము దొరకుననియు, అట్లే తరువాతివారికి 3, 4 అంతరములు చూపబడినవి. ఇది మంచి పంగతియే. దీనిప్రకారము ఆవరణ జరిగినచో చాలాభయము కలదనుట నిర్వివాదాశయము. ముందీపర్యవసానము లేలగలదు.

పాత్రికేక్ష

పాత్రికేక్షరము గుజువైనవారికి మరణదండన విధించు వదలి కొంతకాలమునుండి ఆవరణలో లేకయుండెను. దీనివలన హంతకులకు ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నది. కనుక మహమ్మదీయ వ్యాధివాదిపతియగు ముహ్మదినిచినచో ముందు మరణదండనము లియ్యవలసినదే యని మహమ్మదీయసహించిన నిజము ప్రభువుగారు కానించిరి.

ఏలూరు అన్న వస్త్ర వైద్యవిద్యాదాన సమాజ మందిరము

దీనికి స్థలము ప్రభుత్వమువారి రొనంగిరి. పేదలకు అనుదినము అన్నదానము, సాలీనా వస్త్రదానము జరుగుచుండును. ఎన్. పి. బి.)

ఏలూరు అన్న వస్త్ర వైద్య విద్యాదాన సమాజ 4 వ వార్షికోత్సవము ఈ మధ్య జరిగెను. సమాజాధ్యక్షు లగు శ్రీమోతేనారాయణరావు జమీందారువారు మధ్యను కద్దగుటోపి ధరించి నిలిచి యున్నారు. (ఎన్. పి. బి.)

ప్రభువుగారి విశేషములు

ప్రభువుగారు లండనులోని ఎన్నియో సంఘము ఘన విశేషములను ఇచ్చినారు. లండనులోని మసీదును ఆసేకలక్ష లాసరికాడు. బ్రిటిషు హిందూదేశములోని ఎన్నియో సంఘము ప్రవృత్తియిచ్చుచున్నాడు! దేశమునందలి విద్యాసంస్థలు సహాయముపొంద నర్హమైనవి ఎన్నియో కలవు. ఇవియు సహాయము పొందగలవు. శ్రీవారి బౌద్ధార్యము ఘనమైనది.

పాలకోలు మ్యునిసిపలు

హైస్కూలు

(ఒకవిలేఖరి)

పాలకోలు మ్యునిసిపల్ హైస్కూలునందు స్థలము చాలకున్నది. క్రొత్తగా నేర్పరుకబడిన డివిజనులకు ఉపాధ్యాయులొకను నియమించబడుటలేదు. ఈ కారణమున విద్యార్థులకు చాల ఇబ్బంది కలుగుచున్నది. ఈ విషయమున మ్యునిసిపల్ అధికారులు బెంటనే తగిన చర్యను సహజమునచో పరిస్థితులు విషమించును.

యమ్మిగనూరు (బళ్లారిజిల్లా)

ఈ నెల 25 వ తేదీ శనివారమునాడు మాధ్యమిక పాఠశాలాభివృద్ధి మ. రా. శ్రీ దివ్యుజ్జ్వలీ తహశీలుదారు గారైన డి. శ్రీనివాస రావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద గ్రామములోని మాధ్యమిక పాఠశాలను ఉన్నత పాఠశాలగా చేయింప నువ్వమింపటకై పానుల మహాసభ యొకటి జరుపబడెను. జిల్లాయందలి మాధ్యమిక పాఠశాల లన్నిటికంటెను ఎక్కువ అభివృద్ధిగానుండు యమ్మిగనూరు పాఠశాలలో 1929 జూన్ నెలయందు శాల్వనపూర ముంచలసినదిగా గోరమ సర్కారు వారికిని జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికిని మహాజన్మ పంపవలసి నదిగా తీర్మానించడ చాయెను. ఈయుద్ద్యమమున దగినచర్య పుచ్చుకొనటకై కార్యసాధ్యముగాంచ నధిక ఉత్సాహ యుక్తులగు పెద్దమనుష్యులతో కూడిన హైస్కూలు కమిటీ యొకటి నియమించబడెను. దానికి మ. రా. శ్రీ వై. శివా రెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగాను, జనాబ్ ఆఫ్ గవ్ మహమ్మదాల్ సాహేబు, జనాబు బిర్లా బ్రహ్మామ్ బేగ్ సాహేబు, మ. రా. శ్రీ. గాదిలింగన గౌడ్ గారు, మ. రా. శ్రీ. దేశాయి గోవిందరావుగారు వై. ప్రెసిడెంటులుగాను, మ. రా. శ్రీ. మాచాని సోమప్పగారు, జనాబు మాలావ తురేషి సాహేబుగారు బాయింటు కే. కటారిలు గాను ఎన్నుకొనబడిరి. (విలేఖరి)

అఖిల పక్షమహాసభ శ్రీ నెహ్రూనివేదికను ప్రశంసించుట

లక్ష్య నిపురము నమహాసభ కూడుట

అధినివేశ రాజ్య ప్రతిపత్తియందును సంయుక్త నియోజకవర్గమునందును వికమత్యము కుదురుట

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడగు డాక్టరు అన్నాగారు నెహ్రూసంఘ నివేదికను, లేఖకులను ప్రశంసించి నివేదికను ప్రవేశపెట్టవలసినదని నెహ్రూపండితుని కోరెను. తదాజ్ఞానుసారము నివేదిక సభలో ప్రవేశ పెట్టబడినది, తరువాత లజపతిరాయిగారు, ఇట్టి ఉత్తమ రాజ్యాంగ ప్రణాళికను తయారుచేసిన సంఘ సభ్యులకు సభాపక్షమున వందనము లర్పించు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలె ననిన హజ్రత్ మోహనీగారు తప్ప అందరను తీర్మానము సంగీకరించిరి.

ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

(1) భారతదేశమునకు రాజ్యాంగ విధానమును తయారుచేయుటకు అఖిలపక్ష సమావేశము వారు నియమించిన నెహ్రూ ప్రభృతులు చక్కని ప్రణాళికను తయారుచేసినందులకు ఈ సభవారు ప్రశంసించుచున్నారు.

(2) భారతదేశమున స్థాపింపబడు ప్రభుత్వము బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమై యుండవలెను. బాధ్యతాయుత మనగా కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన శాసనసభలకు బాధ్యత లై యుండుట, ఈ ప్రభుత్వము డొమినియన్ ప్రతిపత్తికన్న నెవ్వడును తక్కువగా నుండరాదు.

లక్ష్యనిపురం, ఆగష్టు 28— ఈనాడు మధ్యాహ్నము అక్షునిపురమున “బరదారీ భవనము” అగ్రాంత రమ్యమైన సభా కరీంపబడి చూచుటకంతయు ఆనందకరముగా నుండెను. భారతీయుల యొక్కమునకు మానకమగు స్వరాజ్య పతాకము తోడ ను, కడలిస్తంభములతోడను తోరణములతోడను సభాశిబి యలంకరింపబడినది. భవనముపై పెద్ద జాతీయ జండా వ్రేలాడ గట్టబడినది. ఈభవనము చుట్టు పూర్వము అయోధ్య నవాబులు స్వాధీనులను ప్రసాదించుచున్న దివ్య భవనములకు చక్కగా నలంకరింపబడినది. భారతదేశ భావిరాజ్యాంగసాధనిర్మాణమునకై యిచ్చుట చేయున్న మహానాయకులందరు జాతి మత వైషమ్యములను విడచి వికమత్యమునూపుటక్రమోద్ద్యమని యెంచిరి. తీవ్ర సాంఘిక వాదులను తమయవస్థకు కనులను నిరాకరింప చెడగొట్టి రాజున్న జాతీయోత్సవ పండుగను గంపెదాసతో నుండిరి.

సభకు దయచేసినవారు

సభా భవనమునకు ముందుగా వచ్చినవారు శ్రీ మతి డాక్టరు ఆనీబెసంత్ దేవి, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు డాక్టరు యస్. పి. ఆనందసాగర్, మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్, సర్ సి.పి.రామ స్వామి అయ్యంగారు, సి. విజయ రాఘవాచారిగారు, పి. రంగ స్వామి అయ్యంగారు, మహార గంగానంద సింహగారు, జయ రాం దాస్ దోలెరావుగారు, సింధు నాయకులు కొందరు. తదుపరి సభకు వచ్చిన సర్దార్ సింగుగారు, నేతు గోవిందరావు పండిత్ మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, పండిత్ మదనమోహన్ మాలవ్య, సర్ ఆలీ ఇమామ్, మహమ్మదాబాద్ మహారాజా గారు, మాల్వి మహమ్మద్ యాకూబ్, సర్ తేజబహదూర్ పట్రాగారు, హృదయ్ శాన్ ఖంబ్రా, మాలానా షేక్ ఆలీ ఖిలాఫత్ నాయకులు సర్దార్ మంగళసింగుగారు, సిక్కు నాయకులు, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, బి. కాన్, సరోజినీదేవి సభికులచే సంతోషపూర్వకముగా శాహ్వానింపబడిరి.

అసీగారిసంతోషము- నెహ్రూగారి ప్రత్యుత్తరము

అసీగారు చెప్పినది వ్యవస్థాపక సమితియందు, సింధు రాష్ట్ర విభజనమునుగురించి యితడు చెప్పినది తమనివేదికలో నిమిదియున్నదేయియు, దానిలో అసీగారి సంతోషమును దరియ మోతీలాలు అసాసియే పెట్టె ప్రతినిధితో చెప్పెను.

ప్రతినిధుల కాహ్వానము

దేశదేశములకుండి వచ్చిన మహానాయకుల కాహ్వానించుచు కహమ్మదాబాదు మహారాజులంగారు అన్ని వత్తుల య నమస్కరించి లక్ష్యనిపురమున నిరంతరపూర్వము రచియింపబడిన “శిక్షాపాత్ర”ను గురించి చెప్పెను. ఆపయమున సభికులమనములయందు నెలకొనిన పవిత్రభావములే యీ సమయమునగూడ ప్రవర్తించి కాంతికిని వికమత్యమునకును తోడ్పడుగాకయని య తడుకోరెను. నెహ్రూసంఘనివేదిక నందరును ఆమోదించి “భారతీయులకు వికమత్యములేదు, తమశివకావలెనే కావలెను కుగడు” అని మాటిమాటికి చెప్పి అంగీకరముల మాటలకు తగినవ, తుష్టి తరము నిచ్చెదరని యతడు కోరెను (హాల్లము)

అన్నాగారి యవగాతనము

భారత రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుటయందు దర్శకుడు కార్యమును కేంద్రాధ్యక్షులతో సరసరిన్ నెహ్రూ సంఘము వారి సభిసందించుచు డాక్టరు అన్నాగారి రిట్లసిరి.

స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై భారతదేశమున ననేక ప్రయత్నములు జరిగినవి. కాని యెన్నడును ప్రస్తుతసభవంటి సభ జరిగియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుటకు యిన్ని పక్షములవారు యిన్ని మతములవారు యెప్పుడును కూడి యుండలేదు. కొన్ని సంవత్సరములనుండియు భారతదేశము సం కుచిత మతవైషమ్యములతోడను, వర్ణభేదములతోడను, వరసర్వ సంఘర్షణలతోడను నిండి లేన్నుగానకయున్న దుర్వస్థలో నిట్టి నివేదిక ప్రచురింపబడుట యెంతయు సంతోషప్రదము. కాధాంధకారంధురమైన భారతరాజకీయకాళము నశ్చంద్రము స్ఫుంభితయు విద్యుల్లత లేమియు భేదింపబాలక పోయెను. ఈ విషాదపరమమున యీ దేశము నందు మాత్రమేగాక భండారతరములనుండియు మనము చేత గాని వారమని పరిశోధించుచేయుచు ఆశీక ప్రాంతల నెలవడ తొచ్చెను. ఇట్టి సమయమున రచియింపబడిన నీ నివేదిక చరిత్రాత్మకముకా కెట్లుండును? మనముకొనిమగు రాజ్యవిధానము శీర్షరచితము. మనప్రయత్నముల ఫలితము విరళాలముండునకుల నిస్సంకోచము. మన భవిష్యత్తు కుశలప్రదముగని అనుభవాదు మనకుగాని మనమీదనే ఆధారపడియుండును. ఈ మనప్రయత్నములకు మనభావినితి యుత్కృష్టమగునకుల నిస్సంకోచము. విదేశీపరిపాలన, మతవైషమ్యమున విశావ ములచే పీల్చబడి కల్యాణ శక్తి వృద్ధిమైన భారతభూమికి యీ నివేదిక యొక్కటే తారకము. దీనిలో లోకములేమియు లేవని గావు. అనేకములు జండవచ్చును. ప్రతినిధులారా! భారతదేశ భావిదేశ మీమీద శాధార పడియున్నది. భారతదేశమును కుఖప్రదము చేయుదరా? లేక దౌర్భాగ్యశీతికి గొనిపోయెదరా? బాధ్యతాయంతయు మీమీదగలదు నుండి! ఈ సభాశిబియందు కూడిన బుద్ధింతులు సరియగు మాత్రము ద్రోక్కెదరని కోరుచున్నాను.

పండిత్ మోతీలాలు నివేదికను ప్రవేశపెట్టుట

పండితమోతీల జయధ్వజములు పిక్కిల్లి శ్రీయ్యత పండిత్ మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నివేదికను సభలో ప్రవేశ పెట్టెను.

లజపతిరాయి నివేదికను ప్రశంసించుట

నివేదికను ప్రశంసించు తీర్మానము నుపసాదించుచు లాలా లజపతిరాయిగారి రిట్లచెప్పెను.

భారత రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణమునకు మొదట నేనంత నుమాఖుడనుగా నుండలేదు. దానినలన జాతీయ వైషమ్యములు వృద్ధియగునని నేను తలచియుంటిని. కాని మనలో నైకమత్యము లేదనియు, ఒక ప్రణాళిక తయారుచేసి ప్రపంచమునకు ప్రకటించుటకు కై నామర్మముగా పూజ్యములనియు బర్సన్ పాక్షికప్రభుత్వ భారతకాంతింతయు చూలవాడి నవ్వటినండి యు నొక విధానము తయారుచేసి కాగుండునని శాస్త్ర నిర్మయ్యెను. ఇంత పెద్దదేశమునకు రాజ్యాంగవిధానము తయారుచేయుట కులభమైన భవిష్యత్తు. చిన్న దేశములయందే అనేక విద్యులు

కలుగుచుండును. ఇట్టి స్థితిలో నెహ్రూప్రభృతుల : యింపు నీయములకు కష్టపరంపరలను అవలీలగా చాటి ఆచరణీ కమన విధానమునకు గట్టి బునాదులనువేసి మన వందనములకు సాక్షులయితి. భారతదేశముయొక్క గౌరవమును నిలపబెట్టినందుకు నెహ్రూ సంఘమువారి రెంతయు మనకు ప్రశంసనీయులు. నివేదికలోని వివరములను గురించి మన మొత్తమునకపోయిన పోవచ్చును. అన్ని విషయములందు యేకీభావము కుదురు యెప్పుడును పొసగదు. విషమ్యులకుడ కూడియున్న ప్రతి సభ్యుడును నెహ్రూసంఘముయొక్క ప్రయత్నమును భగ్గుము చేయు తలంపుతో నేమియు చేయకుండెదరని కోరుచున్నాను. నివేదికలోని విషయములను సవరించుటకును తమ సంఘములకు తగిన ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటకును ప్రతివారికిని హక్కు గలదు. కాని యీకోరికలను గమనించకపోయినయెడల నివేదిక నొక్కొకసమని యెవ్వరును చెప్పరాదు. ప్రతివారి కోరికలను సమన్వయము చేయుటకై సంఘసభ్యులు ప్రయత్నించిరి. నీవేదికకు మేరుగుపెట్టుటకు ప్రయత్నింపుడుగాని, వానిని విడచి జేయబూనుకొనకుడు భారతదేశ భావికర్తాగము నిర్వికారాధారపడియున్నది. నాఖ్యవిషయములయందై నను విషమ్యము కుదిరనయెడల మనము తలెత్తి తిగుగుటకు తగిన లేదా అవమానముచే తలపంచుకొని నమనవలె చారముగుదుము. ఈ ఉత్కృష్ట ప్రయత్నమును బారవిడిచితిమా మన క్రతువులు సంతోషించెదరు. ముఖ్య విషయములయందేమైన భేదములు కలవా? ఏమియు లేదు. భారతదేశము డొమినియన్ స్వరాజ్యమున కర్హము అన్నిపక్షములవారును నొక్కొకమారున్నారు. దానిని నెహ్రూసంఘము చెప్పివారు. కాంగ్రెస్ వారి అక్షయ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముని నిర్వచించబడినను అందరున్న వక్కొకదిన కనిపించుచు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమే. సంయుక్తనియోజకములను గురించియు ఏకాభిప్రాయము కలదు. ఈ రెండు ముఖ్యములను ప్రతిపాదించినందులకే యీ నివేదిక ప్రశంసనీయున్నది.

మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్

శ్రీయత మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గారు తీవ్రమున బలపరుచుచు వివరములలో కొన్ని భేదములు చూపరవచ్చుననియు, ఇంత పెద్ద దేశములో అందరిన సంతోషములు చాలకష్టమని జదిపిరి.

మదనమోహన్ మాలవ్యాగారు

హిందూస్థాని భాషలో నుపసన్నింపచు పండిత్ మదన మోహన్ డిట్లచెప్పెను :-

మతవైషమ్యములను, అన్యోన్యస్పర్ధలను ప్రబలింపజేయుచు నీసమయమున నిట్టినివేదికను తయారు చేయగల నెహ్రూ, సత్య, సర్ ఆలీ ఇమామ్ గార్లు వంటి మేధాంతులును, సాహసవంతులును నగు భుక్రతును గోరుండు. భారతమాత యెంతయో సంతోషించవలెను. ఉత్తరగతలకు లచే త్తొ భాయమానమగుచున్న సాత్రమును పీః కెచ్చి పులీలగా చాటుట ఆశ్చర్యకరముగదా! పీఠి యాకము జగద్రుదై, భారతీయులచే కొనియాడబడిన యెన్నది. పి. యెరించిన నివేదిక నేపీతులకు సంతోషమును వైషమ్య స్వాధీయక్షేమము గలంగ జేసినది స్వాతంత్ర్యమును సాధించుటకు రెడువదకులు గలవు. జగజ్జగీయ మానవుల శివాజీ మహారాజాహస్తాగ్రము నలంకరించునికారకరాళము వాడిమి గోల్పోయిన కలమున ప్రయోగించుటకు నిరంతరంగామెనది. ఇట్టి పరిస్థితులలో భారతీయులందరు నేకగ్రీవముగ తయారుచేసిన నివేదిక లాభకారిగా నుండును. అంగీకరములు మనదేశమునకు వచ్చినవచ్చటినండియు మనలను స్వాతంత్ర్యమునకు తయారు చేయుచున్నామని చెప్పుచున్నాడు గదా. ఇంకెంతకాలము మనము కేకనము ననభవించగలము! ఇంకెన్నాడు మనము అంగీకరము

డాక్టరు సర్ లేజ్ బహదరు పి. పూగారు తీర్మానమును
బలపరచును ఇట్లు చెప్పిరి:—సంపూర్ణ భాగ్యతా యుద్ధ ప్రభు
త్వమునకు, దొంగిలించును మాకులను ఎక్కువభేదము లేదని చెప్ప
వచ్చును. తరగ్గ-వాదమునకై కొన్ని భేదములను చెప్పవచ్చును
గాని అవన్నియు అత్యల్పమైనవి. కనడా, అస్ట్రేలియా, దక్షి
ణాఫ్రికా దేశములందు ఎట్టి ప్రభుత్వమున్నదో భారతదేశము
నందుకూడ అట్టి ప్రభుత్వము నెలకొల్పబడవలయునని భారతీ
యులు కోరుచున్నారు. ఏకగ్రీవముగ భారతీయుల కోరికను
ప్రకటించుచున్నారు. అయినను సైనుకుమిషనువారు దీనిని
లక్ష్యము చేయరు. భారతదేశస్థుల నిజముగ అభిప్రాయములను
తెలిసికొనవలయునను అభిలాష సైనుకుమిషనువారికి లేదు.

స్వలాభము నశేషించి ప్రత్యేకముగ ఏర్పడిన సంఘములవారి స్థితిములను నైపును కమిషనువారు శ్రద్ధతో పరిశీలించెదరు. ఇట్టి స్వలాభములు కొన్ని స్థితిములను తయారుచేయు పరాధరీ నైపును కమిషనువారికి కంపుమందెదరు. భారతదేశమున వాటిని ప్రకటింప వాడ సాహసంపడు. ప్రస్తుతము అయిదు సం దున్న రాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు దోహదయను హక్కులనుకు మరయుక మధ్యమెట్లు లేదని నా అభిప్రాయము. ఈ నిర్మాణమునకు దేశమునకు తేచుముకలిగినదని ఒక్కరైనను నోరెత్తి చెప్పజాలరు. కేంద్రప్రభుత్వమువారికి కాపనపథ్యం దెట్టి బలములేదు. ఏదోయొకవిధమున కేంద్రప్రభుత్వమువారు కొందరిని తమవంక త్రొక్కుకొని పరిపాలనము జరపుచున్నారు. కావున ఆ సంస్కరణముల నైన నరద్దు చేసి కాపన పథ్యలయందు ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్యను తగ్గించవలెను. తన్ను బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నెలకొల్పవలెను. నైపునుకమిషనువారికి తోడ్పడ కొన్ని రాష్ట్రీయ కాపనపథ్యం తీర్మానముగావించుటచే భారత కాపన పథ్యవారు ప్రతిఘటన మొనర్చునారనియు, ప్రజాభిప్రాయమును వారు వ్యక్తీకరించుట లేదనియు, రాష్ట్రీయ కాపనపథ్యవారే నిజముగ ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడిచేయుచున్నారనియు కొందరు బ్రిటిషు వాయకులు వలకుచున్నారు. రాష్ట్రీయ కాపన పథ్యలవలె ప్రభుత్వమువారికి లాంగిక తమ వ్యక్తీకరణమును కాపాడుకొనుచున్న భారత కాపన పథ్యల నీ విధమున తిరస్కరింపబోయెదరు అంగ్లేయులు యెడలించుచున్నారు. దీని ఎవరునిజమగు ప్రజాప్రతినిధులలో దేశీయులకు తెలియును. బాధ్యతలేని ఎక్కిక్యుటివు ప్రభుత్వముతో కూడిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నిరవయోగమైనది.

ఈ తీర్మానమునకు సవరణలను పంపుటకు అవకాశమివ్వబడలేదని డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు నూచించిరి. గా. రాజనవాలు ఆలిగారు ప్రతినిధులకు విందునీర్వరచుటచే పథ్య ఆపుదలచేయబడెను.

లేపటికినము వధ్యాహ్నుము మరల పథ్యనమాకేమునును.

నేటిదినము చర్య

లక్నో, ఆగస్టు 23:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఆఖిలపక్ష సమావేశము మరల సమావేశమయ్యెను. మహమ్మదీయులు తమకు ప్రత్యేకపు హక్కులను కొరచు మహాసభ యందు సవరణల నుపపాదించిన హిందు మహాసభ వారు ప్రతిసవరణల నుపపాదించెదరు. లేకున్న కాంతముగ వ్యవహారములు జరిగిపోవును. సింధు కమిటివారి నిశ్చయము యమై ఎవరు లక్ష్యముచేయుటలేదు. సింధురాష్ట్రమునందీ వచ్చిన హిందు మహాసభ సభ్యులమాత్రము సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించుటను ఖండించుచు కరపత్రములను పంచిపెట్టుచున్నారు.

(ప్రత్యేక ఉత్కళరాష్ట్ర) నిర్వహణకృతము గురించి ఉత్కళ ప్రతినిధులు ఒక తీర్మాన ముపపాదించెదరని తెలియుచున్నది. ఆ. (పె.)

మద్రాసు దక్షిణ యిండియా వర్తకసంఘము (నాటకకళాశాఖ) ఒత్తవాడ థియేటరులో

ప్లేటుకొన్నిలు సభ్యులగు డాక్టరు. యు. రామారావుగారి యాజమాన్యమునను, సమక్షమునను, తెలుగుభాషలో

చిత్రనళియనాటకము:- 31వ ఆగ

స్టు 1928 తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

ముఖ్యపాత్రధారులు:—

- 1 నలుడు & బాహుకుడు:—ఆంధ్రనాటక కళాప్రవీణ శ్రీ చల్లా లక్ష్మీనరసింహారావుగారు.
- 2 సమయం:—ఆంధ్రనాటక కళాపూర్ణ శ్రీ ముప్పిడి శర్మగారు (రాజకుంభి)
- 3 సుదీపుడు:—శ్రీ కల్లాది శివరామమూర్తిగారు.

హిందూ దేశమునందును, బర్మాయందును గౌరవమునకు సుప్రసిద్ధ మైనట్టియు, ప్రతియొక్కరికిని విక్రయించబడిన వస్తువులకు వూచీ నిచ్చుచు, సంపూర్ణతృప్తిని గలిగించుచున్నట్టియు, కిసం వత్సరములకు పైగా అవిచ్ఛిన్నగా వ్యాపారముగా సాగించుచున్నట్టి ఈ దిగువ తెలుపబడిన కంపెనీ యందే సీమ కమలములను కొని, కాలమును, శ్రమను పైకమును, కూడుదల చేసుకొనుడు.

సురాజ్ మల్ లబుభాయి అందు కో,

స్థాపితము 1898

313 ఎస్టేనేడ్, మద్రాసు.

ఆఫీసులు:—బొంబాయి, కలకత్తా, తిరుచినాపల్లి, రంగూన్.

భారతీయుల తత్వశాస్త్రము పాశ్చాత్యుల ప్రకృతిశాస్త్రము

ఉత్కృష్టవిజ్ఞానమునకు సంస్కృత మొక సాధనము

శ్రీయుత ఎస్. వి. రామమూర్తిగారి ఉపన్యాసము

నిన్న సాయంకాలము (28-8-28) మద్రాసు సంస్కృత కళాశాలయొక్క 22-వ వార్షికోత్సవము గా|| శ్యా|| పర్|| సి. వి. శామరాస్వామి శాస్త్రీగారి యధ్యక్షతన జరుపబడెను. ఆ సమయమున శ్రీయుత ఎస్. వి. రామమూర్తి వి. సి. ఎస్. గారు హౌదవ తత్వశాస్త్ర పాశ్చాత్య ప్రకృతిశాస్త్రముల సంయోగము గూర్చి భావగర్భితమున నొక యువశాస్త్రమును సమగ్రి. ఆ యువశాస్త్రము విచ్చట సంగ్రహించబడినది.

రాజధానిలో ముఖ్యము లగు సంస్కృతకళాశాలలలో నొకటియగు నీ కళాశాల మైలాపూరులో నొక మూలను దాగి యుండుట, యీ దేశములో సంస్కృతవిద్య కొనగబడిన స్థానమునకు నిదర్శనముగానున్నది. ప్రెసిడెన్సీకాలేజీచే నాక్రమింపబడియున్న విశాలపముద్రతరముగాని క్రిస్టియనకాలేజీచే నాక్రమింపబడియున్న విశాలపముద్రతరముగాని, క్రిస్టియనకాలేజీచే నాక్రమింపబడియున్న జనబాహుళ్యమును జార్జిటవును గాని యీ సంస్కృత కళాశాలకు తగిన స్థలములు గావు. ప్రజా సామాన్యముయొక్క దృష్టియంతయు యీ దేశములో విద్యతో గూడిన కాలేజీలవంకే మరలుచున్నది. భౌతికశక్తి నొనగగలుగునట్టి విద్యను, ప్రపంచజ్ఞానమును, సాం దగ్గరవారును, నవనాగరికతపై మోహము గలవారును, యీ కాలేజీల వంకే చూచుచుందురు. సంస్కృతము, యీ సంస్కృత కళాశాలలవలెనే యొకమూలకు ద్రోసివేయబడియున్నది. సంస్కృతవిద్యావంక్తిగల యొకరిద్దరి దయమీదనే యిది యాధారపడియున్నది. అయినను సింహాసనమునందీ తొలగించబడిన రాణివలె సంస్కృతము గొప్పజినముల ననుభవింపియుండెను. చెందువలెయెండ్లవరకును భారతదేశము ఆర్యనాగరికతా సింహాసనము నధిష్టించియుండిన కాలములో, ఉన్నతవిజ్ఞానమునకు సంస్కృతము సాధనముగా నుండెను. సాఖ్యముననట్టియు, సాం దర్యముననట్టియు జీవితమార్గమును సంస్కృతముచూపియుండెను ఇట్టిసంస్కృత విద్యను మైలాపూరునందును, కల్లడకురివి యందును, తిరువాడియందును, ఆధునిక భారత నాగరికతకు దూరముగానున్న యితర స్థలములయందును దాగియున్నది.

లోప మెచ్చట నున్నది?

మన జీవితమునకు లేజ్యోక్తిని కొంతవరకయినను సంస్కృతవిద్య యొనగజాలకుండుటకు కారణమేమి? అట్టి శక్తి యొక్కను భారతదేశములో నిలుకడయియున్నదిగాదా? భారత దేశమున ఒక్క కళాబ్రహ్మణీనే గొప్పగొప్ప మార్కులు సంభవించినవి. మనతాతల నెరిగియున్నవారమందరము వాకి జీవితమునకును మన జీవితమునకును నెంత భేదమున్నదో చూడగలము. మనయొక్క ఆచారము గృహములు వస్త్రములు ప్రయాణమార్గములు సాఖ్యానుభవములు ఆలోచనలు ఆదర్శములు అన్నియుగూడ నతి తగముగా మార్పుజేసినవి. కాని యీ మార్పులన్నిటికిని మరల నీడ్చుచున్న శక్తి మన స్వంత శక్తిగాదు. ఇది యీయాలోచియును ఆలోచన నుండియు జీవితమునుండియు వచ్చుచున్నది. ఈ మార్పులు కొంతవరకు మన పాతకాలము నుండియు కళాశాలలనుండియు కొంతవరకు మన రాజకీయ సంస్థలనుండియువచ్చినవివిధంగాండుతనయొక్క స్వంతవిద్య, శ్యాకు శాస్త్రము, ప్రజాస్వామ్యములను మాత్రమే మన కొనగగలిగినది. భావోపగిన మేజనంగుల మనము మన స్వంత రక్తముతోగల పుత్రానక మన పితృలొర మత్రమే మోయుచున్నాము. మన కొనగబడిన మేలును మనము గ్రహింపకపోవుటవలన, మనశక్తి వృద్ధి గాకపోవుటయేగాక, మనకు భారమే నుద్భవించుచున్నది. యీయాలోచియును జ్ఞానానుభవములు భారతీయులకే క్రిసి,

విజ్ఞానమునకు సృష్టిగావించుకుండుటకు కారణమే మనగా, వానికి జిన స్వంతజీవితములో గల పుత్రానకాలక పోలివి. దీని ఫలితముగా, మన దేశము అనేక కళాబ్రహ్మణులవరకు ఉక్కువై విజ్ఞానమునకును, నాయకత్వమునకును, నిర్మాణకర్తకైన, క్రిస్టియనా వియుండినను, ఇప్పుడు తక్కిన బాతులన్నిటికంటెను హీనమగు స్థానము నాక్రమించియున్నది.

నూతనదృష్టికి మూలాధారము

కాని, ఆశ్చర్య మేమనగా, యీ భారతదేశము యంతటి దీక్షాదళయందున్నను, ప్రపంచ కల్యాణమునకు వాటిజాపు నూతనదృష్టికి యీ భారతదేశమే మూలాధారమగునని దూర దృష్టిగల మహాపురుషులు దలంచుచున్నారు. యీయాలోచనలో వారు కలెబ్రములనుండియు ప్రకృతిశాస్త్రము నమ్మకెక్కి యున్నను అచ్చట జీవించునది గన్పట్టుటలేదు. కాబట్టియే యీయాలోచన విషయము ఫలవంతమున జీవితముకొరకు ఆసియా ఖండము వంకకు జూచుచున్నది.

ప్రాచ్యపాశ్చాత్య ఖండముల సంయోగము చాలకాలము నుండి తలంపబడుచునేయున్నది. యీయాలోచనండి రాగలవంతయు ప్రకృతి శాస్త్ర మొక్కటియే. ఆ సి యానుండి వచ్చునదే శి? గొప్ప మతము లన్నియును ఆసియాఖండ మందే బుట్టినవి. కాని మతము యొక్క దృష్టియంతయు దేవుని వంకే మరలియుండును. ప్రకృతి శాస్త్రము దేవుని పొడింపదు.

సంయోగము సమకూడు పెట్టు?

ప్రకృతిశాస్త్రమునకును మనమునకును సంయోగము గలంబునాన మెచ్చట నున్నది. ఇదితత్వశాస్త్రమునందేయున్నది. ఆసియాఖండమందలి దేశములలో కల్ల భారతదేశమే ఉత్కృష్టమును తత్వశాస్త్రమునకు నిలయుము యున్నది? పాశ్చాత్య ప్రకృతిశాస్త్ర మిక్కడుచ్చదశకు వచ్చియున్నదిగావున దీనికిని హౌదవ తత్వశాస్త్రమునకును సంయోగము గుదుర్చుట కవకాశము గలదు. హౌదవ తత్వశాస్త్రము ఆరదర్శనములతో గూడియున్నది. పాశ్చాత్య ప్రకృతిశాస్త్రమునకును హౌదవతత్వశాస్త్రమునకు సంయోగము గుదురకలెనని మరయుక నూతనదర్శనము నిర్మింపబడవలసియున్నది. ఇందుకు హౌదవ తత్వశాస్త్రజ్ఞానము మరల శభివృద్ధి జేందవలెను.

ఇచ్చటనే సంస్కృతముయొక్క పహాయము అవసరమగుచున్నది. ఈపహాయమును కొంతవరకయినను యీసంస్కృత కళాశాల యొనగుగాక.

(ఆ. పె.)

బందరు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానము - బహిరంగసభ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన విశ్లేషణసందర్భముగా యీనెల 30 తేదీ గురువారం సాయంకాలము 6 గంటలకు బందరు పురభివనమున బందరు పురపాలకవర్గాధ్యక్షులగు శ్రీ యుత శీలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారి యాజమాన్యమున మహాసభ జరుపబడును.

ము|| శా|| శ్రీ రావుబాపూడు నెడించి హనుమంతరావు పంతులుగారు.

- కనకెండు ఎ. ది. బాప్లవ్ గారు.
- ము|| శా|| శ్రీ చిట్టా నువ్వర రామయ్యగారు.
- ము|| శా|| శ్రీ ఉదయగిరి గోపాలకృష్ణంగారు
- ము|| శా|| శ్రీ వి. కె. కె. నుబ్రహ్మి స్వలగారు.
- ము|| శా|| శ్రీ వేయారి రాంకీరావుగారు.
- ము|| శా|| శ్రీ క రణాని శ్రీనివాసరావుగారు.
- ము|| శా|| శ్రీ క. చింతలపరావుగారు.
- షేక్ దావూద్ గారు యం. ఎ. [అప్రెంటిస్]
- ఉపన్యసింతుడు గావున నెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ప్రకటన.

దీనిటి దినము శ్రావణపూర్ణిమ యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

సు దినము

శ్రీశ్రీశ్రీ

హైదరాబాద్ రాజకీయ చరిత్రయందు, నిన్నటి దినము సుదినము. భద్రాచలము లనే కము విడివరకు వెలువడినను, లక్ష్మీలో గూడిన సర్వజనమూ చేతనువారు నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు నందలి ప్రధానసూత్రములను ఆమోదించి, హిందూదేశపు కనీసపురాంశాలను ప్రపంచమునకు వెల్లడించినందులకు, సంతసింపనిభారతీయు లెవరును? సుప్రార్థనాస్వాతంత్ర్యదర్శము నిమిత్తము హజూర్ మోహంగారుతప్ప, తదితరసభ్యులెల్లరును నెహ్రూ కమిటీని ఏకగ్రీవముగ నభినందించి కృతార్థులము. నఖ్యాతశక్తను వివిధపక్షములవారును వివిధ సంఘములవారును గుర్తించి, గాంధీమహాత్ముని కోరినటుల దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచు తనతన ప్రత్యేకపు హక్కులను దీనికి లోబరచుట. బర్మేశాండ్లు ప్రభువుగారి పంచె ముందు, సైమనుగారి ఆర్థాటములకును వీరు తగిన శ్రద్ధుత్తర మొసగిరి. హిందూదేశమునకు వలయు స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయగల వారు భారతీయులలో లేరని ఎంచి, శుద్ధశ్వేతసంఘమును పంపినవారి యభిప్రాయము దురభిప్రాయమని తెలియజేసిరి. ఇకమీద స్వరాజ్యప్రధానము నేతరజమున నిరాకరించినను, హిందూదేశము తనమనోవాంఛను తాను గుర్తెరుగదను సాకును ఇంగ్లండు చెప్పి పిలువెడు. వేరొకసాకును వెధవలయ్యెను. కాని, ఇకమీద ఇంగ్లండు చెప్పి సాకులను హిందూదేశముగాని, తదితరదేశములు గాని, నమ్మ బోవనుట తథ్యము.

ఇండియాను స్వలాభము నిమిత్తము తన వశమున దుంచుకొందుననియు, దానిని విడిచిపెట్టుటకు పిలువెదనియు, ఇంగ్లండు చెప్పిన చెప్పగాక. ఈ సంగతిని గ్రహించుట సులభము. అంతియగాని, ప్రత్యేకసభ్యులయు, జనసామాన్యజేమమనియు, మున్నగు యుక్తులను చెప్పిన ప్రయోజనముండదు. హిందూవులును, మహమ్మదీయులును, సిక్కులును, మిశ్రజాతులును, కాంగ్రెసుపక్షమువారును నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టును పూర్వించుచు మాటాడియుండుట జూడ, దేశచరిత్రయందు నూతనయుగ మారంభమయినదని తలంపవలసివచ్చును. 1920 సంవత్సరమున ప్రబలిత సఖ్యభావము తిరిగి లక్ష్మీలో వెల్లడియయ్యెను. రాజకీయచరిత్రయందు లక్ష్మణ

పురము అతివిత్రత గాంచినది. లక్ష్మణపురమున జరిగిన కాంగ్రెసుసభయందు, హిందువుల మహమ్మదీయుల మధ్య ఒడంబడిక గుడిరెను. లోకమాన్య తిలకుమున్నగు నాయకశ్రేష్టులు, దేశసాభాగ్యము కొరకై మహమ్మదీయు లడిగిన వరముల నంగీకరింపుడని, హిందువులను ఎచ్చరించిరి. లక్ష్మీ ఒడంబడిక, తూచాదప్పకుండ మాంటుఫర్డు సంస్కరణములలో హిందువులపడుట. హిందూదేశమునకు ఉభయసంఘములవారును రెండు నేత్రములవంటి వారు. ఉభయయును ఏక మగుచో, వారికోర్కెల నెవరును విఫలపరుపజాల రని, పూర్వపు లక్ష్మీ ఒడంబడిక తేటపరచెను. మరల లక్ష్మణపురము నందే, సర్వపక్షముల మధ్య స్వరాజ్యవిధానము గూర్చి ఏకీభావము గుదురుచున్నది.

ఇకముందు హిందువులును మహమ్మదీయులును తమ ప్రాతరగవులను మరచి పాటుబడుచో, ఇంగ్లండు లక్ష్మీ స్వరాజ్యవిధానమును ప్రసాదించి తీరవలయును. ఇకమీద సైమను కమిషను ఏమి జేయునని, భారతీయులు ఆలోచింప బోదు. కమిషనులును, కమిటీలును వచ్చును, బోవును. ఇవి నిర్వహించెడి ఘనకార్య ముండబోదు. ఇప్పటికయినను సైమనుగారు వివేకవంతులయినయెడ, తమసభ్యత్వమును మానుకొని, రౌండు టేబిలు సమావేశమునందు భారతీయప్రముఖులతో సంప్రదింప వలయునని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి నచ్చజెప్పవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును పరిస్థితులను గుర్తించి శ్వేతసంఘమును విరమించి, సర్వపక్ష సమావేశపు కోర్కెలను సఫలపరచుట మేలుగ నుండును. అట్టితరి, అనవసర శ్రమకును వ్యయమునకును చోటు లేకుండును. కాని పయినీరు పత్రిక చెలిపినటుల, సైమనుగారు రాజనీతిచతురులు గాని, దూరదృష్టి గలవారుగాని కారు. వీరు తమవీడ్కోలుపు సందేశమునందు, నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు గూర్చి సూచనయైనను గావించలేదు. దీనిని తృణీకరించుటకు వీరు సంకల్పించినటుల దోచును. ఇటుల గావించుటలో సైమనుగారు తమను తామే తృణీకరించుకొనుచున్నారు. నెహ్రూకమిటీ రిపోర్టు నంగీకరించి 1930 సంవత్సరమునకు బిమ్మట అధికారవర్గ పరిపాలనముతో హిందూదేశమునకు బనిలేదని, భారతీయులు ఎలుగెత్తి ఐకకంఠ్యముగ చాటువలయునని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు సర్వపక్ష సమావేశమునందు బలికియుండిరి.

హిందూదేశమునందే సంఘముగాని, ఏపక్షముగాని, ఇకముందు అధినివేత రాజ్యస్వాతంత్ర్యమునకు కొరవడు సంస్కరణములను స్వీకరింపదని, సర్వపక్ష సమావేశ తీర్మానము చాటుచున్నది. ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులు ఒక్కపెట్టున స్వరాజ్యమును నిర్భయముగ చాటుచో, దీనిని నిరోధించుట కేరికి సాధ్యపడును? ఇట్టిదృష్టితో జూచిన, నిన్నటిదినము నిజముగ సుదినమే. ననాతనధర్మ పరాయణుడును హిందూసభకు ప్రాణాధారుడునగు పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు గావించిన ప్రసంగము జూచిన, దేశభక్తి అన్నిసంఘముల నాయకుల నెటుల ప్రేరేపించుచున్నదో వెల్లడియయినది. ఎంతకాలమింకను బ్రిటీషువారు తమకు ఉగ్గరెటెలతో పాలుబోయవలయునని, మాళవ్యాగారుడిగిరి. హిందూ, సిక్కు, మైనారిటీ లను బీజము

లను నాటవలదని, మాళవ్యాగారు గోరిరి. మహమ్మదీయులు స్థానములను కొన్నింటిని వదిలవత్సరములవరకు ప్రత్యేకింపవలయు ననుచో, అటులనే గానిండ్ని, మాళవ్యాగారు చెప్పిన వాక్యములు, జాతీయ భావతీతమును వేలిబుచ్చుచున్నవి. నెహ్రూ కమిటీ యొక్క ముఖ్యంశములు రెండు. ఒకటి తక్షణ అధినివేత స్వాతంత్ర్య సిద్ధి. రెండవది, జాయింట్లు నియోజకవర్గములు. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు పూర్తిగ దీసివేయబడినవి. పదిసంవత్సరములవరకు మహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యలతో నున్న రాష్ట్రములలో జనసంఖ్య ననుసరించి స్థానములు ప్రత్యేకింపబడినవి.

ఇది మహమ్మదీయులను సంతృప్తిపరచుటకు జేర్పబడినను, సంయుక్త నియోజక గణములను వివిధసంఘములవారును ఆమోదించుట, దేశమునకు మిగుల లాభకర మనుటకు సందియములేదు. సింహళమునకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు పనికిరావని, షానమూరు కమిటీరిపోర్టు ప్రతిపాదించెను. హిందూదేశమునకును, అవి పనికిరావని, నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు ప్రతిపాదించెను. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే, దేశభక్తిని మంటగలిపి, పరస్పర వైషమ్యములను బెంచుటకు కారణము లయ్యెను. ఇవి తొలగుచో, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచుట నిశ్చయము. రాజకీయపక్షము లేర్పడుట కిందువలన మార్గ మేర్పడును. స్వరాజ్యమునకు సంయుక్త నియోజకవర్గములు మూలాధారములనుటకు సందియములేదు. ఎట్టి స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేసినను, లోపము లుండక మానవు. కాని జాతీయ దృక్పథము వ్యాపించి, వివిధసంఘముల లక్ష్యమును ఒక్కదిక్కుకు ప్రసరించునపుడు, లోపములను శవరించుట సులభ సాధ్యమగును. సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ మాంగారు చెప్పినటుల, నెహ్రూ కమిటీసభ్యుల వృద్ధయములలో ప్రజ్వలించిన జాతీయభావమే, ఇట్టి విశాలమగు నివేదికను బయల్పరుప గలిగెను.

నేడు జరుగు సమావేశములో రిపోర్టునందలి వివరములపట్లగల భేదములు సామ్యముగ పరిష్కరింపబడునని నమ్మవచ్చును. పంజాబు హిందూప్రముఖులను ఏకముఖమునకు దెచ్చుటలో లజపతిరాయి గారు సలిపిన కృషి మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. లజపతిరాయిగారే, నెహ్రూకమిటీసభ్యుల నభినందించుచు, తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటయు, హాలానా కలం అజద్ గారు దీని నామోదించుటయు, మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరము. షాకతాల్, షర్ సింగు, బి సెంటు, తాజారాంపాలసింగు, చింతామణి, ఛాగ్లా మున్నగు భారతీయ ప్రముఖులందరును రిపోర్టునందలి ప్రధాన సూత్రములను ఆమోదించిరి. నెహ్రూ కమిటీని సర్వపక్షసమావేశముతో బాటు దేశ మంతయు నేకగ్రీవముగ నభినందింపక మానదు. అందు ముఖ్యముగ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికృషి మిక్కిలి శ్లాఘనీయమని చెప్పవచ్చును. అన్ని పక్షములవారును గలసి స్వరాజ్యవిధానమును ఆమోదించుటతో వారికృషి పూర్తిగాను. స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు నిరంతర కృషిసలుపుట యవసరము. సర్వపక్ష సమావేశము ముగిసినపిమ్మటనుండియు, ఇది గావించినతీర్మానములు సఫలమగునటుల జూచుట, నాయ

కుల పరమధర్మము. ప్రపంచశాంతికి సంబంధించిన బిడంబడికపై ప్యారిసు నగరమునందు, వివిధజాతుల జారును మొన్నటి సోమవారమునాడు సంతకము బెట్టియుండిరి. కాని, యిది సఫలము గాంచవలయు ననిన, ప్రపంచమునం దన్ని జాతులమధ్యను గల అసూయలను తొలగింపవలయును. చిన్న పెద్ద యను భేదములేక, అన్ని జాతులకును స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చుట యవసరము. మంగళ వారమునాడు లక్నోలో ప్రారంభమయిన, సర్వ షత్రునమావేశము హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చుటకు సంకల్పించినది. ఇయ్యది సఫలమగుచో, మిగిలిన దేశములన్నిటికిని స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము వెంటనే సిద్ధింపక మానదు. సర్వషత్రునమావేశము షరోతుముగ ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడుచున్నది. శాంతికి మూలాధారములను సూచించుచున్నది. సర్వషత్రునమావేశమునకు జయము గలుగుగాక!

ఇండియా : కెల్లాగు ఒడంబడిక

ఇండియా తరపున కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకముజేయుటకు, కుమెండను ప్రభువుగారు తప్ప మరెవ్వరకు లభింపకుండుట కడువిచిత్రము. వీరే ఇంగ్లండుతరపున నొకపర్యాయమును, ఇండియా తరపున మరెవ్వరపర్యాయమును సంతకముజేయవలసినదెన్న. లండను నందలి భారతీయు లీవిషయమున అసమ్మతి జూపుచున్నారు. లండనులోని ఇండియను హైకమిషనరుగారు భారతీయులు. వీరిని హిందూదేశముషత్రుమున సంతకముజేయుడని కోరి యుండవలసినది. బ్రిటీషువారు దప్ప మరెవ్వరకు సంతకముజేయ వీలులేదని, ఎంచిరి గాబోలు. హిందూదేశము గతనంగ్రామమున తన తనయులను కోల్పోయె ననియు, యుద్ధబహిష్కారమువలన అందరికన్నను భారతీయుల కెక్కుడు లాభము గలుగుననియు, కుమెండను ప్రభువుగారు పత్రికాప్రతినిధు లొకరితో బలికిరి. యుద్ధము లంతరించుచో, ఇండియాలో మిలిటరీ ఖర్చు చాలవరకు తొలగగలదు. యుద్ధసమయమున, ఇండియా దేశపు మిలిటరీఖర్చు విశేషముగ పెరిగెను. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట గూడ, ఇయ్యది తగ్గదయ్యెను. దీనిని తగ్గించుటకు వీలుగలదని ఇంచీకేపుప్రభువుగారు చెప్పినను, వారి నలహాల నింతవరకములులో బెట్టరయిరి. మీదను మిక్కిలి మిలిటరీఖర్చు ఇకమీద పెరుగును గాని, తగ్గదని, మిలిటరీఅధికారులు న్నవ్వవరచుచున్నారు. హిందూదేశమునకు చుట్టుపట్లనుండి ఎట్టి యుద్ధవము గలుగబోదు. జపాను షింగ్లండులు సఖ్యముగ నున్నవి. ఇంగ్లండు ఆఫ్ఘనిస్తానములు సఖ్యముగ నున్నవి. ఇంగ్లండుబలము నెదుర్పగలదేశ మేదియు గనుపించదు. యుద్ధబహిష్కారత్యాగ మిప్పుడు అమోదింప బడినది. ఇట్టిస్థితిలో ఇండియా మిలిటరీ ఖర్చు తగ్గింపబడునా? తగ్గింపబడనియెడల, కుమెండను ప్రభువుగారినుడువులు నిరుపయోగము లగును. శాంతిని ప్రకటించిన మాత్రమున చాలదని యు, దానిని కాపాడుటకు ప్రయత్నింపవలయుననియు ప్రభాచి మంత్రియగు బ్రయండుగారు తెలిపియుండిరి. ఇండియాదేశమునందు, మిలిటరీ ఖర్చును తొలగించుట, ఇందుల కొకమార్గమునుటకు సందియము లేదు. ఇది జరుగునా?

బార్డోలీ ప్రశ్న : బ్రిటీషు పత్రికలు
బార్డోలీప్రశ్న జయప్రదముగ పరిష్కారమయినందులకు, బ్రిటీషుపత్రికలు కొన్ని కడుపుమంటను పట్టజాలకున్నవి. పదునాల్గురోజులగడువు ముగియునని భయపడి, గాంధీమహాత్ముడును పటేలుగారును రాజీచేసికొని రని, డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు బాంబాయి విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికలో బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు రయితుల నెదుర్కొనుటకు సైన్యములను సూరతులో దెచ్చివేర్చిరి, ప్రచురింపబడెను. సర్ జార్జి మాక్ నునుగారు బార్డోలీ ఆందోళనపరులును బాల్సువిస్తలును అణచివేయబడుదు రని సంతసించుచు వ్రాసిరి. ప్రజాపరిపాలనము వచ్చుచో, హిందూదేశమునం దెట్టిదురవస్థ వాటిల్లునో సూచించుటకు వీరు బార్డోలీని నిదర్శనముగ జూపిరి. బార్డోలీ పరిష్కారము, కొండను త్రవ్వి ఎలుకను బట్టినదందాన పరిణామించెననియు, కాంగ్రెసు నాయకులు లొంగిపోయిరినియు, వీరు ప్రభుత్వప్రతిష్ఠను కొంచెము తగ్గించి, రయితుల ఆత్మవిశ్వాసమును కొలదిగ బెంచిరిగాని, అంతకన్న నెక్కుడు లాభము గలిగింపజాలకబోయిరని, మాండ్లెర్డు గార్డియను పత్రిక తృణీకరించుచున్నది. బ్రిటీషుపత్రిక లీతరున వ్రాసి సంతృప్తి జెందిన జెందవచ్చును. కాని, బార్డోలీ విజయప్రాముఖ్యమును భారతదేశమంతయు గుర్తించెననుటకు సందియము లేదు.

సింగపురము : సైన్యవ్యయము

సింగపుర నౌకాశ్రయము నేర్పరచుటలో, తూర్పు ప్రపంచమున తమ స్థానమును రక్షించు కొను నుద్దేశ్యము ఇంగ్లండుకు గలదు. అట్టితర, దీనికిగు ఖర్చును ఇంగ్లండు భరించుట న్యాయము. సింగపురపు కాలనీవారిపై చాల భాగము ఖర్చును మోపనెంచగ, వారందుకంగీకరింపక సామ్రాజ్యమున కంతకును గావలసిన ఖర్చును తా మొక్కరిమే భరింపజాలమని, కాలనీవారు దెలియజేసిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వీరి వాదము సంగీకరింపరయిరి. వీరిరువుర మధ్యబయలుదేరిన తగాదా, ఎటుల యంతమొందునో చూడవలయును.

టిల్దెనుగారు: పెన్నిసు ప్రపంచము

పెన్నిసు ప్రపంచము నుండి, టిల్దెను గారిని అమెరికా పెన్నిసుసంఘమువారు బహిష్కరించిరి. వీరు పత్రికలకు వ్యాసముల వ్రాసి రను నెవమున నిటుల జేయుట, పెన్నిసు ఆటకు గొప్ప దురదృష్టమని చెప్పవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము సూజానీ అను సుప్రసిద్ధ నిపుణురాలు బహిష్కృతురాలగుటచే, పెన్నిసు పోటీలవిలువ తగ్గిపోయెను. టిల్దెను గారు గూడ ఇట్టి పోటీలలో పాల్గొన వీలులేని యెడల, మరింత దుర్దశ ఏర్పడును. ఈ విషయమై పెన్నిసు సంఘములన్నియు కలసి విశాలనియమముల నేర్పరచుట యావశ్యకము.

ఆల్ఫ్రేనియామార్పు

ఆల్ఫ్రేనియా యంతకుపూర్వము, రిపబ్లికుగ నుండెను. దీని యధ్యక్షులగు అహమ్మద్ బోగు గారిపుడు, ఆల్ఫ్రేనియా రాజగ ప్రకటించబడిరి. వీరు మొదట ఇటలీవారితో ఘోరాదిరి. పిమ్మట కద

భ్రష్టులయిరి. కాని తరువాత, వీరు బలనమేతులై తిరిగివచ్చి అధ్యక్షపదవిని బడసిరి. ఇప్పుడు వీరికి ఇటలీయే మద్దత్తుజేసినది. వీరిపుడు రాజగుటనలన, ఇటలీకి వీరు అండగ నుండవచ్చును. యూరపురాజ్యములందు చిత్రవిచిత్రముగు మార్పులు జరుగుచున్నవి. ఎప్పటి కేమి జరుగునో చెప్ప వీలులేకున్నది

బట్లరు కమిటీ : సంస్థానములు

బట్లరు కమిటీవారి విచారణతో, సంస్థానప్రజలే గాక, సంస్థానాధీశులుగూడ అసంతృప్తి జూపుచున్నారు. బట్లరు కమిటీవారు సంస్థానప్రజల మొరలను విన నిరాకరించిరి. పాటియూలా మహారాజుగారి ప్రధానమంత్రియగు ప్రొఫెసరు రమ్బ్రూకు విలియముగారు, బట్లరు కమిటీవారు విశాలదృష్టి జాపక సంకుచితదృక్పథముతో మెలగుచున్నారని చెప్పిరట. ప్రాయశః స్కాటుగారి తార్కిక శక్తి యంతయు నిరుపయోగ మగునెమో తెలియదు.

కలకత్తా కార్పరేషను : హాల్దాగు సంఘము

సైమనుకమిషను తోకయగు హాల్దాగు సంఘమునకు జవాబీయ నిరాకరింప నిశ్చయించి, కలకత్తా కార్పరేషనువారు బహిష్కార ధర్మమును కాపాడినందుల కెంతయు సంతసమగుచున్నది. వీరివలెనే, ఇతర స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములును, సైమను కమిషను శాఖోపశాఖల నన్నిటిని పూర్తిగ బహిష్కరించి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొను నని నమ్మెదము.

సర్టిఫికేట్లు

సర్టిఫికేట్లు అధికారము స్వేచ్ఛగ నుపయోగింపబడుచున్నది. బెంగాలు శాసనసభవారు నిరాకరించిన పోలీసు గ్రాంటును, బెంగాలు గవర్నరుగారు సర్టిఫైజేసిరి. శాసనసభలు నిరుపయోగములని, వీరు మరెవ్వరకూర్చు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు.

భారత స్వదేశీబజారు

పూనాలో పారిశ్రామికప్రదర్శనము

పూనా, ఆగస్టు 28:—అఖిలభారత స్వదేశీ బజారు, పారిశ్రామికప్రదర్శనము గా ౭. వి. ప్రధాను మంత్రిగారి అధ్యక్షతన ఆగస్టు 28 న లేదిన తెరువబడెను. అనేకమంది పెద్దలు ఉద్యోగులు విచ్చేసిరి. పూనా మనిసిపాలిటీ ప్రధానోద్యోగి ఎస్. ఎం. భాగవతుగారు స్వాగతోత్సాహముపంకిరి. అధ్యక్షుడు భారత పరిశ్రమలయభివృద్ధి యావశ్యకముల గూర్చి మచ్చటించిరి. కార్యదర్శి ప్రదర్శింపబడిన వస్తువుల గూర్చి చెల్లెను. బజారు ఒక నెలవరకు తెరచియుంచబడెను. (ఆ. పే)

మూడు ఆత్మహత్యలు

ఒక్క-క్షణములో

కాకి, ఆగస్టు 27:—అల్లుడు త్రూవడై త్రవర్తిండుట వల్ల పిల్ల కాపురముచేయ నోలినని స్వప్నముగా చెప్పెను. తన తల్లింటికి వచ్చెను. కల్లియు తండ్రియు ఆమెను కాపాడుచుండిరి. ఆమెకు 9 నెలల కుమారుడొకడు కలదు.

వీరందఱును మూడంతకుల మేడపై కాపురమొందిరి. పిల్లను తిరిగి వట్టుకొని తీసికొని వెళ్లుటకై అల్లుడు ఇంటిలో పోరబడెను. వచ్చినసంగతి తెలిసి తన చంటిబిడ్డతో సహా ఆపిల్ల మూడంతకులపై నుండి క్రిందికి దుమికెను. ఆమె నెలవే ఆమె తండ్రియు, తల్లియుగూడ దుమికి క్రిందబడిరి. చంటిబిడ్డ నెంతో మరణించెను. మిగిలిన వారు ఆస్పత్రిలో నున్నారు.

అల్లుడు ఎక్కడను పారిపోయెనో తెలియదు లేదు.

విదేశవార్తలు

ప్రపంచమునందు స్త్రీ లందఱకును సమానసత్వముల బడంబడిక

(అంగ్లాప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగస్టు 29:—ప్రస్తుత వార్తలు ఇట్లు చెబుచున్నవి: స్త్రీసత్వముల సమతుల్యతను కోరికగా ప్రతిపాదించుచున్న యాంధ్రజాతీయ ప్రభుత్వమునకు ప్రపంచమునందు స్త్రీలకు సమానసత్వముల నీయవలెననియు అట్టి బడంబడికను చేయవలెననియు ఆంగ్లేషమున నలయుచున్నది. ప్రస్తుతము ప్యారిసులో యున్న ఆంతర్జాతీయ ప్రతినిధు లీ బడంబడికను సూచకము చేయవలె ననుచున్నది. ఈవిషయమే ఈసంఘము వారిని ప్యారిసులో కలెక్టరుగారు కలిసికొనెదమని వాగ్దత్తమునగల్గియున్నది.

నూతన చీనా జపాను వర్తకపు టొడంబడిక ప్రయత్నములు

(అంగ్లాప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగస్టు 29:—క్రాంతికా వర్తకపు టొడంబడికను జేసికొనుటకు జపాను రాయబారములను పల్క నిచ్చుగించి నందులకు చీనా సంతోషించుచున్నది. ప్రాత బడంబడికను పొందినవలెను వరకును మాత్రము చీనా జాతీయప్రభుత్వము వారు అంగీకరించరు. జూలై 7 తేదీ ప్రకటనలో జపానుపట్ల మాత్రము ప్రత్యేక పదులాయలను జూపుకట్టి నూతనము లేవనియు అట్టి దెంకమాత్రము జరుగదనిరి. గాన తక్షణము క్రాంత బడంబడికను పరస్పరముగ జేసికొనుటకు రాయబారములను జపానువారు బంపెదనని ఆశించుచున్నారని మిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారి యువన్యాసము

(బ్రిటిషు పత్రికల పొంగు)

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రతిపత్తిని సిఫార్సు చేసినందులకు సెమలూరులోని ఆశ్రమమున శ్రీనివాసయ్యంగారు జేసిన యువన్యాసమును బ్రిటిషుపత్రికావిలేఖరి ఇండియానుండి కొండెరిగ జేసి బ్రిటిషుపత్రికలకు వ్రాయుచున్నాడు. ఒక హిందు ముసల్మాను సిక్కుల గాక భారత జాతీయవాదులందఱు సెమలూరుసంఘ రాజ్యాంగవిధానమును అంగీకరించుచున్నారని వ్రాయుచున్నాడు. ఇది బ్రిటిషుపత్రికలకు నచ్చుచున్నది. వీలన, దేశీయమహాసభాధ్యక్షులును, దీర్ఘ ప్రాజ్ఞులైన వర్తమాన దివ్యాటికాయకడకు శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆశ్రమమును వీక్షింప కారణము. భారతదేశీయమహాసభలో శ్రీనివాసయ్యంగారి యువన్యాసముచే చీనిక ఏర్పడిన దని రాసినయత్నములలో అనుకూలమైనవని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు బొంబాయి విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

రషియా ప్రకటనము

మస్కో, ఆగస్టు 28:—ఆయుధములను తయారుచేయుటలో పరిశీలించు విషయమును గూర్చి జరుగజచ్చు ప్రత్యేక సభలో పాల్గొనబలమనియు అస్త్ర సవ్యాసము విషయమై తాము చేసిన సూచనలను ఆయుధ విస్తరణ విచారక సంఘము వారు ఆలోచించక పోవుటయే తాము పాల్గొన బలమనుటకు భారతదేశమున బ్రిటిషుపత్రికలకు జాతిసమితికి చెబుచున్నది. అస్త్రసవ్యాసము విషయమై జాతిసమితి ఏమియు సాధించలేక పోయినదియు చెబుచున్నది.

వార్షికో విషయము

మిత ప్రకటనలు

లండన్, ఆగస్టు 28:—(మొయి) మూడు తేదీని డెయిలీ మొయిలు పత్రికావిలేఖరి ఇండియానుండి ఇట్లు ప్రకటించెను. వార్షికో భూమిపన్న విషయమై భిన్నాభిప్రాయము గల నుటచే నూరత్ కలెక్టరు హార్ట్యువారను గారిసానే గ్యారెటు గారిని నియమించిరి.

రైల్వేమేజరు డిగ్రీ గ్యారెటుగారిని గౌరవించి ఆహ్వానించుటకు అధికారులు గూడిరి. రైలు నం. 1 మొదలు 3 వరకు గౌరవించుటకు నిర్ణయముగ నుండిరి. ఆపుడు నువ్వనిత ఆంగ్లేషకుడని పేరుగొందిన గాంధీగారు గిరి. పూర్తిగ ఖర్చున వస్త్రధారయ్యుండెను. తలవనితలను పుక ఆరిక రాకన జూచి అందరను కలవరబడిరి. ఆంగ్లాప్రతికమును ధరించిన గాంధీగారిని జూచి అందరను చిందరవందలెరి. ప్రభుత్వమువారి అంత్యసందేశము పరిష్కార మగువరకు వార్షికో పత్రికాగ్రహమును నడిపించుటకు గాంధీగారు వచ్చిరి. జల్లఖాయి పటెలుగారిని అరెస్టుజేసిరి ఆతడు నాయకత్వమును నడిపింప సిద్ధముగ నున్నాడు. ఆవిలేఖరియే మరల మరునాటిల్లు తంతి సంతకము: పటెలుగారును, గాంధీగారును తీవ్రముగ ఖండనములను గాంచి ధైర్యముగ ప్రకటనములను గాంచినను ప్రభుత్వమువారి అంత్యసందేశపు గడుపు సోమవారముతో ఆఖరము పోవుచున్నదని భయపడుచున్నాడు. ఎక్కడవచ్చునీ నీగడుపులో ఇవ్వలేని నిర్బంధముగ వసూలుజేసెదమని ప్రభుత్వమువారు చెబిరి.

నేడు గవర్నరును గలిసికొనుటకు పటెలుగారు పూనా కేగిరి. కొందరు నాయకులు అవివేకముగ ప్రవర్తించుటచే రేపు పరిష్కారము ఆగిపోవునని నమ్ముచున్నాడు.

కాని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ఇట్లు చెబుచున్నది: రేపు సోమవారముతో ప్రభుత్వమువారి అంత్యసందేశము ఆఖరము. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిండు సైనికబలముతో బాల్గోలి పత్రికాగ్రహము నెరుక్కొనెదరు.

రెండు బ్రిటిషుపటలములు, రెండు ఆఫ్వికడగములు, మరఫరింగిఖాళు, 12 సాయుధకలములు, నైమనికదళములన్నియు నూరరులో ఒకచోట జేరినవి.

శ్రీనివాసయ్యంగారి యువన్యాసము:—మదకా అసంగతముగ వార్షికో తగవును ప్రతిపాత మొనర్చు సమయము వచ్చినది. ప్రభుత్వము వారు సామదానములు నిష్ప్రయోజనములగుటచే కఠినకాసనములను ప్రయోగించు నున్నారని. ఆంగ్లేషకులు, బోలీషికులు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును పరిపాలించు యుద్ధేయమున వో ఆందరించెదరు. బ్రిటిషువారికి భారతీయుల విశ్వరూపే హృద్యమైన సంగతి. భారతీయులకును బ్రిటిషువారికిని ఈవార్తలు భయంకరముగ నున్నవి. ఇండియా అంతటను ఇట్టివార్షికో శాటకము వేయరెట్లు ప్రదర్శింపబడుననియు రక్తపాత మేర్పడుననియు నైస్వములను వినియోగించవలసి. విద్యుననియు భయపడుచున్నాడు. అధికారబలము జీవించుచున్నదట కిదే వాహ్యవిషయము ఇండియాలో ప్రజాప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వమును పరిక్షించుచుండ ఇట్టి అధికారమును ముడిపెట్టుట అనివేకము.

బాల్వినుగారికి కలెక్టరుగారి లేఖ

అమెరికాకు తిరిగి పోవువారును లండను రావలెనని బంపిన ఆహ్వానలేఖకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును, తమకును ఎంతయు వందనను లభించుచున్నాడను. త్వరలోనే లండనుకు వచ్చుటకు ప్రయత్నించెదననియు కాని ప్రస్తుతము రాజుల వనియు కలెక్టరుగారు బాల్వినుగారికి చెబిరి.

తర్కిస్తాన్లో భూములు లేని రైతులకు భూములను గలగజేయుటకు సోమియులు ప్రభుత్వమువారు మసియలకిచ్చిన భూములను స్వాధీనము జేసికొనుచున్నారనియు దానివలన దీని నావుటకు ఆంగ్లేషకులు ఆక్షేపణ బలులదేరెననియు కచ్చ మేర్పడుననియు బీముసర్వీసు వార్తలు చెబుచున్నవి. ముసల్మానులలో అలబడి గల్గెనట.

భారతదేశ వర్తక తగవుల చట్టమును దీర్చి సామ్రాజ్య శాసనసభవారు నిరాకరించుచో రాజ ప్రతినిధి సర్వధయ జేయునని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు కిష్టా విలేఖరి వ్రాసినది బీము సర్వీసువార్తలు చెబుచున్నవి.

గ్రీకులలో క్రీస్తుజన్మ వ్యాపించుటచే జాతిసమితి ఆలోగ్యై దృష్టసంఘమునందున్న మేకంటేగారిని ఏభయ్యకు బంపిరి.

అంతర్జాతీయ పార్లమెంటు

మహాసభ

ఈజిప్టు ప్రతినిధుల ఆందోళనము

(బీము సర్వీసు)

కెర్క్, ఆగస్టు 28:—కెర్క్ నులోగూడిన అంతర్జాతీయ పార్లమెంటుసభలో ఈజిప్టు ప్రతినిధులు నిరంకుశముగ ఈజిప్టు పార్లమెంటు నెత్తివేసిన విషయమునుగూర్చి ఆసభకు వచ్చి ప్రతినిధు లందరనును చెబుచున్నది వారి సానుభూతిని బడచుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. అన్ని పార్లమెంటు ప్రతినిధుల వచ్చిరిగాని ఇండియా పార్లమెంటు ప్రతినిధి రాలేదు. ఇప్పటి కయిన ఈసభకు తమ ప్రతినిధి బంపుటకు దీర్చి సామ్రాజ్య శాసనసభవారు ఆలోచించుట మంచిదని క్లీవెన్ విలేఖరి చెబుచున్నాడు. భారత ప్రతినిధులు ఈ కాంగ్రెసు కేగినచో సంపూర్ణ పార్లమెంటు ప్రతినిధి గడించుటకు వీలగును. భారతదేశమునుగూర్చి ప్రపంచ మంతయును చెబుటకు వీలగునట. ఈజిప్టు పార్లమెంటును అక్రమముగ నెత్తివేయుటను ఈజిప్టు ప్రతినిధి మక్రంపాటు ఎవీయ గారు ఖండించిరి. పార్లమెంటు నెత్తివేసినదాని ఇంత నిరంకుశముగ పాలన మెన్నడును లేదనిరి. 200 వార్తాపత్రికలు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు కఠింకముగ వ్రాసినవి అని వేయబడినవి. పత్రికాశాసనము తీవ్రముగ ఆములు జరుగుచున్నవి. కాస్త్రసమ్యక్త మగు ప్రభుత్వవిధానము అంతరించి నిరంకుశముగ సాగుచున్న ఈజిప్టుపాలనావిధానమును తొలగింపవలెనని అచట సభకువచ్చిన ప్రతినిధులను గోరిరి. మక్రంపాటుగాని తీర్మానమును ప్రతినిధులు పెక్కుమంది తక్షణము ఆమోదించిరి.

డిసెలరా గారితో వచ్చిన లిటిలు అనుప్రతినిధి తీర్మానమును బలపరచెను.

ఈ తీర్మానము ఈ సభలో అసందర్భము లేకూడదని బ్రిటిషు ప్రతినిధి ఆక్షేపించెను. పార్లమెంటు పరిపాలనా విధానాభివృద్ధిని గూర్చియే మాట్లాడువలెగాని స్వతంత్ర దేశములో నున్న రాజకీయము వారిపార్లమెంటులకు గల సంబంధములను వర్ణించ రాదనిరి. దీనివలన అనగతములు గల్గుననిరి. తుదకు బ్రిటిషు ప్రతినిధి ఆక్షేపణను ఆపరించరాదనిరి. ఈ తీర్మానమును పరిశీలించి చర్చించుటకు అధికార మున్నదనిరి. ఈజిప్టు అధికారులకు సంబంధించినంతవరకే చర్చించవలెననిగాని బ్రిటిషు ఈజిప్టు ప్రభుత్వములపై ఆరోపణలను గాని ఆక్షేపణలనుగాని జేయరాదని బ్రిటిషు ప్రతినిధి చెబిసెను.

జముమపురము ఉక్కు ఇనుము కంపెనీ సమ్మె చాలకాలము జరుగుటచే బ్రిటిషు సరుకులు ఎక్కువగా ఇండియాకు తిగుమతి యగుటకు కారణమాయెను.

లండనులో స్వల్ప సంఖ్యాకల సత్వములను గాపాడు సంఘమువారు సమావేశమై తాము పెట్టుబడిదారులు భారతీయులను దాస్యమునందుంచుటకు తోడ్పడువారము గామియు ఇండియాలో ప్రేక్షి యూనియను యుద్ధమును చక్కగ ఏర్పడుటకు బ్రిటిషు పనివాండ్ర సంఘములన్నియు తోడ్పడవలెననియు తీర్మానించెదనని బీముసర్వీసు వార్తలు చెబుచున్నవి.

1927 లో జనములు చాల తక్కువ. కేయింటికి 15.6 జనముగలదు. మరణములు 12.8 లు. 1922 కంటె చావులు ఎక్కువ.

తెరూపలములో ప్రతినిధులు పరిచేయు గంటలను తగ్గించుటకు రోట్టి పనివాండ్రు సమ్మెగట్టిరి.

1914 ఐరోపాయుద్ధములో అమిస్సుగావిన పొయిలీ నేనాని చరిపాయెను.

లండను రీజెంటుపార్కులో సయ్యకు ఆలీ అనుమానటి వానిని జంపెనను అనుమానముతో బర్మా మానటివానిని అరెస్టు జేసిరి.

డెల్లినులో సమావేశమైన పత్రికా సంఘాధ్యక్షులుగ మార్క్సింగ్ పోస్టుపత్రికా సంపాదకుడు గియ్యు గా రధ్యక్షులుగ నిన్నుకొనబడిరి.

రాష్ట్రము వర్తక ఆరోపణ ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవి.

బాపట్ల నబు కోర్టులో

O. S. 98/1927. E. P. 1928

వాది:—పుమ్మ జి. జి. నెరచందు Firm గుంటూరు.

ఎడవి

ప్రతివాదులు:—మోటూరు పీరయ్య వల్లె రాలు.

1-10-1928 తేదిన ప్రతివాదుల తాలూకు జేలంకాడలో

పు స్తిరా స్తి.

మొదట

గుంటూరు డిల్ థిట్టిపోలు పలు డిల్ లో చేరిన పేర పులివెందుల వలెటూరు గ్రామములలో పున్నటువంటిన్ని ప్రతివాదులకు సంపూర్ణమైన హక్కు భుక్తియులు కలిగి నటువంటిన్ని ఉస్తి వివరం.

మోటూరు గ్రామం తాలూకు ప్రతివాదులపేర పట్టా లిగినటువంటి, నెం 485 రు శేరిపట్టాగల రివిజన్ పర్య. నెంబరు 188 రు లె 2 రు 10-1-6 లు శిస్తుగల య 1-92 శేట్లెలు మొ జామలె పుత్తరపుదరి ప్రతివాదులపగం

య 0. 96 ట్లు. శేరిమాగాని భూమి.

డిల్ పట్టాగల రివిజన్ పర్య నె 182 రు రు 2-14-0 శిస్తుగల య 4.74 ట్లు మజామలె పుత్తరపుదరి ప్రతివాదులపగం నె 147 రు పట్టాగల రి. స. డి నె 89 లె 8 రు 18-4-0 శిస్తుగల

మొత్తం 4. 89

పెదపులివెందుల గ్రామం తాలూకు నె 777 రు శేరిపట్టా గల రి. స. నె 10 రు రు 17-8-0 శిస్తుగల య 2. 1 ట్లు శేరిమాగాని భూమి జేలం నాయువా 1-10-1928.

జి. వి. శ్రీనివాసరావు
జి. జి. కిరీట ప్రసాద్

కుంభకోణం శ్రీకన్యకాపర మేళ్వరి

దేవస్థానజీర్ణోద్ధారణ లాటరీ

ఒక్కొక్క టిక్కెటువలె ఒకరూపాయ మాత్రమే లాటరీ తాళిఖు 1928 సెప్టెంబరు 20 తేది. ఒకలక్ష యాభై వేల ఒక్కొక్క రూపాయ టిక్కెట్లకు రు 33,000 లు

3886 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును

బహుమతుల వివరము

ప్రథమబహుమతి రు 5,000 ఇవ్వబడును

వైశ్యకులములోని ప్రతివాదకు, వృద్ధులు యువకులు, ధనికులు బీదలు, స్త్రీలు పురుషులు, కుంబకోణములో జీర్ణించి యున్న శ్రీకన్యకాపరమేళ్వరి దేవస్థానమున పునరుద్ధారణ చేయుటకు సహాయము చేయుట తమకు విధాయకమని తలచి, తమకీ కలిగిన విధమున సహాయపడి, ఆమ్మవారి కరుణకు పాత్రులగుదురని మేము మరిమరి విన్నవించుచున్నాము.

తమకు యుక్తమని తోచినన్ని కీర్తికలిగిన టిక్కెట్లు శామ్మ యాభైవేలవరకును కొనసాగించెదరని సర్వలను కోరకొని, ను.

సమృద్ధమైన ఏజెంట్లు కావలెను. మాలో మువ్వరవలన సిఫార్సు చేయబడినవారు ఏజెంట్లుగ నియమింపబడుదురు. అట్టి ఏజెంట్లకు నూటికి 8 వంతున ఆనగా ఒక్కొక్క టిక్కెట్ల పుస్తకమునకు రు 200 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.

ఇంకా విశేషములు తెలియగోరువారు కుంబకోణం, పెద్దకొద్ది రంగవిలాసములోనుండు కార్యదర్శి రాజశ్రీ వి. వి. వెంకటేశం చెట్టిగారికి రిస్లేకార్డులో వ్రాయవచ్చును.

లిగలు అడ్వైజరు-రాజశ్రీ టి. ఆదినారాయ సెట్టి గారు

ఎం. ఎల్. సి. బాండ్లకు నేలము.

నీసా 1-కి, రు 2-0-0

వి. వి. చార్జీ కేరు.

ఈమందు గనేరూ ఆను నెగకోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రవార్ధము నుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు ఏవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచున్నది. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

తిరిగి తురుష్క ప్రభుత్వము

వచ్చును!

శ్రీకృష్ణాంధ్ర

భాయివరమానందుగారి భీతి

లక్ష్మీ, ఆగస్టు 27:—హిందూ మహాసభ కార్యసంఘ పభకు వచ్చిన భాయి వరమానందుగారు ఈక్రింది ప్రకటనమును పత్రికలకు పంపియున్నారు.

నెహ్రుకమిటి నిశేధకను సంపూర్ణముగ నిరాకరించుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము. నెహ్రుకమిటివారు మహమ్మదీయులకు లొంగిపోయి మహమ్మదీయుల కోరికల నెల మాత్రము అంగీకరింపజూడవని నా అభిప్రాయము. ఏలయిన: మహమ్మదీయులకు నిజముగ ప్రజామత ప్రభుత్వ సిద్ధాంతము లపై సాహసాత్మికము. వారికి సంఘమునకు ఆధిక్యత ఏర్పరచు. కొనుటయే వారి పరమావధి. వారి దృష్టి యెల్లప్పుడు విశేష మహమ్మదీయ రాజ్యములపై పారుచుండును. సరిహద్దు రాష్ట్రమును, బెలూచిస్తానము, సింధు పంజాబు రాష్ట్రములను మహమ్మదీయ రాష్ట్రములుగ నేర్పరచుకొని తద్వారా భారతదేశమునందంతయు మహమ్మదీయరాజ్యము నేర్పరచవలెనని వారు కోరుచున్నారు. కావున నేడు హిందువుల మహమ్మదీయుల కోరికలను అంగీకరించిన తురుష్కరాజ్య స్థాపనముకు తోడ్పడిన వారయ్యెదరు. బ్రిటిషురాజ్యమునకు బగులు మహమ్మదీయ రాజ్యము కావలెనని నే నెన్నటికిని కోరను. బ్రిటిషురాజ్యముకన్న మహమ్మదీయరాజ్యము హిందువులకు అనర్థప్రదమైదని నా అభిప్రాయము. తురుష్కరాజ్య అధికారమునకు వచ్చిన అన్ని రాష్ట్రములందును వారికి బల మేర్పడును. మొగలురాజ్యమునకన్న భావి తురుష్కప్రభుత్వము బలవత్తరమైయుండగలదు. అప్పుడు ప్రజామత ప్రభుత్వస్థాపనము కలలోనివాడై యును. బ్రిటిషువారి రాజ్యము మహమ్మదీయ రాజ్యములపై భారతదేశమున కాశ్వేతముగ యుండజాలదు. బ్రిటిషువారు రాజ్యము చేయుచున్నంతకాలము హిందూమహమ్మదీయ సంఘములవారు బానిసలుగ నుండెదరు. రెండు సంఘములవారు ఒకటే దురవస్థ అనుభవించుచుండుటచే రెండు సంఘములకలసి స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు పాటుపడుటకు అవకాశమున్నది. కాని తురుష్కరాజ్య మేర్పడిన దానిని తొలగించుట అసాధ్యమగును. కావున మహమ్మదీయుల ఆధిక్యత నుస్థాపింప మొనర్చుటకు హిందువులు తోడ్పడకూడదు. హిందువుల బాతీయాభివృద్ధిచే దృష్టి పెట్టించుచుకొనవలెను.

రాష్ట్ర పునర్విభజనము విషయమై నాకు ఎట్టి ఆశ్చర్యంలేదు. కాని ప్రజలకు అధికార మేర్పడినప్పుడు ఈ విషయమై ఆలోచింపవలయునని నా అభిప్రాయము. నూరేని రాష్ట్రములను నిర్మించుటవల్ల అధికముగ ఏర్పడు ఇబ్బందులకు గురై రు గ వ లె ను. కే వ ల ము సాంఘిక లాభముకొరకు సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకింపవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుచున్నారు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన సిద్ధాంతమును నేను ఆమోదించుచున్నాను. కాని సింధువిషయమున ఈసిద్ధాంతము అనువర్తింపజేయుట మనము మన పిరికి తనమును వెల్లిబుచ్చుకొనుట యగుచున్నది. బొంబాయి రాష్ట్రమున నాలుగువయపుల నాలుగుభాషలు మాట్లాడువారున్నారు. బొంబాయిని నాలుగు రాష్ట్రములుగ విభజింపవలయునని కోరిక కేవలము ప్రత్యేక సింధురాష్ట్రమునే కోరుట ఎట్టి న్యాయమో తెలియవచ్చును.

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము బాతీయ సిద్ధాంతములకు క్రత్యుక్తవిధమైనది. సంజాయిసంధు హిందువులు అల్ప సంఖ్యాకులుగ నున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధానము లేకున్న దేశమునకు మేమును కలుగునను ఆశోక పంజాబు హిందువులు అంగులకు అంగీకరించెదరు. కాని పంజాబు రాష్ట్రమున మహమ్మదీయులకు ఎక్కువ స్థానములను ప్రత్యేకించుటను హిందువు లెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలరు. పంజాబు హిందువుల అభిప్రాయములను తెలిసికొనినప్పుడునే అఖిలపక్ష సమావేశమువారు ఈసమస్యపై తీర్మానము గావించుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము. అఖిలపక్ష సమావేశమున హిందువులకు న్యాయము కలుగునని నాకు నమ్మకములేదు. కావుననే ఈసభకు పోవుటలేదు. (ఫీల్డెస్)

విదేశములందు బెల్జియము పరుకులు విస్తారము విక్రయ మగుటకు 17000000 పానులవరకు పరపతిమీద ఎంమరి శేయ వచ్చునని బెల్జియము ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయింపనున్నారు.

సీమ కమలముకు

(బ్లూజాగరు రకము)

బోగితాల్ మంగల్జి

కంవెని,

89, సాలవీది, మదరాసు.

బెంగుళూరు అల్లరులు

విచారణసంఘ మేర్పడెను

మొసూరు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

బెంగుళూరు అల్లరుల విషయమున నిదిగువపథ్యము గల యొకవిచారణసంఘ మేర్పరచబడినది.

అధ్యక్షులు సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్య కె. సి. ఐ. ఇ. గాడు.

సభ్యులు

జస్తిను డి. కె. రామారావు, హె. జి. బసవప్ప ఎం. ఎల్. సి. గులామ్ ఆహమ్మద్ కలామి, వి. మాణిక్యనేలు మొదలియారు, బి. నాగప్ప, ర. లక్ష్మణ్ గార్లు

విచారించబడు విషయములు

1 అల్లరులకు 70 మాత్రాకారణములు. 2 ప్రత్యేకకారణములు. 3 అల్లరులనణచుటకు అధికారాలు గావించిన చట్టములు. 4 భేదాభిప్రాయములను తొలగించి వివిధసంఘముల మధ్య పరస్పర స్నేహభావమును కలగజేయుటకు నూచనలు. 5 మేజిస్ట్రేటుగారివలన విచారణజరపబడినపుడు వెలిగినవివరములు యీసంఘమువారికి కేక్తివచన లేకుండ ప్రభుత్వమువారు ప్రజలను గూడ తోడ్పడవలెను.

బట్టలఫ్యాక్టరీ కూలీల దొమ్మి

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 27:—పీర్షాగమువద్ద చాం ద్రోడేబిల్లు కూలీలు 800 మంది గత 2 వ తేదీన సమ్మెచేసిరి. అహమ్మదాబాదు ఫ్యాక్టరీలలోని పనివాండ్ల కిచ్చెడి జీతములనే యివ్వవలయునని వీరికోరిరి. 6 తేదీన వీరు తిరిగి పనిలోచేరిరి. పనిలోచేరిన సమ్మెదారులలో నొకడు తన పై అధికారియగు జమాదారు తమ్ము హింసించుచున్నాడని విన్నవించుకొనెను. మరునాడు సమ్మెదారులలో 100 మంది జమాదారును వెంట తగిలిరి. అతని వెంటనున్న హెడ్ కనిస్టేబిలును ప్రక్కకుత్రోసివేసిరి. జమాదారునకు తీవ్రమైనదెబ్బలుకలిగెను. ఆస్పత్రిలోనున్నాడు. ఈదొమ్మి అల్లరికి కారకులైన 80 మంది అరెస్టుచేయబడిరి.

కాని వీరు తిరిగి బావినుబావి విడుదలచేయబడిరి.

(అ. ప్రేమ)

గ్రామోద్యోగస్థుల స్పెషల్ టెక్స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు ఆర్డరు పంపి వి. పి. పార్శ్వరాజు టెక్స్టుమిషన్వచ్చును.

- (1) గ్రామకరణముల పరిశీలనార్థి మొదటిభాగము (9 దవ కూర్పు) రు 0 12 0
- (2) డిల్ రెండవభాగము (9 దవ కూర్పు). 0 12 0
- (3) గామలెక్కల నమూనాలు (1928 ప్రేంట్) 0 10 0
- (4) గ్రామకరణముల సర్వేపరిశీలన ద్వితీయము (8 దవ కూర్పు) 0 10 0
- (5) గ్రామమునపలుల పరిశీలన ప్రదర్శిని మొదటి భాగము (12 దవ కూర్పు) 1 0 0
- (6) డిల్ రెండవభాగము (10 దవ కూర్పు) 0 6 0
- (7) గ్రామమునపలుల లెక్కల నమూనాలు 0 6 0
- (8) గ్రామకోర్టులఅర్హు 0 8 0
- (9) వర్తమానపుణ్యంత్రి 0 4 0
- (10) ఋణమర్మపదీపిక 0 4 0
- (11) లీలావతీ గణితసారము 0 6 0

పాస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—

విలాసము:—

బాలేమర్తి-లక్ష్మీనరసింహ్యం
బాలేమర్తి, గుంటూరుజిల్లా.

వ. వ. సారాయణ అయ్యరు,
ఇతర వాతావరణాన్ని.

సర్వ పక్ష సమాపేశమునందు పార్థివుచున్న కొందరు నాయకులు

॥ అన్సారిగారు. పర్యవక్ష. సమావేశ. అధ్యక్షులు.

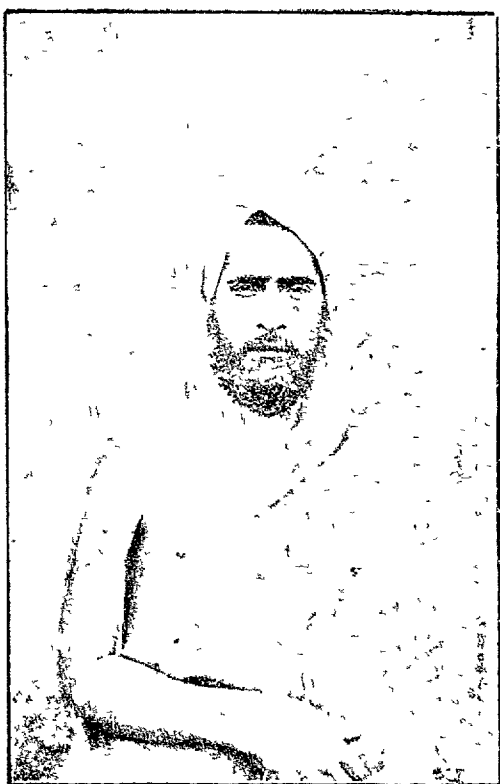
హామి క్యరేషి గారు. సెహూకమిటి సభ్యులు.

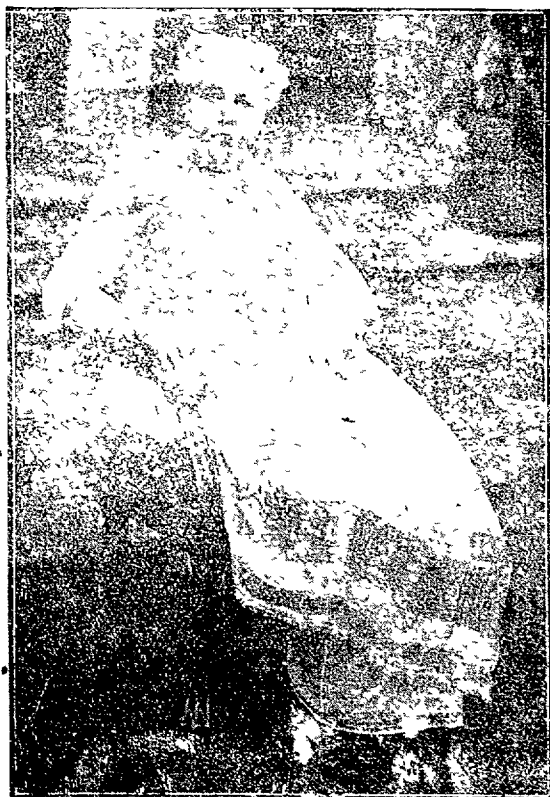
సు బా సు చంద్ర బో సు గారు
నైహూకమిటీ సభ్యులు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు,
నెహ్రూకమిటీ అధ్యక్షులు

సర్దారు షంగర్ సింగుగారు,
నైఝానంఘనభ్యులు.

శ్లో॥ ఆనిభిసంటుగారు,
హోమురూలు నం ఘ ప్రతినిధిగ చర్చయందు
పాల్గొనుచున్నారు.

డా॥ ఎం. ఎస్. ఆనిగారు,
నెహ్రూ కమిటీ సభ్యులు.

కడిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు,
నైహళాకమితీనభ్యులు.

అలా అజపతిరాయిగారు,
సేవూరూసంఘమును అభినందించు తిక్కా,
ముచు ప్రతిపాదించిరి.

మదరాసువార్తలు

కార్పొరేషను కౌన్సిలునభి:—రాబోవు సెప్టెంబరు 4 తేదీని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రివ్యూభవనమున జరుగును.

ఆఫీసునిస్థానమునకు ప్యాసుపోర్టులు:—ఇచ్చుటకు భారతదేశమునందు గల ఆఫీసును ప్రతినిధులకు అధికారముగలదని ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనను వెలుపుచున్నది.

రివైజ్డ్ తపాలా నోటీసు:—ఈ నెల 30 తేదీనాడు ప్రామాణిక పార్కు యగుటచే ఆనాడు నెలపు నినము. అది వారమునాడు ఎట్టిపని జరుగజో ఆనాడును తపాలా ఆఫీసులను ఎట్టిపనియే జరుపబడును.

తపాలా నోటీసు:—పోస్టు స్టేషన్లకు బోవు రిజిస్టరు కాబడవలసింది యుత్తరములు ఈ నెల 31-వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకును రిజిస్టర్డ్ ఆర్టికిల్స్ యీ నెల 30-వ సాయంత్రము 4-30 గంటలకును జనరలు పోస్టాఫీసునందు కట్టివేయవలెను.

మదరాసునందు మరణసంఖ్య:—ఈ నెల 25-వ తేదీలో అంతమున వారమున మద్రాసునందు 50 మంది కలరా వలన 1 రు మృత్యువలన 4 గురు చిన్న మృత్యువారివలన 1 రు కాలా లవాడవలన 1 రు ఎంటరీకు జ్వరమువలన 48 మరణమువలన 28 గురు తదితర జ్వరములవలన మరణించిరి.

స్వామిబిల్ థియేటరులో శాఖ:—స్వామిబిల్ థియేటరులో డిప్యూటీ ఇంజనీరును జీతము లొనగబడని విద్యార్థులను స్వామిబిల్ థియేటరులో శాఖలో తరలించుటకు చేర్చుకొనబడు కమిటీ సీయస్ తనని సిఫారసుచేయుచు చీఫ్ ఇంజనీరుగారు వ్రాసిరిని ఒక ప్రభుత్వ ప్రకటనను వెలుపుచున్నది.

బహిరంగసభ:—ఈ నెల 30-వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు లిలక్ ఘట్టమునందు నౌక బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీమంత్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు యూరపు విషయమున తమ యభిప్రాయములను గురించి యవస్థాపించెదరు. గౌ. బాలి యు. రామరావుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు:—ఈ సంవత్సరము ఎన్నికలు జరుపబడు 10 దివిజనులలోను 6 దివిజనులలో ఎన్నికలు జరిగెను. మిగిలియున్న 4 దివిజనుల గురించి శాసనసభలను జరుపు తేదీ రాబోవు సెప్టెంబరు 8 తేదీకి మార్చబడెను. సెప్టెంబరు 29 తేదీని ఆయాదివిజనులందు ఎన్నికలు జరుపబడును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము
ఈ విషయములగుర్చి విమర్శించుటకుగాను యీ నెల 30-వ తేదీ సాయంత్రము మదిలెపట్టణమునందు పురమండలమున పురపాలకసంఘాధ్యక్షు లగు శ్రీయత శిలం జగన్నాథరావు బాల్కనాగారి అధిపత్యమున మహాసభ జరుగును. నోబిల్ కళాకాలాధ్యక్షులగు రెవరెండు ఎ. బి. బాక్స్టాగారును రెండింటి హామయంతో పు సంగులుగారును తదితరప్రముఖులును ఉపన్యసించును.

చిత్రనళియ నాటకము:—దక్షిణభారతి వర్తక సంఘ నాటకశాఖవారు ఎల్లండి (81-8-28) కుక్రవారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు వత్తవాడ (వాటూకుప్పియేటరు) నాటకశాలలో చిత్రనళియ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. ఆంధ్రనాటక కళాపూర్వ శ్రీయత ముప్పిడి జగ్గరాజు(కాకినాడ) గారు దమయంతి పాత్రను, ఆంధ్రనాటక కళాప్రవీణ శ్రీయత చల్లా లక్ష్మీవరసేంద్రరావు (చికాం, ఎఫ్. వి. ఏ. సి) గారు (చెన్నపురి) సలహాపాత్ర పాత్రను, శ్రీయత కొల్లూరి శివరామమూర్తి (బి.ఏ.) గారు (లాకా లేజి విద్యార్థి) మదేన పాత్రను ధరించెదరు.

లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు కార్యదర్శులు:—గ. వి. సి హెచ్. బాక్ ఎం. ఎల్. సి. సయ్యద్ కాజిద్ సాహెబ్ బహదూర్ ఎం. ఎల్. సి. ఎం. ఎ. మాణిక్యశంకర నాయకర్ ఎం. ఎల్. సి. గార్లు నియమింపబడిరి. (గెజిటు)

మద్రాసు చాంబర్ ఆఫ్ కామెర్స్:—ప్రతినిధిగ ప్రెడెంటు బంటువాడకొగారు మద్రాసు కాపనసభకు ఎన్నికొనబడిరి. (గెజిటు)

రాకపోకలు:—సర్ అలెగ్జాండర్ మాన్ గులగారు దాక్టరు జి. బృహ్మగారును నేటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

కూమనదిలోపడి 12 ఏండ్ల బాలుడు మరణించుట:—మొన్న సాయంత్రము చింతాడిపేటలో చదువుకొనుచున్న 12 ఏండ్ల బాలుడు జగన్నాథకృష్ణసాద్ అనువాడు కూమనదిలోపడి మరణించెను. ఇన్స్పెక్టరు వెస్టువడ్ గారు పంచాయితీజరిపి ప్రమాదవశమున నదిలోపడి బాలుడు మరణించెనని తీర్పుచెప్పిరి.

గవర్నరుగారి రాకపోకలు:—రాబోవు సెప్టెంబరు 1-వ తేదీన మద్రాసు గవర్నరుగారు 2-వ తేదీని ఉదయము ఉదకమండలమున బయలుదేరి 3-వ తేదీ ఉదయము 8-10 గంటలకు మద్రాసు సెంట్రలుస్టేషను చేరుదురు. మద్రాసునుండి తిరిగి సెప్టెంబరు 7-వ తేదీ ఉదయము 6-50 గంటలకు బయలుదేరి 8-వ తేదీ యుదయము గుమారు 11 గంటలకు ఉదకమండలమును చేరెదరు. (గెజిటు)

నీలుసత్యాగ్రహ నాయకుని విడుదల

జెయిలు అధికారుల నన పనిలేదనుట
బరంపురం, ఆగస్టు 28:—ఎస్. సోమయాజులు గారు నీలుసత్యాగ్రహ నాయకుడు గత 15 నెలల నుండి జెయిలునందు శిక్షననుభవింపచున్న సేదయము 9 గంటలవిడుదలయ్యెను. ప్రతికాప్రతినిధి వారిని సందర్శింపగా యిచ్చుట జెయిలుఅధికారులగుర్చి ఏమియు అనుమతన పనిలేదనిరి.

25-వ తేదీన విడుదలైన వేరొక సత్యాగ్రహి రామకృష్ణచెట్టిగారు నేడు పూరియాత్రనుండి తిరిగివచ్చిరి. వీరివపురు కాకినాడ, నీలగిరి, రాజమండ్రి, బెజవాడ పురములు జూచు కొని సెప్టెంబరు 2-వ తేదీనకి మదరాసు చేరుదురు.

రెడ్డిజనసంఘం లగ్న నిధి
గోదావరి మండలమునందు రాయవరము నివాసులను “రెడ్డిరాణి” ప్రతికాధిపతులను, రెడ్డిజనసంఘం కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యులు నగు శ్రీయుతులు మల్లిది సర్ది రెడ్డిగారు మాట్లాడుచున్నారు.

నెల్లూరు, ఆగస్టు 27:—చిత్రూరు జిల్లా నగరసమీపమున గల దామరపాళము వాస్తవ్యులగు మహారాజశ్రీ గుండా రెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారి ఆస్థానమును పురస్కరించుకొని వీరి జనకసోదరులగు ఆగస్టురెడ్డి వెంకటస్వామి రెడ్డిగారిపుత్రుల శివరత్నమ్మగారి వివాహమున కిచ్చుటకు వచ్చిరి. ఈమెను నెల్లూరు వాస్తవ్యులగు రావుసాహెబు అన్నచేవుల గోవిందురెడ్డిగారిపుత్రులగు రామరెడ్డిగారికిచ్చి గతినయిన. నేత్రోత్సవముగ వివాహము గావించబడినది. వివాహసమయమున శాశ్వతమైన సభువు పక్షమున రంగయ్యరెడ్డిగారు ఇరువది రూపాయలును, వరు: పక్షమున గోవిందురెడ్డిగారు ఇరువదిరూపాయలును, రెడ్డిజనసంఘం లగ్న నిధి: చదివించి ఆసొమ్ము నావరమున నిచ్చియున్నారు. వీరిలకు సంఘముతరపున వందనము లర్పించుచు విభూషణ లావణ్యద్రావణము సకలశ్రేయములతో దులదాగవలయునని యాశీర్వదించుచున్నాడను. రెడ్డికులజా తెల్లకును యధాశక్తి లగ్న నిధికి తోడ్పడి రెడ్డి బీదవిద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికితోడ్పడగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాడను.

మద్రాసు సర్జనుజనరలు
మద్రాసులోని హబిస్సుగారు (సర్జనుజనరలు) బిలి చేయబడుటల కర్మలను తే. డబ్ల్యు. డి. మిగాగారు శ్రాత సర్జను జనరలుగా నియమింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. వీరికి వరకు పంజాబులో సిబిఐఐస్పెక్టరులకు ఇనస్పెక్టరుగా ఉండెడి వారు. (అ. (నె.))

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఆగస్టు 29-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు			
రియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనాలి	,, 42 కంబి	ర 12 12 0	18 0 0
నెల్లూరి	,, డిల్	,, 18 8 0	14 0 0
ఫిల్లి	,, డిల్	,, 15 8 0	17 8 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా	1-1	,, 11 0 0 12 0 0
శుభ్రము	,,	,,	18 0 0 22 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కంబులు బస్తా-1-1	ర 205	,,	15 0 0 16 0 0
నెలగలు	,, డిల్	,,	12 14 0 18 0 0
పెసలు	,, డిల్	,,	14 0 0 16 8 0
మినుములు	,, డిల్	,,	14 0 0 17 0 0
ఉపలలు	,, ర 195	,,	11 0 0 11 8 0
3. నూనెపప్పులు			
శుభ్రమునాన కా 1-1	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-1	,,	14 0 0	21 0 0
మినుకా వేరు నెనగకప్పు కా 1-1	,,	55 0 0	56 0 0
చరితోకొట్టిన	,,	45 0 0	50 0 0
వేరు నెనగనూనెగానగ కా 1-1	ర 110-0	మినుకా నూనె	105
అముదము కా 1-1	,,	102 0 0	104 0 0
4. దిల్లరపప్పులు			
చాంతకుపు కా 1-1	,,	102 0 0	104 0 0
కూరకుపు	,,	70 0 0	80 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-1	,,	70 0 0	77 0 0
దనియాలు	,, కా 1-1	84 0 0	88 0 0
గుంటూరుపాముకట్టు వీలిమందు మినుగు 1-1	ర 40,45	,,	,,
కాళవా పిపాయకట్టు	,,	,,	50,55
బెల్లము కా 1-1	ర 28 0 0	,,	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-1	,,	25 12 0	27 0 9
చింతపండు కా 1-1	,,	28 0 0	30 0 0
5. ఇనుము			
కట్టారకం కా 1-1	,,	81 0 0	88 0 0
చదరం	,,	29 0 0	31 0 0
రత్తం	,,	25 0 0	31 0 0
6. నూలు			
నెం 20 బెన్ని సెంహం యాటి	ర	58 2 0	,,
నెం 6 ,, కటారి	,,	5 8 0	,,
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0	,,
నెం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	,,	7 8 0	,,
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	,,	11 12 0	,,
నెం 44 సాంబో	,,	5 15,0	,,
నెం 40 రాకి	,,	10 9 0	,,
నెం 4 బెన్నిమసీడు	,,	4 12 0	,,
7. దూది			
కోందానెట్టు కాకిన 1-1	ర	352 0 0	,,
8. లోహములు			
నెండి 100 కులం 1-1	ర 62 8 10	ర	68 0 0
అంగార కులం 1-1	,,	21 0 0	21 2 0
సవరం 1-1	,,	13 8 3	,,
ఇత్తడి కా 1-1	,,	225 0 0	230 0 0
కాగి కా 1-1	,,	275 0 0	279 0 0
తంగులు			
అరిశెం నెట్టరులందు అరిజర మి. ఎ. ఎ.			
పిపా 1-1 గ్రీలు 200 కి ర 58 0 0			
,, నీలిరం 1 రతి	,,	1 10 6	,,
,, 14 రతులు	,,	1 10 0	,,
,, 28 రతులు	,,	1 9 0	,,
,, 56 రతులు	,,	1 8 6	,,
,, 1 అంచర	,,	1 8 0	,,
కీర్కలు పాన్లుపాన్లు లెడ అనగా (బరికెప్పు)	,,	1 4 0	,,
కాగి 1 కి	,,	1 0 0	,,
కాగి 1 కి	,,	1 2 0	,,

బాలర ఋజుమార్గము

శ్రీ డాక్టరు కట్టమంచి కృష్ణారెడ్డిగారియువన్యాసము

ప్రాసనరు పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు అధ్యక్షత వహించుట

ముత్యాలపేట హైస్కూలు ఆంధ్ర సారస్వత సంఘము

చెన్నపురి ముత్యాలపేట హైస్కూలు విద్యార్థుల ఆంధ్ర సారస్వత సంఘమువారి యజమాన్యమన డాక్టరు కట్టమంచి కృష్ణారెడ్డిగారు విన్నవించి సాయంకాలము బాలర ఋజుమార్గమునుగూర్చి విద్యార్థుల కాంక్షలను అనుసరించిరి. పచ్చయప్ప కళాశాలయందు ప్రాసనరులైన పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు పభ కధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు ఉపన్యాసమును పట్టుకొనిరిగింపినది పశ్చిమ కృష్ణారెడ్డిగారిట్లు ఉపన్యాసించిరి.

ఉపన్యాసము

“వర్తమానకాలమునందు ప్రభుత్వవరణను బడయుచున్న పాఠశాలలలో గలపలకు విద్యావిధాన మెంతయింప భూయిష్టమైనది. బాలయొక్క ఆదర్శమును, విద్యావిధానముయొక్క ఆదర్శమును భిన్నములై యున్నవి. బాలరు ప్రతి తరగతియందును తమకు విధింపబడిన పాఠ్యపుస్తకములను పఠించి పరీక్షలందు ఏ విధమునైనను కృతార్థులగుటయు, ఉపాధ్యాయుల లాభప్రస్థకములందలి విషయములనే చిలకపలుకులవలె బోధించుటయు ప్రస్తుతింప జరుగుచున్నది. ప్రాథమిక స్థుతి పాఠశాలలందు మాత్రమేగాక కళాశాలలయందును విద్యా విధానము బాలర సైత్తికాధికవిజ్ఞానాభివృద్ధుల కేమాత్రమును తోడ్పడకున్నది.” సాధారణముగ పాఠశాలలందుగాని కళాశాలలందుగాని ఏ విద్యార్థి తన పాఠములను చక్కగా నదివి పరీక్షలందు ప్రభువుగ నుత్తీర్ణుడగువాడో అట్టివాడే ఉత్తముడుగను, పదుర్దుగు సెన్నబతుడువాడుగాని అట్టివాడు ప్రపంచాన భవము, లోకజ్ఞానమును కలిగియుండుటలేదు. బాలర తలిదండ్రులు బహుభంగుల పలుకుదురును గుడిచి తమ తనయులకు విద్యగలవనను ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసముపాత్యముకాబోలు తనయులు తలిదండ్రుల కుపయోగపడుటలేదు. అనేకులు ఉన్నతవిద్యలందెల్ల నాటిలేరి గొప్పపట్టుమలబనసియు ఉద్యోగములు లభించుచే జీవనోపాధి లేక అల్లాడుచున్నారు.

సద్గుణాలంబనము

విద్యయే మనజానకు సర్వమునగాదు. విద్యనమించి బాలరు సద్గుణముల నలవరచుకొని ఎరియున్నది. నుగుణపుంజములతో జేరిన నే సువర్ణమునకు తావి యల్పినట్లు విద్య రాజింపుచుగాని కుమార్తనర్తన యైవో విద్యాధికుడైనను అట్టివాని విద్య దుర్వినియోగమౌను. దుష్టచార్మముల వినియోగింపబడు విద్యసంఘమునకంతయు చేటానగుచ్చును. బాల్యమునడియుచుర్యాధుల సాహచర్యమును విస్మించి, దర్శనములను వీడునభ్యాస ములవరచుకొనవలెను.

గాంధిమహాత్ముని జీవితాదర్శము

గాంధిమహాత్ముని తెలియనివా గండకు. వారిజీవితచరిత్రము బాలరకెంతయు నాదర్శపాఠ్యమైయున్నది. వారు విస్తృతమునకు దుష్టపరాచనముచే నట్లు రహస్యమునభక్తులైనదియు, తలిదండ్రులయెదుట ఆస్యతమాడవలయునను భీతితో ఆచరభ్యాసము నెట్లువదిలిపెట్టినదియు వారిజీవితచరిత్రలో ప్రాసియుండిరి. బాల్యముదిగా వారిట్టి సూన్యతాకర్మపాలనా దీక్ష, అపరాధానైయాది ధర్మపార్శ్వముల నలవించియుండినందుననే నేటికిని సత్యాన్వేషణయై వివిధాన్వయకరంపరలకు కొనుగా ఎరిసివచ్చుచున్నది. ప్రకృతిమందు పాఠశాలలు ప్రభుత్వసహాయమును బొందుచున్నందున ప్రభుత్వమువారు వియమించిన తీరున విద్యార్థు లభ్యింపవలయునేగాని, బాలర కనవగు రీతిని ఉచితమున విద్యల గలపుటకు ఉపాధ్యాయుల కెట్టి స్వాతంత్ర్యమును లేకనున్నది. అందుచే నీ విద్యావిధానము నిరుపయోగము; నష్టదాయకము.

మాతృభాషాప్రాధాన్యము

ఇంతకు ముందు ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించు బాలరు మాతృభాషను నిరసించుచు ఆంగ్ల భాషోపన్యాసములయందే శ్రద్ధ వహించుచుండిరి. కొలదికాలమునండి బాలర దృష్టి మార్పుజేంచి మాతృభాషాభిమానము వ్యాప్తించుచున్నది. విద్యార్థులు ఆత్మగౌరవమును ప్రధానముగ నెంచి మాతృభాషాసేవతో నుంకించుటెంతయు ముదానరము. ఆత్మగౌరవమును, స్యభాషాభిమాన ముండినగాని మన మున్నస్థితికి రాజాలము. ఇది లేనిచో బానిసల మయ్యెదము. బాలరగూడ తమ యాత్మగౌరవమును సంరక్షించుకొనవలెను.

బాల భాగవతరు

ఈమె హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస పథవారి యాదరణమున నీ మధ్యనే గక్కిణీ కల్యాణము అను పారికథాకాలక్షేపమును గావించిన యేడేండ్లబాలికయగు చైతన్య. ఈ ప్రథమ స్త్రీ భాగవతరస, హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస పభాధ్యక్షురాలనగు శ్రీమతి యమ్. లక్ష్మీఆమ్మభుయొక్క మనుమరాలు. ఈ చెన్నపురి యాంధ్రసభవారి దసరా యుత్సవముల సందర్భమున చెన్నపురి కార్పొరేషను మొదటి అధ్యక్షులగు కీ! శే! సర్ పిట్టి త్యాగరాజుచెట్టియారూ రీమె మూడవయేట నాట్టుమునకు మెచ్చి యామె కొకరజకపాత్రమును, ఒక నీడేలును యిచ్చియుండిరి. ఈమె నాల్గవయేట పెసభ కుపాధ్యక్షులు ప్రథమ మద్రాసు మంత్రియైన పానగల్లు రాజాగారి మేకొక పెండిగిన్నె నిచ్చియుండిరి. తన యెడవయేట నీ బాలిక విల్లింగ్టన్ ప్రభ్యి గౌరవార్థమై చేయబడిన వింగుపమయమున నాట్టుమాడినది. టాడ్ హంటర్ సతి యామెకు ‘బాల:టి’ యను నామమిడి యెన్నో మిత్రములను పంపెను. ఆవయేట నీమెకు మైసూరు మూడవ యువరాజ్యయొక వీణకు ఇముమతిగా నొసంగెను. ఇప్పుడీమెకు తన యెడవయేట నాతు శ్రీ తాతాపుల్లమ్మగారి ఒకబంగారగొంతును, పరికమున కట్టుచిచ్చిరి. ఈమెకు భగవంతుడు దీర్ఘాయువు, శీలము, గౌరవమున ప్రాప్తించజేయు ను గాక

వికమత్యావశ్యకత

ఆత్మగౌరవ మున గర్వితుల గారారు. తామె యుత్కృష్టులమనియు, తక్కువలవారలు తమకంటె కొలదివార నెడు భేదభావ ముండరాదు. మానవులందఱును పరస్పర సహకార విధానమైత్రితో నెలంగవలెను. వికమత్యము లేనిచో మన మభివృద్ధికి రాజాలము. నేటిబాలరే యికమీదట పౌరులు గాబోయేడినారు. అందుచే ఇచ్చటినుండియే సర్వసమభావమును సమహితత్వమును ఆలవరచుకొనవలసియున్నాడు. ముగ్గు మనకు గలిగిన నైషమ్యములే ప్రవృత్తము మన పరాధీనతను హేతువులైనవి. అంతర్వైమనస్యములు పెచ్చుపెరిగి, పరస్పర స్పర్ధలు విస్తరించుటంతేనీ; వికమత్యములేక చిలిచాయ పరరాజులబానిసలమైతిమి. మన దౌర్బల్యములననే మరచుకొనియుండును, ఆంగ్లేయులను మన రాజ్యము నాక్రమించుకొనజాలిరి.

కుల ద్వేషములను వీడవలెను

అందులన మనము బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణాది కుల నైషమ్యములకు సమయజేకొనవలెను. ఉన్నతి జాతులు అంత్యజాలకు భేదములను పోగొట్టుకొనవలెను. బ్రాహ్మణులని సంకమాత్రమున వారిని ద్వేషింపజనదు. పంచమలనింత వారిని దిగ నాడరాదు. విచ్చూకాకులవారి యభివృద్ధికై సర్వవిధముల తోడ్పడి వారికి సేవజేయులెను.

విద్యార్థులు దేశసేవ

ఏదేశమునదైనను విద్యార్థులే దేశక్షేమమునకు పాటుబడువాడై యున్నాడు. విద్యార్థులు బ్రహ్మచారులు. వారి కెట్టి బాధ్యతలుగాని, జీవితభారముగాని లేదు. వారియంతరాత్మకెయ్యది సత్యమని తోచునో ఆ ద్వానిని ని ని క్షేంకముగ జేయుటకు ఆపకాళి ముగలవారు. విద్యము, తుక్కి, ఈశ్వరు, చీగా మొదలగు దేశములందు విద్యార్థులే దేశమాతమునకు పాటుబడిరి. మన దేశమునందు విద్యార్థులల్లు దేశసేవయందు పాల్గొనకుండుటకు ముఖ్యకారణము ప్రభుత్వమువారు విదేశీయాలు. పరప్రభుత్వ మైనందున వారనేక కట్టుదిట్టము లొనర్చి, విద్యార్థులను శిక్షలపాల్పేయుదురు. అట్లుండినను మొనమొన్న నై మనకమనసు బహిష్కరణవిషయములలో

విద్యార్థులు జూపిన దేశభక్తి, ధైర్యసాహసములు ప్రశంసనీయుములు బాగాలీ సత్యాగ్రహమును విద్యార్థులు గావించిన సేవ సంస్థనీయును అందుచే విద్యార్థులు విద్య నభ్యసించుటయేగాన దేశాభిమానమై, దేశసేవ యొనరించుటయు నావశ్యకము.

భూతదయ - దైవభక్తి

స్వలాభమును వీడి ఆపారముగు భూతదయ, పశ్చాత్తాపములను, గాఢముగు దైవభక్తిని కలిగియుండవలెను. ప్రేమను త్రికరణమిదిగ విశ్వసించి ఏవని జేయబూనినను ఎన్ని యంతరాములు నాటిల్లినను తలపెట్టిన కార్యము సఫలముగాగలదు. పర్యమకారకు, ధర్మతత్విహాసకారకు ప్రాణమును త్యజింపవలసి వచ్చినను నెనుకాడరాదు. ఏనుక్రిస్తుయొక్క జీవితచరిత్ర ఈ నీతినే బోధించుచున్నది. గాంధిమహాత్ముడు సత్యాగ్రహమొనరించి జైలునకరిగి, వివిధ బాధలనందినది కారణముననే. బుద్ధుడు, గాంధిమహాత్ముడు మున్నగు మహనీయులు జేవునిపై భారముంచి, తమ పంకల్యనిధికై పాటుబడినవారు. శ్రద్ధానంద స్వామి ప్రేమమనే నమ్మి తా పంకల్యించిన యుద్వ్యమునపై తన ప్రాణమును నైతము ధారపోసెను. కావున బాలరు విద్యతో పాటు దేశాభిమానమును, సద్గుణములను, ఆత్మగౌరవమును మాతృభాషాభిమానమును, దైవభక్తిని పిన్న నాటనుండియే ఆలవరచుకొనవలెను” అనిరి.

పిరప అధ్యక్షులు పభకు ముగించుచు ఉపన్యాసములు నడిచిన ఆత్మగౌరవము, స్యభాషాభిమానము, దేశాభిమానము, వికమత్యము, దైవభక్తి యను నీ నుగుణములకు సర్వదా యెడబాతుక బాతుక సన్నిర్వహణమై మెలంగవలెననియు, మాతృభాషలకు ప్రస్తుత విశ్వ కలాపరివత్తులందు ప్రధానస్థాన మొసంగబడుటలేదనియు, విద్యార్థులు ఆంగ్లభాషతోపాటు స్యభాషయగు ఆంధ్రమునందు ఉత్తమగ్రంథములజదివి వాక్పాటయను అభివృద్ధిజేసికొన దగుననియు, మాటలయందేగాక అక్షరమునందు తమ పత్వనిరతిని, ధర్మావర్తకిని జల్లడింపవలెననియు జ్ఞానమునకు జాతిమతభేదముగాని స్త్రీపురుషవ్యత్యాసములుగానిలేవుగాన సర్వజనులు విశ్వసభ్యసించి, జ్ఞానపరులై, అభేదభావమునకులై వికమత్యముతో మెలంగవలెననియు, కేవల సారస్వతజ్ఞానమును గడించుటేగాక జీవితమునకు దుపకరించెడి లోకజ్ఞానమును సేకరించుటావశ్యకమనియు, లేనిచో కేవల వాచ్చుజ్ఞానము సూర్యగృహమున దీపములెట్టిసల్లునననియు, జాతిమతభేదముల పాటింపక యుక్తాయుక్తపరిజ్ఞానము కల్గి దేశసేవజేయులెనని యుద్బోధించిరి.

శ్రీగోమా వెంకటస్వామిగుప్తగారు విద్యార్థులకు సత్య, దయా, కౌద్యధైర్య, తుమాది సద్గుణములయొక్క మరూత్వమును బోధించిరి.

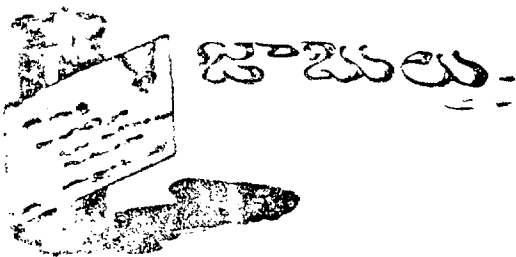
పాఠశాలయందలి ఆంధ్రపండితు లగు శ్రీ నరసింహ్య రావువారు గారు ఉపన్యాసములకు, అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించినపిమ్మట పభ ముగించబడెను.

Advertisement for 'Kamashastanam' (కామశాస్త్రము) featuring a decorative border. Text includes: 'అను 140 పుటల పుస్తకమును చదివిననే పొందగలదు' (You can get it after reading a book of 140 pages), 'పోస్టుఖర్చులు యివ్వవలెను' (Postage charges are to be paid), 'అతంకనిగ్రహ ఛార్జీ, 25, బ్రాడ్వే, మదరాసు.' (No discount, 25, Broadway, Madras).

NOTICE.

Applications are invited from Secondary Grade and Higher Grade Trained, Telugu knowing, Lady teachers for Girls' Schools in Bezwada Municipality. They should reach the Chairman before 20-9-28 stating age, caste, experience and pay required. Bezwada, A. KALESWARA ROW, D 25-8-28. Chairman.

Best Plants & Fresh Seeds !! Salem Mango Grafts Rs.30 per 100 Guava and Pomegranates Rs.6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen, Roses & best coloured Crotons Rs.6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2 each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2. Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to:- S. K. I. ABDUL RAHMAN, Nursery, Salem.

జాబ్బులు

శ్రీ గాంధీ ఖద్దరునిలయము, వశాన

ఈ సంవత్సరములో ఖద్దరు బట్టల విక్రయము. ఈ 2500వకు వశానలో ఖద్దరు ప్రచారకలగు శ్రీ జనార్దనసాహు మారెట్ల అమ్మబడినవి (వశాన ఫిర్యాదాంగ్రెసు కార్యదర్శి)

శ్రీ నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయసంఘము, నరసన్నపేట

తే 24-8-1928 వ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి ఆలయములో శ్రీ నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయసంఘము గూజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ కావ్యశీర్ష బంకు వల్లి మల్లయ్యశాస్త్రిగారి పురాణపాఠిక ఘాతాలక్షేపము జరప జూడెను. భాగవతమందలి గోక్షరనోదారకథ వివరింపబడెను. పాఠికధానంతరమందు శ్రీ శాస్త్రులువారు సభ్యులు కోరినపైన తాల్పివివాహ నిషేధకానను తామంగీకరించుటకుగల ప్రమాణములు సభలో చక్కగా వివరించిరి. ఈ కానను విషయమై బ్రచారముచేయుటకై శ్రీ శాస్త్రిగారు విజయనగరం మొదలైన స్థలములకు వెళ్లుచున్నారు.

[ఒకవిలేఖరి]

ఆంధ్ర బాలవిత్తంతుశరణాలయము—కాకినాడ

ఆంధ్ర బాలవిత్తంతుశరణాలయమునకు వచ్చిన బాలవిత్తంతువుల పాపబాధలు వగైరాలకు తగు ధంతులేనందున కార్యదర్శిగారు దయాద్రవ్యహృదయులను వేడగా యీ క్రిందవివరించిన పెద్దమనుష్యులు సహాయముచేసిన వివరము.

- మ. రా. శ్రీ. దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు, కాకినాడ 20
- జంగారు సత్యనారాయణగారు కాకినాడ 50
- రావుబహదూరు వైండా వెంకటాచలపతిగారు ప్రతినితంతు వివాహమునకు 25
- వి. వెంకటాపుగారు, వక్కల, పార్వతీపురం 5
- వెద్రాడ నుండర శివరావుగారు బి. ఏ. బి. యల్. రాజ మహేంద్రవరం 5
- సి. సీతారామయ్యగారు, బ్యాంకక్లక్కు, రాజమహేంద్రవరం 1
- కె. నాగేశ్వరరావుగారు, ఆంధ్రపత్రిక (ప్రాచైటరు 25

ప్రతి అప్పాస్వామయ్య.

కళావంతుల వైవాహికవర్ధనసంఘము

సావితము 1925 సం॥ రం, భీమవరం

ఆంధ్రదేశమున ఈ సంఘములో యుక్తవయస్కువచ్చిన వీరబాలికలను నీతిబాహ్యమున వ్యభిచార పుడుదుర్వృత్తిలో దింపకుండ మాన్పి యీ సంఘమువ్యాపార ధనసహాయము చేసి వివాహములు జేయుచుంటున్న సీ సంఘాధ్యక్షమైనను, ఇంత వరకు నట్టి పదుపాదులు పూర్తిగా కల్పింపలేదున్నారు. యీ సంఘమునకు వచ్చు విరాళములపై వచ్చు వడ్డీయే ఖర్చుపెట్టి షరతు నను నియమము యిందులకు కారణము. ఇప్పటివరకు నిత్యయున్న స్వల్పమైన మూలధనముపై వచ్చు వడ్డీ ఆదాయము జహా వర్తించు. ఐనను ఆంధ్రదేశమునండి వీరబాలికల తల్లి తండ్రులనుండి వచ్చు దరఖాస్తులన్నిటికి ఏ స్వల్పముగనోసహాయము చేయుచున్నారు. యీనెల 18 వ తేదీన భీమవరం తాలూకా ఆకిపేట గ్రామ కాపరస్థులు చిత్రజల్లు చిన్న నుబ్బయ్యగారు కడుబీదవాస్తవము తన సోదరిని హేయమున వ్యభిచార రూపమున బడవేయక వివాహము గావించెననియు తనసహాయము చేయవలసినదనియు కోరుచు యీ సంఘమువారికి దరఖాస్తు పంపుటచే యీ సంఘసభ్యులు 13-8-28 తేదీ శనివారం 4 గంటలకు సమావేశమై యీ వీర వివాహమునకు రు 40-0-0 నలుబదిరూప్యము మంజూరుచేసి తమయూదార్యముజూపి సహాయ మొసంగినందులకు యీ సంఘమువారికి నా వందనములు చెల్లుచున్నాను. యింతవరకు యీ గ్రామ స్వస్థులజాల విరాళములందనే ఆధారపడినట్లే తెలియుచున్నది. కావున స్వసాంఘీయములు, సంఘ సంస్కరణాభిమానులును దేశాభిమానులును, ఈ ఉద్యమమునకు సర్వవిధముల సహాయ మొనర్చుననెని మిక్కిలి ప్రార్థించు చున్నాడను. ఈ సంఘముయొక్క పురోభివృద్ధికి భగవంతు డాకీర్యంతుగాత.

మద్దెల సత్యనారాయణమూర్తి

మిక్కిలి మేలైన సీమకమలములను

నేరుగా ఉత్పత్తి స్థానము నుండి తెప్పించుటవలన ధరలుసరసము.

ముఖ్యముగా ఆంధ్రులు సీమకమలములకై వుద్రాడు, బొంబాయి కలకత్తా మున్నగు మాన్యపరేశములకు పోవుచున్నారు. మేము ఆనేకల కోరిక ననుసరించి మాకార్యస్థానమున రాజమహేంద్రవరమునందు స్థాపించిరిమి.

సీమకమలములు

నిలములు, వేదూర్యములు మొదలగు నవరత్నములకూడ తెప్పించి, వ్యాపారము చేయుచున్నాము.

ప్రాతనగలలో నాంతు వజ్రములు, తవ్వలు, సంచితవ్యములు, కంపులు మొదలగు వాటిని కొనెదము.

సీమకమలములందు లేక ఇతర రత్నములందు యేవగకావలసినను ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తయారుచేసిపంపెదము.

ఒకడభా నేరులోవచ్చిన అన్నియు విశేషముగను.

V.M.S. SHAIK MOHAMED & Co.
Diamond & Precious Stones
Merchants & Jewellers.
RAJAHMUNDY.

వి. ఎమ్. ఎస్. షేక్ మహమ్మదు అండు కో,

సీమకమలములు నగలవర్తకులు, రాజమండ్రి.

నవరణ

నంద్యాల:—ఈ గ్రామమునకు కలరా వ్యాధిచే బాధితులగు, క్రజల పోకర్యమునకై పలువురిచే నియమి పబడిన డాక్టర్లు పనిచేయుటలో, వాణిజ్యసంఘమువారు ఎల్ యం ఆండ్ యన్. అను డాక్టరు పి. వెంకటనారాయణగారిని, వేతనముపై నియమించినది వాస్తవమే కాని, శీమనాత్రము, ఎల్. ఎం. పి. యగు డాక్టరు రంగారావులవారిని వేతనముపై నియమించియుండలేదు

ఒక విలేఖరి డాక్టరు రంగారావులవారిని శీమ నియమించినట్లు యీ నెల 25 తేదీన ఆంధ్రపత్రికకు వార్తనపేయుచున్నారు. శ్రీ చిత రంగారావుగారు నా మిత్రులగుచేత తాను వ్యాధిపీడులగు వారి యిండ్లకడకుపోయి వారికి చికిత్సలు చేయుచుండిరే కాని నావలన వేతనముపుచ్చుకొని పనిచేసి యుండలేదు. యీనా ప్రయత్నమునకు తోడుగ తాలూకా బోర్డు ప్రెజిడెంటుగారగు శ్రీయూత రామసుబ్బరెడ్డిగారు, తమ స్వంతమేటాగను డాక్టరుగారు రోగులయిండ్లకు పోవు పోకర్యమునకై యోసంగిరి.

నెగరకంటి గురప్ప శైట్టి,

నంద్యాల మునిసిపల్ కాన్సిలర్

శ్రీ అఖండభజన అను తారక మహా

మస్త్రముగు భగవన్నామ జపయజ్ఞము

శ్రీమచ్చెన్నపురం యేవగగవినిధియందు నెలకొని యుండు శ్రీమదంతరంగ వెంకటేశ్వర పేరమాళ్లు సన్నధియందు ఈ 1928-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల 26-వ తేదీ ఆదివారము పురయం 5 1/2 గంటలకు అఖిలభక్తకోట్టలనల శ్రీరామచర బ్రహ్మశామ జపయజ్ఞము అనగా రఘుపతిరాఘవ రాజారాం పతికపావనీతారామ అను భారత మహామస్త్రమును అఖండ భజనా రూపముగా జపయజ్ఞమువారంభించి ఐదు అహారాత్రములు జరిపించి సదరు ఆమనెల 15-వ తేదీ శుక్రవారం పురయం సరిపూర్ణముగావించి వెంటనే సాధు సమారాధనము జరిపించుటకై సకలమైన భగవద్భక్త శిరోమణులందరకు వరమానందముతో విజయముజేసి పై జెప్పిన ఐదు దినములును దివారాత్రములు నెడతెగక జపయజ్ఞమును సాంగముగాజరిపించి “యజ్ఞానాం జపయజ్ఞోస్థి” యను శ్రీ భగవద్గీతా వాక్యప్రకారము సకల యజ్ఞములలో భగవత్ స్వరూపమైన ఈభవన్నామజపయజ్ఞమును పరిపూర్తిగావించి శ్రీజానకీకాంతుని సంపూర్ణకృపకు పాత్రులగుదురని మిగుల విషయముతో ప్రార్థించుచున్నాము.

పాండురంగ భక్తవత్సల భక్తజననభవారు

గృహము మార్చుట

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్మోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు “రెడ్ వింగు” బంగళాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చెదరని యందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

నిర్దంతీయమునందు తెలుగుప్రాముఖ్యత

భారతదేశము మన స్వప్రయత్నములమున నై శేషిమి, ఆద్యప్రయత్నమునై శేషిమి, ఆర్షివిషయములందును అధికృతశేషి గడించుచున్నది. నాగరికత ప్రబలి నలుముఖములనుండి నూతన పరిసిక్తులు బుట్టివచ్చుచున్నవి. తి. తి. మూలమున సహచారములు తెలుసుకొనుటే మొదట మనకెంతో ఆకర్షణముగ నుండెడిది. అతితరి తింతిపహాయము లేకనే ఎన్ని నేలమైళ్ల దూరమునందలి సంతతులనైనను, అతిశ్యేలోన, నకుపుగాను, స్వప్రయత్నమున తెలుసుకొనుటకు తయారుచేయబడిన యానూతన నిర్దంతీయము (Radio or wireless) కనిపెట్టిన పురుషపుంగవుని విజ్ఞానమును వేనోళ్ల కొనియాడక తగ్గదు

ఇటీవలే ఇండియాలో బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారు బొంబాయియందును, కల త్రాయందును రెండు కార్యాలయములను నెలకొలిపి విజ్ఞానమును నలుముఖములా వెంజల్లుచున్నట్లుల మనకందరకూ తెలిసినవిషయమే. ఈ కార్యాలయములు రెండురకములు. 1. వినిపించు కార్యాలయములు (Despatching Institutions) 2. వినిపించు కార్యాలయములు (Receiving Institutions) ఈ యిరుకార్యాలయములవారకు మొదట గవన్న మెంటుకు వారిముడుపు చెల్లించుచు అని నెలకొల్పి అధికారములేదు. యేది యెటులున్నను యిప్పటికన్న కార్యాలయములలో దీనిపాచింగ్ కంటే రిసీవింగ్ తక్కువ మిక్కిలి తక్కువగాయున్నది. కారణము మన పురానీనతయే అని చెప్పక తప్పదు. యేమాత్రపు పున్నామతో పనిచేసినప్పటికి యీసరికి యిండియాలో రిసీవింగ్, దీనిపాచింగ్, కార్యాలయములు సమాన సంఖ్యతో నెలకొల్పబడియుండెడిన. ఇదియు నొకవిధముగు భారతాభివృద్ధికి మాగ్గ మేకదా

ప్రస్తుతము ఖరగపురం ఆంధ్రజనసంఘమువారు యీవిషయమై కలకత్తాలోనున్న ఇండియన్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారితో సంప్రతించుచున్నాడు. యింగ్లీషు, ఉరుదు, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీ మొదలగు భాషలలోనే పుస్తకాధ్యయములు, పాటలు, నాటకములు, వినిపించుచుండిరిగాని ఒక్క నాడైనను తెలుగులో వినిపించుట లేదని చెప్పటకు సిగ్గుగా యున్నది. కారణము ప్రయత్నలోపమున ప్రతివారికిని తెలియకపోదు. అందుచే తెలుగునకు సహితము ప్రాముఖ్యత యిచ్చుచు క్రతిదినము మీ ప్రోగ్రామ్లో కొంతకాలము దీనికి నిర్ణయించుమని కోరగా మాకన్ని భాషలవారకు నొకటేయియు, అన్ని భాషలలోను వినిపించి అభివృద్ధికొందుటయే మాపున్న తాదర్శమునియు వారు తెలియజేసిరి. ఇంకను యేయేవరకులపై వారవచ్చి వినిపించుదురో గూడ తెలియజేయమని కోరిరి.

గాన యందులో యుత్సాహమున్న ప్రతివారును కలకత్తా బొంబాయిలలో నున్న బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారిలకు ప్రత్యేకముగ వ్రాసిగాని లేక ఖర్చుపూర్వోనున్న ఆంధ్రజనసంఘపు కార్యదర్శిగారికి వ్రాసిగాని తెలుసుకొని ఆంధ్రులలో యింతటి మహనీయులగులరా యని సంశయించుచున్న సంశయ మనశ్శుల నిస్సంశయమొనర్చి యానూతన రేడియో కార్యాలయమువ్యాపార తమ విజ్ఞానమును నెల్లడిపరచుచు ఆంధ్రులకు తమ నిజవ్యక్తిత్వమును నిరర్థమొనరించుకొనటకు ప్రయత్నింతురుగాక!

కాంచనపల్లి వెంకటరంగారావు,
ఆంధ్రజనసంఘ సభ్యుడు, ఖరగపూర్.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3108

ఆంధ్రజనసంఘము - ఖరగపురము

ప్రథమ రాష్ట్రేతరాంధ్రమహాసభ

సాంఘిక సంస్థలకు విజ్ఞాపనము

ఎంక విహార ఉత్సాహ ఆస్వాదము సంయుక్త మధ్యరాష్ట్ర వా సాంఘికలను సమావేశము చేయవలెనని యీ వత్సరము దేశం బరు మాసములో ఖరగపురమున రాష్ట్రేతరాంధ్రుల ప్రథమ మహాసభను నిర్వహించునను గావించ నుద్దేశించుట మీకు నూతన విషయముకాదు.

తదివ్యయమై 18-5-28 వ తేదీన ఆంధ్ర కృత్రికలోను 24-5-28 వ తేదీన తెలుగు కృత్రికలోను ఆంధ్ర మహాజనల కల్ల తెలియుటకు గాను ప్రకటించబడినది. మారదేశమున్న బెహరను, బరోడా, సిన్ధు, కలకత్తా, జమ్మవద్ పురము, శాగపురము, రంగూరు మొదలగు ప్రాంతములనుండి సానుభూతిగల ఉత్తరములు వచ్చుచున్న యిప్పటికి మూడుమాసము లతిక్రమించి పక్ష సానిక సోపరి సంస్థలవద్దనుంచి ఏవిధమైన జవాబు లేక పోయినందులకు మిక్కిలి చింతించుచు సానిక సంస్థలైన శ్రీ ఆంధ్ర యువజనసంఘము, తెలగజనసంఘము, తెలు ఆఫ్ టెంగాలు, మెరీహోములకు ప్రత్యేక విజ్ఞాపనము గావించుచున్నాము.

“సాధరణారా!” భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము భారతీయుల చేతిలోనేయున్నది. అది ఒకరు మనకిచ్చినదిగాదు మన మొకరివద్దనుంచి పుచ్చుకొనేదికాదు” అని గాంధీమహాత్ముడు తెలిపినట్లు మనముభివృద్ధి అధికముగ నైన నేమి నైతికముగ నైన నేమి సాంఘికముగ నైన నేమి పర స్పర సహకారము వలన ను వికమత్వములననే పొందగలము. రైల్వే ఆధికారుల వలనను మిల్లు ఆధికారులవలనను, ‘తెలిగివోయి’ అని పిలువబడి అతివీరముగ చూడబడుచున్న మన ఆత్మగౌరవమును కాపాడు కొనుటకు మత కలహములకు లోనైన ఖరగపురమున అంతఃకలహములను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములకు నిబ్బిపొందించి మనమందరము వికమత్వముతో మొలగుట మంచిది.

సంఘభావమే జలము. పిపిలికాః బ్రహ్మచర్యంతము సంఘీభావముతో వారివారి పనులను గావించుట భగవద్దేశ్యము కార్మికుల మగు మనకు దీని యాదర్శము దినదినావలోకమై యున్నది. బండికి గట్టిన రెండెట్లు పరిగాబోవక ఒకటిలో గాడికి వచ్చినప్పుడు బండి యెటులు నడచునో మనకు విశదమే. కావున ఆస్యోన్యమైత్రిని బొందుటయే మానవలక్షణము. భగవంతుని సృష్టియందగ్రగణ్యులై జ్ఞానసంపాదితులై పరిల్లుచున్న మానవజాతియందీ లక్షణము ముతంత యుండవలయును. ప్రపంచమునందంతటను వివిధసంఘము లేర్పడుచున్నవి. అట్టి సంఘములు దేశోద్ధరణముకై నను గావచ్చును. కార్మికోద్ధరణముకై నను గావచ్చును. మతోద్ధరణముకై నను గావచ్చును. లేదా, స్వజాత్యుద్ధరణముకై నను గావచ్చును. సర్వకార్యములు సంఘీభావమువలన సానుకూలమగుచున్నవి. కావున సంఘమున కసాధ్యమేదియుం గానబడదు. తృణానేకము లొకటిగా జేర్చబడినపు డది మదగజమును బంధించుటలేదా!

పిటిని గుర్తించియెనను పై సంఘములు వెంటనే తోడ్పడి ఆహ్వానసంఘమున జేరటకు వెనుదీయరని నమ్ముచున్నాము మిరందరు తోడ్పడినవో వైసభిలోపాటు.

రాష్ట్రేతర ఆదిమరాష్ట్ర మహాసభ

ను కూడా జనన నుద్దేశించి యున్నాము. ఇప్పటివరకు యీదిగున పేర్కొనినవార ఆధ్యక్షపదవికి నూచించబడినారు. 1 శ్రీయుతులు ప్రాధేపతి సి. వి. రామకృష్ణ (కలకత్తా) 2 శంకరశాస్త్రి పర్మగారు (బొంబాయి, తెలగ సమాచార సంసాపకులు) 3. వి. వి. గిరిగారు (బరంపురము) 4. కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు (గుంటూరు) 5. కాశీశాస్త్రిని వాగ్దేవరావు పంతులుగారు (ఆంధ్రపత్రికాధిపతులు)

ఈసభలతో పాటు ఖరగపుర తెలగ జనసంఘము తెలగమహాసభను గావించ నుద్దేశించిన చాలబాగుండెడిది. అనేక సభలను ఒక్కమారు గావించుటవలన ఖర్చులు కూడినప్పుడు, అన్యప్రదేశుల వారికి రాకపోకలసదుపాయము చేయవలగలదు

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులు తెలిపినట్లు ఈసభలను కలకత్తా కాలగ్రహునకు 2, ౪ దినములు ముందుగనో తర్వాతనో జరుపుట జరుగును.

వివిధ సంఘములుగా ఏర్పడినను మనమందరము ఆంధ్రులమని మరువక మీమీ యభిప్రాయములను ఉత్తరమాలముగ గాని పత్రికాముఖమునగాని వెల్లడిచేసి ఆంధ్రాభివృద్ధికై పలయు కృషి జేసెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఎ. లక్ష్మీరాజునాయుడు.

నిర్వాహకార్యదర్శి.

రాజమహేంద్రవరము మునిసిపాలిటీ

6వ వార్డులోని ఎన్నికదారులకు

నాశము కృష్ణారావు చేయువిజ్ఞాపనము

మహాశయులారా! మనపురమునందలి 6వ వార్డు కాన్సిలరుపదవి కొలదికిన ములలో ఖాళీకానన్నది. ఆపదవికి నేనొక అభ్యర్థిని మీ సాయ వశేషించి నిలువదలచివాడను.

బాల్యమునందీయు నేను ప్రజాసేవకార్యములందు పాల్గొనుచు దేశభక్తిదయనునకు వాక్తరికొలది పాటుపడుచున్నాను.

నుమారు 80 వత్సరములక్రింద మనపురమున నేను ‘శ్రీ గౌరీమీ గ్రంథాలయము’ స్థాపించి దానియభివృద్ధికై శాస్త్రాధ్యాపనధనముల ధారవోయుచున్నాను. ఆ గ్రంథాలయ మిప్పుడు మనరాజధానియందలి ఆంధ్రగ్రంథాలయము లన్నిటిలో అగ్రగణ్యమై ఆలరారుచున్నది.

చిరకాలముక్రింద ఈపురమున నేను అన్నదాన సమాజమును స్థాపించి, కొన్ని వత్సరములు నడపి, దీనజనసేవలకు నకు తోడ్పడి యున్నాను.

కొన్ని వత్సరములక్రింద ఈపురమున నేను ‘మానవసేవ’ అను సచిత్ర మాసపత్రికను నెలకొలిపి, 6 వత్సరములు నిర్వహించి భాషాసేవ గావించివాను.

శ్రీలబహుమాన పరీక్షలు అనుపేర కొన్ని వత్సరములు పరీక్షలుజరిపి శ్రీవిద్య ప్రోత్సహించివాను.

మనదేశమున అసహాయోద్యమము వ్యాపించి ప్రబలి యున్న దినములలో ఈ పట్టణమునందలి కాంగ్రెసు సంఘము నకు ఒకవత్సరము నేను ప్రధాన కార్యదర్శిని వాయొపిన కొలది దేశసేవ గావించియున్నాను.

వాక్విత్వమునకు మెచ్చి సికందరాచార్యులందలి వైశ్య ప్రమాఖ్యులు నన్ను అచ్చటికి ఆహ్వానించి, ఒకమహాసభ గావించి వాకు ‘మధురకవి’ అనుపిరుదు నొసంగి సమ్మానించివారు.

కడచినవత్సరము ఏలూరుపురమున జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభలో గ్రంథాలయమహాసభకు నన్ను అధ్యక్షునిగ నియమించి గౌరవించియున్నారు.

మిత్రులు ఈపురమునందలి ప్రార్థనసమాజము సంఘసంస్కరణసమాజము మున్నగు అనేక సంస్థలకు కొంతకాలము నేను అధ్యక్షుడుగనో కార్యదర్శిగనో యుండి, యథాశక్తిని తోడ్కొనిపోయినను పాటు పడియున్నాను.

కావున వాయొగ్యతాయొగ్యతలను తాము బాగుగ వాలోచించి, నే నీపదవికి అర్హుడనని మీ నిర్మలాంతఃకరణము నకు తోచినవో, నన్ను పదవికి నియమించి వాసేవల స్వీకరించెదరు గాక యని వినయపూర్వకముగ వేడుకొనుచున్నాడను.

ఈసందర్భమున తమకు ఈక్రిందివిషయముల నివేదించు కొనుటకు అనుజ్ఞ గోరుచున్నాను.

ప్రస్తుతము మన పురపాలక సంఘమును కలవరకలచుచున్న వివిధపక్షములలో నేను ఏపక్షమునకు చెందినవాడను కాననియు, ఇకముందు గూడ ఏపక్షమునను చేరక, పురజనల ప్రేమలభ్యములనె లక్ష్యమునం దుంచి, ఈశ్వరుడు వాయంత రాత్రికు యుక్త మని తోపించినవిధమున వర్తించువాడననియు మనవి చేయుచున్నాను.

ఈశ్వరానుగ్రహమునను మీ సహాయముచేతను ఈ పదవిని బడయు భాగ్యము వాకు లభించినయెడల, నేను కాన్సిలరుగ నున్నంతకాలమును మనపట్టాపారిశుద్ధ్యమునకును పురజనల శ్రేయమునకును నిరంతరము వాక్తరికొలది పాటుపడుచు, మీయందరి యాదరమునకు పాత్రుడనగువాడనని మనవి చేయుచున్నాడను.

ఇట్లు విన్నవించు ప్రజాసేవకుడు, నాశము కృష్ణారావు.

రీసెటిల్ మెంటు

కృష్ణా, వడమర గోదావరి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాల రీసెటిల్ మెంటునుగూర్చి నైవర్త సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు వ్రాసిన రిపోర్టుమీద ఇంతవరకు వ్రాయబడిన విమర్శన వ్యాసములన్నీటిని ఒకపాత్రముగా బ్రయోగించి పెయూడు జిల్లాలలోని ప్రతిగ్రామ వాస్తవ్యులకు ఉచితముగానో లేక వెలతో అందునట్లు ఏర్పాటు చేయవలయునని ఆంధ్రకేసరి శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులువారిని గోరుచున్నాడు.

* * *

నైవర్తకుమిటీ రిపోర్టు

“నైవర్తా కమిటీ రిపోర్టును ఇంగ్లీషు, తెలుగుభాషలలో బుద్ధక రూపముగా బ్రయోగించి ఆంధ్రదేశములోని ఇంగ్లీషు తెలుగు భాషావరిచయు లుండటికిని ఉచితముగానో లేక వెలతో దొరకునట్లు చేయవలయునని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిని గోరుచున్నాడు.

(దేశ సేవకుడు.)

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ ఆమ్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్లేట్ సెటిల్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి గేట్ స్ట్రీట్ మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు విందినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది. (4617) యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్లు. చెవేరి, మదరాసు.

ఉచితము. ఉచితము. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్లు. చెవేరి, మదరాసు.

ఉచితము. ఉచితము. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్లు. చెవేరి, మదరాసు.

Complex block containing an image of a book titled 'నా అనుభవ శాస్త్రీయ శరీర వ్యాయామ వ్యవస్థ' and text describing its benefits for health and vitality.

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాయామ విషయములు పూర్తిగాచర్చింపబడినవి. ఇందువాయొక్తము, శాశ్వతమయొక్తము, పెక్కువదలలను కూచించుచుండునట్లును బుగూడకలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితరని శాస్త్రాయామవద్దలి మీ ఉదాగుగ బోధపడ గలదు.

ఈ గ్రంథమునందు శరీర వ్యాయామమున క్రియ కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రు. 2-0 రెండవాయిల వంపిరేని యీ గ్రంథము వెంటనే వంతునును. దీని మీదను యాత్రయందు నిష్కలయముగ మార్కులలిగి తీరును. ఈసమయము బోగొట్టుకొనకండి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే రేఖను వ్రాయుడు. దీనిజదిది ఆయురారోగ్య బలముననుభవించురు వాక ప్రాధేపతి యం. వి. కృష్ణారావు అధిక భారతీయ కేసి వ్యాపకముగార్దర్శి, బొంబాయి, ఆంధ్రకాంగ్రెసు. (విడి)

నమ్మకమైనవి 8928 భద్రమయినది

Complex block containing an image of a safe or cabinet with the text 'REAC & SONS' and 'MADE IN INDIA'.

చదువుగు పెద్ద అప్పయ్య కెట్టి అందు నన్ను 77, వారాహం మొదలి 26, మృతాను

సువర్ణ సుందరరసము సమావేశమునకు జరిగి 31 31 నెలవారి నుందరకాష్ట్రారితే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సమావేశములైనను గుడుర్చును. ఇకాశక్తు అనవసరము. 50 ముత్రులర్చ. 5/ వాడువిధము మందుతో వంతును. 2126 కి అర్చరసాయనశాల, ముక్కాపల్లి, కృష్ణా.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ ఇందు దాక్తుర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాష్ట్రగారిచే సమస్తాయోగ్య దామధములు రయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోరినవో పి. పి. గ వంతును. కేట లాగు ఉచితము. 2046 (క. నెం 3)

“పాలినిన్ నెగరొగ ద్రావకము”

సెగరొగమునకు, లుకోరియాకు శాస్త్రోక్తమైనట్టి, అమోఘమైన నివారిణి. 5 దినములలో భయంకరమైన ఈ వ్యాధికి గల చిక్కులన్నిటిని శాశ్వతముగా కుదుర్చును. గొప్పగా శిఘ్రార్పచేయబడి, వైద్యులచే అమితముగా ఉపయోగించబడుచున్నది.

1. ఒకేమోతాదువలన తక్షణమే గుణము గలుగును.
2. 12 గంటలలోగా ప్రావము నిలుచును.
3. 5 దినములలో శాశ్వతముగాను అద్భుతముగాను కుదురును.

ఒకడళా వాడిన దానియందు గల ఇంద్రజాలమునంటి గుణమువలన మీకు తృప్తిగలుగును.

16 మోతాదులు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 3/-
తపాలాఖర్చు రు 0-7-0 ప్రత్యేకముగా
కల్పించవలెను. 5078

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ త్రావకము అంగ భాషలోనే వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

ది సేషనల్ యిండియన్ లైఫ్

యిన్స్యూరెన్సు కంపెని

మా సేజింగు ఏజెంటువారికి

మా కంపెనీలో వార్షిక పాలసీ నెం 16719 కు మీద శాసన గల హక్కును పూర్తిపరిష్కారమునకుగానె బెజవాడ చీఫ్ ఏజెంటు, టి. వి. రాఘవయ్యపంతులుగారివారూ, బెజవాడ యిండియన్ లైఫ్ షాంకు నెం. సి. 008896 కు గల రు 1000 ల చెక్కున శాసన యిప్పించి శాసన సంతోష పూర్వకముగా తీసుకొంటిని. వాహక్కు పరిష్కారములో నే నెట్టికట్టమను పొందలేదు. మరియు యీ కంపెని అందరికి సహాయకారి యని చెప్పటలో నా కెట్టిపంజరమున లేదు.

నా సోదరులు, తమ భర్తలకు ఒత్తిడిచేసి, శిష్టు కాలములో దెబ్బయిచ్చి యీ కంపెనీ యిన్స్యూరెన్స్ చేయించుకొనబడు నేను వారలను ప్రోత్సహిస్తున్నాను. వార్షిక పాలసీని గల హక్కును స్వీకార పరిష్కరించి నందులకు కంపెనీవారికి ఆశీర్వాదములైన నందనము లర్పించుచున్నాను.

శ్రీమంతుల టి. జి. రామయ్యగారి భార్య కంభం పాటి భ్రమరాంబ, వారు ఆని పున్నది.

28-7-28

గార్లం టి

నచ్చని యెడల సొమ్ము వాషసుయ్యబడును

చేతి కెమెరా

అతాత్తుగా అనుకొనవలెననే ఫోటోలు తీయుట కనుకూలమైనది. చంటిబిడ్డమైనను 1/4 పైజాలో చక్కని ఫోటోలు తీయగలుగును. వెల 1 కి రు 3/- పోస్టుఖర్చులు రు 0-12-0.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయుము.

P. Malukchand Misra,
Madar Gate,
Aligarh.

నైమను సంఘ ప్రశ్న

మద్రాసు కౌన్సిలులో పునఃస్మరణ
అధ్యక్షుని నిర్ణయము దెలియలేదు

సయిమును సంఘమునకు తోడ్పడుచున్న మద్రాసు శాసనసభలోని తిరిగి ఉపపాఠశాలబోధు శిష్యులను గురించి ఎన్. పత్తయ్యగారు పంపిన ప్రశ్నలకు యీ క్రిందివిధముగా శాసనసభా కార్యదర్శిగారు ఈ నెల 25 తేదీన జవాబు నొసంగుచు నొక జాబును పంపిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

1. ఉపపాదనలు (వేతన పెట్టుబడికముందు పట్టుబడు తెలియజేసిరా? ఉ|| అవును. అనేకసార్లు తెలియ జేయబడినది.
2. ఈ ఉపపాదనలను ప్రవేశ పెట్టుటకు అధ్యక్షుడు అంగీకరించెనా? లేక అధ్యక్షుని యంగీకారమున అడిగి దానిని బదిలీరా? ఉ|| ఈ ఉపపాదనలను విషయమున అధ్యక్షుడికి ఎట్టి యుత్తరములను గావింపలేదు.
3. ఈ ఉపపాదన గురించి అధ్యక్షుని యంగీకారము జారబడినది. గాని ఇంకాను బదిలీయలేదు. నె 2 రు ఉపపాదన గురించి డి. సి. కి. పం. బం. డి. చి. న ప్రభుత్వ వ్యోగియొక్కయ, శాసనసభాధ్యక్షుని యొక్కయ సమ్మతి యీ ఆఫీసున కిప్పటికి చేరలేదు.
3. ఈ ఉపపాదనలను నోటిసును మీరే యిచ్చిరా? ఉ. మద్రాసు శాసనసభా పదతి 24 ఎ. ప్రకారము యీ దిగువ ఉపపాదనల విషయమున నోటిసు యివ్వబడినది అని నోటిసునందే గలను.

నైమనుసంఘ విద్యోగసంఘము

- 1 గౌ. సర్ శార్మక మాజీరి వ్యాఖ్యగారు ఈ క్రింది యుపపాదనలు గావించెదరు.
“నైమను సంఘముతో కలసి యోచించుటకు నైమను గారు తమ యంత్రమును గావించిన నిర్ణయముల ప్రకారము యీ సభవారు 7 నుకు పట్టులు గల తమత్రాసిని సంఘము నెన్నుకొనుచున్నారు.”
- ఎన్. ఎస్. దొరైరాజుగారి క్రింది యుపపాదనలు గావించెదరు.
“ఈ రాష్ట్రమున వివిధస్థలములయొక్కయు వివిధ ప్రజలయొక్కయు ప్రతినిధులగు యీ క్రింది ఏడుగురుగల యొక సంఘమును పంజాబు సంఘసభ్యత్వముతో నైమను సంఘమునకు సహాయమును గావించుటకు యీ శాసనసభవారు ఎన్నుకొనుచున్నారు.”

సభ్యులు. 1 మహమ్మద్ స్కామ్మర్ గారు 2 ఎన్. ఆర్. పదనామ ఉడయార్ గారు, 3 స్వామిపానానందంగారు, 4 కే. గారు, 5 సర్ ఎ. పి. పాల్ గారు, 6 డి. బి. ఎన్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు, 7 ఎన్. ఎ. దొరైరాజుగారు, (ప్రతిపాదకుడు.)

న వ ర ణ

రావుసాహెబ్ ఆర్. శ్రీనివాసగారి సవరణ మీది యుపపాదనలను స్వామి సహజానందంగారి పేరునకు మార్గ సిక్రిండివారి పేరులలో నెవరిదైన నుండవలెను.

రా. బ. ఆర్. శ్రీనివాసగారు, ఎన్. శివరాజుగారు వి. వి. మునిస్వామి పిల్లగారు, రా. సా. ఎల్. సి. గురుస్వామి.

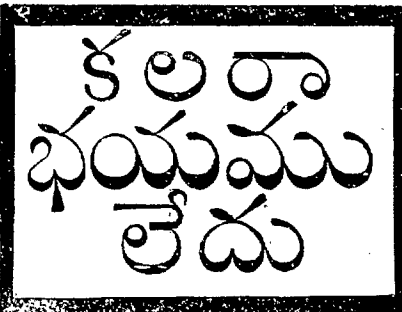
తిరస్కరింపబడిన ప్రశ్నలు

- ఎన్. పత్తయ్యగారి ఈదిగువ ప్రశ్నలకు ఆయాపేరులతో శాసనసభాధ్యక్షునిచే తిరస్కరింపబడినవి.
- పట్టుకు పాల్లు మంత్రిగారు నైమనుకమిషను సంఘమునకు తోడ్పడదనిగాని లేక అసంఘమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించదనిగాని తాను మంత్రివదలి నొందుటకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారికి పూర్తికాదునా?
- ఈ ప్రశ్నకు 20-8-28 తేదీన జవాబొసగబడినది.
- ఎ. ఆభివృద్ధిశాఖ మంత్రిగారు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు నైమనుసంఘ విషయమున తమయభిప్రాయముల నెక్కుడు మార్చుకొనిరి? బి. అటి మాత్తునకు గల పేరులేవి? సి. ఆ మాన్య ఎంతవరకు జరగెను?
- ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమున కొక్కటికే ముఖ్యముగా సంబంధించియుండని యటువంటి ప్రశ్నలు తిరస్కరింపబడును.
- ఎ. విద్యాశాఖ, సానిక వ్యవహారాల మంత్రిగారు ప్రభుత్వమువారిచే సంస్కరణమును గురించి తయారు చేయబడిన మొమురాండగు సంగతి ఎంతవరకు తోడ్పడిరి?
- బి. ఈ రాష్ట్రమునకు సంస్కరణోద్యోగములను గురించి గాని భారతదేశ సంస్కరణములగురించి గాని ప్రాసన్న భర్తాశులగురించిగాని యీ మంత్రిగారు తమ అభిప్రాయములను తెలిపిరా? అట్లుచెలిపినచో అవి ఏవి? ఆ యభిప్రాయములు దెలుపబడినవిని యన్నచో నందులకు గల కారణమేమి?
- పై ప్రశ్నలు కేవలము క్యాబినెట్టులో చర్చనీయాంశములై యుండుటచేతను సానిక ప్రభుత్వముతో సంబంధించినవి కాకపోవుటచేతను తిరస్కరింపబడినవి.

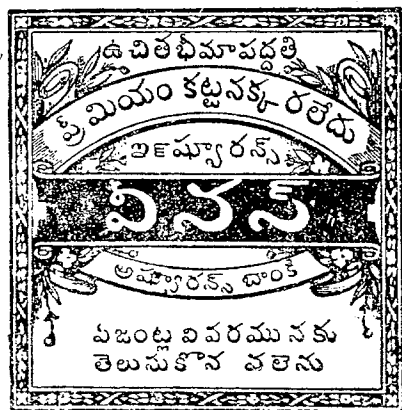

Chemical Diamonds,
guaranteed hardness and
brightness, Equal to
genuine Diamonds.

Prices Rs. 3/- to Rs. 10/- per carat.
Apply to:—
AMERICAN CHEMICAL DIAMOND Co.,
3, General Muthia Mudali St
TEL. "THEJUS".
MADRAS.

కల్లరా
ఫయము
లేదు
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
కర్పూరాద్యరిష్టము
విమోచి సంజీవినివటి
కలరాయన వారిశ్రేణి రూపుమాపును.
నెట్టు 1 కి వెల రు 1-2-0
ఆ యు ర్వే దా శ్ర మ ము,
వాస్తుభాష్య 287, మదరాసు.

నెల 1-కి రు వేతనము మీద ఏజెంటు కారలెను.
ఆర్గనైజింగు సూపరెంటెన్డెంటు
యస్. ఆర్. ఏ. గుప్తగారు, కావలి లేక
చావలి శేషయ్యగారు, కస్తూరి, విజయనగరం.

అమితమైన సువాసన
విడువక ఈటాయితో సబ్బును వాడు
టచే మీచర్మమునందుగల వల్ల వల్లం
టి మృదుత్వము అట్లునేయుండును.
Made by GOODWIN'S Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. Box 237 3433
MADRAS.

సంతాననిరోధము

(జన్మకాపనియ)

జన్మితు రామేశ్వరగారి పీఠికతో బిడ్డలు పుట్టుకుండుటకు ఎట్టికీడు చేయని పెక్కుమందులతో సాధనములతో పటములతో శ్రీ పురమ రహస్యములతో 875 పుటల గ్రంథము. నెల 2 రు. మంచికాగితములు, గుండరమును మద్రాసు.
అడ్రెసు:—డి. వి. కృష్ణయ్య, అంగలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

భారతదేశ విద్యాభివృద్ధి

శాంతిశాంతి

ప్రభుత్వమువారి నివేదిక

1925-26 సంవత్సరములో భారతదేశమునందలి విద్యాభివృద్ధిని గురించి ప్రభుత్వమువారు నివేదికను ప్రచురించివారు. రాష్ట్రములలోని విద్యాభివృద్ధి కాలము చేసిన నివేదికలవిషయములను యాధారపడియున్నది. పూర్వపు నివేదికలవలెగాక నిది చాల ముక్తపరిగాన నున్నది. 5 సంవత్సరముల నివేదికలను కలపి ఒక సంపుటముగా త్వలో ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించెదరు.

మద్రాస్ రాజధానిలో నత్యధికవృద్ధి

ఈ సంవత్సరములో విద్యార్థుల సంఖ్య అవలంబితముగా హెచ్చినది. పాఠశాలలు పూర్వముకంటె 9, 862 ను, విద్యార్థులు 690, 967 ను పెరిగిరి. 1924-25 సంవత్సరమున 8 కన్న యింకాదు పాఠశాలలోన, 8 కన్న యింకాకాని పాఠశాలలోన 498 988 పెరిగగా 1925-26 లో 700, 049 విద్యార్థులు పెరిగిరి. అన్ని రాష్ట్రములలోను విద్యార్థులను పాఠశాలలను పెరిగెను గాని మద్రాస్ రాజధానిలో సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. 9, 862 పాఠశాలలో 8, 550 మద్రాస్ రాజధానిలో తెరువబడినవి. విద్యార్థులలో కూడ నీ రాష్ట్రము మొత్తము 156, 121 మంది విద్యార్థులు వృద్ధియైరి. తరువాత పాంచాలము లో 140, 250 విద్యార్థులు పెరిగిరి.

అభివృద్ధి నూటికి 6. 5

బాహ్య అభివృద్ధి నూటికి 6.5, ఇది చాల స్వల్పమేయైనను ముందు పది సంవత్సరములలో నూటికి 4.7 కన్న చాల హెచ్చుగా నున్నది. స్త్రీ విద్యలో అభివృద్ధి హెచ్చులేదు. 1918 సంవత్సరమున నది 0-9. ఇప్పుడు నూటికి 1-8 మాత్రమే.

విద్యమీద ప్రభుత్వమువారి రెంత ఖర్చుపెట్టుచున్నారు?

ఈ సంవత్సరమున 1,90,90,810 రూపాయలు విద్యపై ఖర్చుచేయబడినవి. క్రిందటి సంవత్సరము 97,11,978 మాత్రము ఖర్చుచేయబడినది. ఈ ఖర్చులో బొంబాయి 87½ లక్షలు, బెంగాలులో 21 లక్షలు. ప్రతిరాష్ట్రములోను ప్రభుత్వమువారు విద్యమీద చేయుచున్న ఖర్చు మారచున్నది. మధ్య పరగణాలలో ఖర్చులో నూటికి 57-1, బెంగాలులో 11-2 అయియున్నది.

మధ్యరాష్ట్రములలో బడితీరములు ఖర్చులో నూటికి 11-2 అయియున్నవి. పంజాబ్ లో నూటికి 41-2 అయియున్నవి. మద్రాసులో ప్రభుత్వముల నూటికి 22-5 అయియున్నది బొంబాయిలో నూటికి 11-6 అయియున్నది. బీహార్, ఒరిస్సా రాష్ట్రములలో బోర్డు ప్రవ్వము ఖర్చులో నూటికి 28-5 అయియున్నది. పంజాబ్ లో నూటికి 5-1 అయియున్నది.

ఉన్నతవిద్య

వివిధరాష్ట్రములలో నెందరు విద్యార్థులు విద్య నభ్యసించుచున్నారో. పరిగా చెప్పటకు వీలులేదని ఇంజనీరింగు కాలలో 200 ను, వైద్యములో 100 మందియు, 147 ప్రభుత్వ పరిషత్తులు బడినవి విద్యార్థులు న్నారు. (వీరిలో స్త్రీలు 21 మంది)

మాధ్యమికవిద్య

నెకండరీ విద్యకు బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు 8 లక్షల డిగ్రీ. ఈ ప్రవ్వములకు ఉపాధ్యాయులవీరములు వృద్ధిచేయుట, బడితీరములు వృద్ధిచేయుట, ఉపాధ్యాయులకు ప్రావిడెంట్టుఫండు వృద్ధిచేసినవీ యిచ్చెదమనుటచే, జీతములు కూడ హెచ్చుగా పెచ్చును, బెంచునను, వల్లిమొత్తర పరిపాద్యులలో నెకండరీవిద్య పర్యవేక్షణ మగుమందుల సంతోష ప్రదము.

జీకభాషామూలకవిద్య

పూర్వభాషలలోను చరిత్రలోను విద్యార్థులు ప్రత్యక్షములను జీకభాషలలో (వాయవ్యపునని నిబంధనచేయబడినవి. పూర్వభాషలబయలు (కాసికలుభాష) జీకభాష నభ్యసించవచ్చుననికూడ నిబంధన చేయబడినది. ఈ మాక్కుల న 2000 విద్యార్థులు సంస్కృతమును విద్యకముగా తీసికొనిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములలో పైరెండుకర గతులలో జీక భాషామూలక విద్య అంత జయప్రదము కాలేదని చాలమంది విద్యార్థులు తెలియ జేసిరి.

ప్రాథమికవిద్య

ప్రాథమిక విద్యను నిర్బంధించిన స్థలములు మద్రాసులో 20 మునిసిపాలిటీలు, 2 గ్రామములు. బొంబాయిలో 7 మునిసిపాలిటీలు. బెంగాలు రేవుయూ లేవు. సంయుక్త పరగణాలు 28 మునిసిపాలిటీలు. పాంచాలము 42 మునిసిపాలిటీలు. 451 గ్రామములు బర్మా ఏమియు లేవు. ఒరిస్సా ఒక మునిసిపాలిటీ. 8 గ్రామములు. మధ్యపరగణాలు 8 మునిసిపాలిటీలు 21

చంటిబిడ్డల ఆశీర్వాదము
వ్యాధులకు నిరపాయక
కరమగు మందు.

"FIFTEEN POINTS
FOR
MOTHERS."

ఉడవడ్డెన్స్
వార్డు ప్రతిముఖ
నందరికినది.

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD
(1920)

Manufacturing
Chemist.

97-87, Fortoss Road,
London. N. W. 5.

దీనితో కూడ తల్లులు పిల్లలను పెంచవలసిన విధములన్నియు (వాయవ్యదిన పుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును. 9484

WOODWARD'S
"Gripe Water"
KEEPS BABY WELL

ప్రపంచ సరసింహం
(బడల్సు కాకినాడ వారి వద్ద వోలు కను.

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79 87, Fortoss Road, London N. W. 5.

విషాచి నివారిణి ఆమోఘమైన

కలరా మందు

గత యాభవతి సంవత్సరములనుండియు ఆశీక ప్రాంతముల కానాది భ్యాతివహించినది. దీనిని ప్రయోగముల యందు పరిశీలన చేయవలయును. దీనిని ప్రయోగము ప్రకృతియు వెల తగ్గించినాము.

వెల బుడి 1 కి ర 1-2-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భాషా నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

గ్రామములు. ఆసామ్ ఏమియు లేవు. దిల్లీ 1 మునిసిపాలిటీ. ఈ సంవత్సరము నిర్బంధ విద్య ప్రవేశపెట్టినవారిలో 82 మునిసిపాలిటీలలోను 175 గ్రామములలోను అభివృద్ధి కనబడినది. బెంగాలు ఆసామ్ బర్మాలలో నిర్బంధమునై ప్రయత్నములేయి జరుగలేదు.

వైద్యవారికి బోధ

చదువురాని వైద్యవారికి బోధించుటలో పాంచాలము ప్రభుత్వము వారు శ్రమించుచున్నది. జిల్లా కాలాకా బోర్డు గ్రంథాలయములవలనను ప్రవర్తనములవలనను ఉపన్యాసములవలనను, కరకరములవలనను విద్యాబోధ చేయుచున్నది. ఈ సంవత్సరమున మధ్యమ పాఠశాలలో 1881 గ్రంథాలయములు తెరువబడినవి.

స్త్రీ విద్య

ఈ సంవత్సరము స్త్రీవిద్యలో కూడా చాల అభివృద్ధి కలిగినది. వైద్యకళాశాలలో 182 స్త్రీలు, బోధనాకళాశాలలో 184 మంది, న్యాయశాస్త్ర కళాశాలలో 8 విద్య పభ్యసించుచుండిరి. వైద్యవిద్యనభ్యసించు స్త్రీలు బొంబాయి, మద్రాసు, ఢిల్లీలో హెచ్చుగానుండిరి. న్యాయశాస్త్రములో మద్రాస్, బొంబాయి, సంయుక్త ప్రాంతములలోనుండిరి.

బోధనాపద్ధతులు మారుట

పాంచాలదేశమునందు బోధనాధ్యపన పాఠశాలలో విద్యా పద్ధతులు మారినివి. పరీక్షలకు పరిపాపు విద్య మాత్రమేగాక గ్రామజీవితముతో సమన్వయముజేయుపద్ధతులు కొన్ని పాఠశాలలో నేర్పరచబడినవి. మోగాలో మిషన్ వారి పాఠశాలలోన, గిర్గావ్ పాఠశాలలోను గాకర్ పాఠశాలలోను గరపువిద్య భారతదేశముల కందరకున అదర్శప్రాయముగా నుండగలవు.

అ. ప్రెస్.

వాజికరణ వటి

రతీ మన్యులవలె కాంక్షత్య సౌఖ్య మిచ్చును. ధాతు వృద్ధికి ప్రభావితమైనది. ఒక మోతాదునకే గురి మిచ్చును. ఆనీకులు పరీక్షించిరి. ఎంత పలుచని వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి స్వస్థమందును, మాత్రముతోనుపోయెడి కుక్రనవ్వమును మాన్చును. ముసలితనము, నపుంసకత్వము బాపి నూతన యౌవనము, చక్కని సంసార సౌఖ్యము సంతృప్తభాగ్యము ఇచ్చును. రెండు సీసాలమందు శతవృద్ధులైన నను యౌవనులుగ జేయును. యౌవనులకు స్త్రీలలోలకచే గలుగు నీరసము, కాళ్ళు లాగుట బోనడచి మిక్కిలి భాతువువీరిచ్చును. 40 మాత్రలు సీసా ర 2-0-0, పోస్టేజీవేరు. 8548

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,

ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం 1 ఏలూరు. పత్తిమగోదావరీజిల్లా

క్షయారిష్ట లేహ్యము

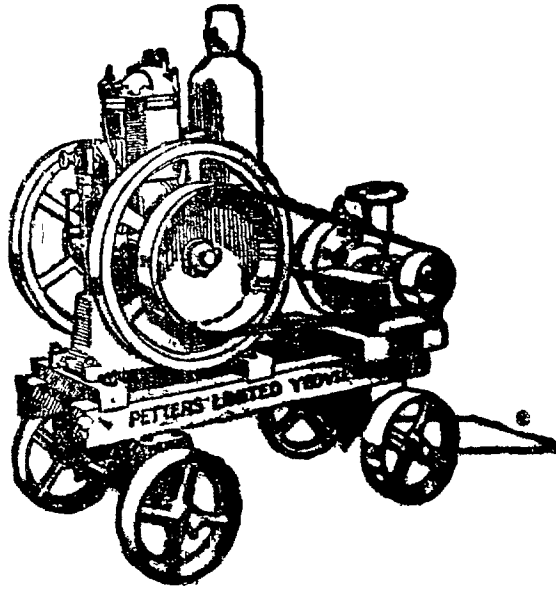
దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్వాస కోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 కులీ డబ్బి ధన్య. 1-0-0

సి. సి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పూర్ణ చంద్రోదయం

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేనాము, క్షయ, పాండు, కుక్రనవ్వము, పురాణజ్వరము, నిక్కాక, నిస్సక్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును వీర్య వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు కొవధరత్నము, రులం రు1 ర 12-0-0. 20 మాత్రలు సీసా ర 2-0-0. సి. సి. ఖర్చులు ఆరి సి. సి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదపరమాంశ, పెరిజే. నెల్లూరుజిల్లా.

విజయ [౧౯, బాపట్ల.

వెట్టర్స్ సకలవిధముల జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాక్లోనుంచి, తేలికైనవి, చులకనగా తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములచే అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

వెట్టర్ ఎంజినుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెల్టుపనిచేయుటను కూడ చూడవచ్చును.

బెట్టె అండు కంపెని లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

మదరాసు.

అశ్వకేక రోగగ్రస్తపత్రములను బుగాడవశకములను పొందిన ఆయుర్వేదభూషణనోరి రామశాస్త్రి ఎ. కె. ఏ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని

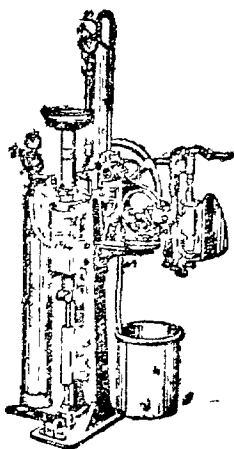
తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధిచేయు దివ్యమృతము. పథ్యము లేని తియ్యవీరసాయనము. దీనిని తల్లులు నేవించుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా పాలు లభించుటయేగాక తల్లుల ఆరోగ్యము నహా వృద్ధియగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము. వెల రు 1-8-0

క్షీరవర్ధని లాబరేటరీ అండు

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ

ఇండియాలో కెల్ల స్వల్పధరలకు పొందదగిన వ్యాపారస్తులము సోడావాటరు మెషీనులు, బల్బ్ స్టాండ్స్, క్రాన్ కాక్కు సోడావాటరు సీసాలు, మంచి యెసెన్సులు, కెమికల్స్ సోడావాటరు ఫ్యాక్టరీకి వలయు సామగ్రి వగైరాలు కలవు.

1845 సం॥ లో స్థాపితము

ఈ వ్యాపారములో ననాదినుండి పని చేయు చున్న దిదియే. గొప్పపేరు గాంచిన బిష్ యస్ అండ్ హెచ్. డక్టర్ వగైరా వారివద్దనుండి నేరుగా తెచ్చించి స్వల్పలాభములకే నష్టయిచేయువారలు, వివిధ జరిమానాములకు సరిపోవు సోడావాటరు మెషీనులు.

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు.

లిక్విడ్ రంగులు, పోడర్లు కోరినవారలకు పంపబడును.

ESOOFALY MAHOMEDALY & Co.,

102/104 Bhusari MOHOLLA, BOMBAY. 3.

తుపాకులు, మందుగుండు సామానులు, వేటపరికరముల వ్యాపారస్తులు, కేటలాకు ఉచితముగా పంపబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

AMRUTANJAN
The Only
Pain Killer

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

మా న స్తోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలకులభము! (పోటుబుచ్చుల ప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యమృతము. అత్యధము, అరచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సరాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, ధూతనైద్యము, యంత్రములు, దీనినేక రహస్యములు, నివేదితవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట గూఢిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనముతో సమాధి యగలట, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగువిచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 2113

చమత్కార గణితము:—(తెప్పింపు కనిజీ వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్రవిశేష, మనో గణితములు, పనుష్యులు, చిత్తుప్రశ్న, యుక్త, రహస్య లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1.12 కి రూ. 5. ఆర్. జార్జ సం గాయుడు, బంగ్లా. (గుంటూరుజిల్లా

బరంపురం తెల్లసిల్కు

నాణ్యమునందు యితర సిల్కులన్నిటిని మించ గలదు. నిత్యము వాడిన 10 సంవత్సరములు మున్నును. చూచుటకు సాంపుగానుండును. కనీసము శాంపెల్ ముక్క 1 కి పొడుగు 2 గజములు, వెడల్పు 48 అం. ముక్కధర 1-కి రు 13. కోట్ల కు గాని పర్చునకుగాని సరిపోవును. మద్రాసు కార్పొరేషన్ ఎగ్జిబిషన్ వారిచే మార్కెట్టునందున్నవాటిలో శ్రేష్టమైనదిగ సర్టిఫై చేయబడినది. న్యరాజ్యవాదు లందరిచే ధరింపదగినది. నచ్చనియెడల పూర్తివైకం వాపసుయివ్వబడును. చిత్రవిచిత్రమైన అంచులతో వీరలు, పంచెలు, చాపులు, కండువాలు కోరినరం గులలో గ్యారంటీప్రని ఆర్డర్లకు సంప్లెయి చేయ గలము.

బి. కె. గుప్త అండు కో.

బరంపురం సిటీ, గంజాంజిల్లా.